HABER

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

ARALIK 2017 • SAYI 146

"İYİ İLKLERİN BÖLGESİYİZ"

BÜYÜME REKOR KIRDI YÜZDE 11,1

SANAYİDE YÜKSEK TEMPO SÜRÜYOR

UĞURTAŞ: YENİ YIL UMUTTUR

LAZER KESİM MAKİNEMİZ HİZMETİNİZDE

2000 X 6000 MM TEZGAH BOYUTU
25 MM SİYAH SAÇ KESİM
20 MM KROM SAÇ KESİM
16 MM ALÜMİNYUM SAÇ KESİM

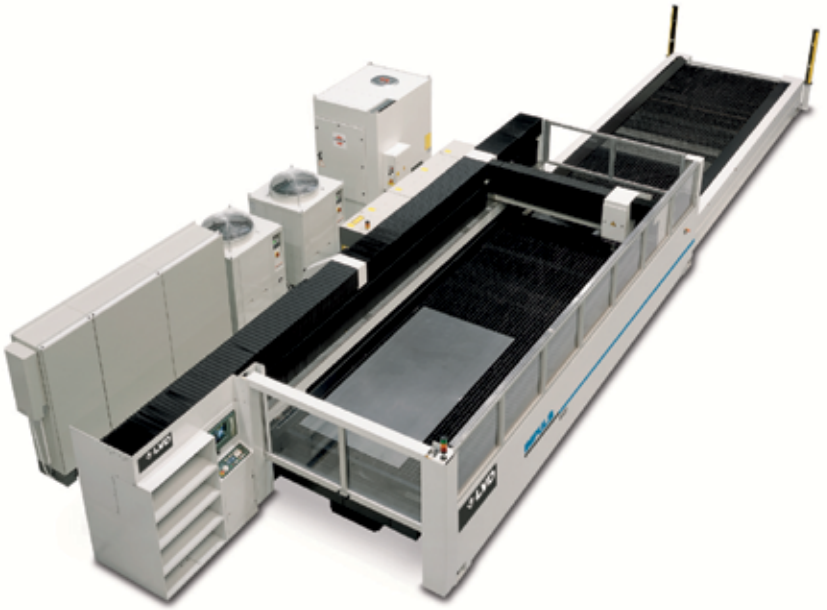

demsaç®

Demir Saç Profil Lojistik San. ve Tic. Ltd. Şti.

TEL : 0232 376 70 71
FAX : 0232 376 70 72
info@demsac.com.tr
www.demsac.com.tr
ADRES : 10044 SOKAK NO:2 A.O.S.B. / İZMİR

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Yeni yıl, umuttur

Hilmi UĞURTAŞ

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi olarak Aralık ayı içinde yaptığımız faaliyetlerde pek çok sanayici dostumuz ile birlikte olduk ve konuşma imkanı bulduk. İzmirli sanayiciler görüş ve değerlendirmelerini açık yürekliliklе, samimiyetle ortaya koyuyorlar. Herkesin yurt içindeki ve uluslararası arenadaki gelişmeleri günü gününe takip ettiklerini gördükçe, böylesine aydın sanayicilerimiz olduğu için mutlu olurken; her an değişen şartlara uyum sağlamak için verdikleri mücadeleyi de hayranlıkla izliyoruz. Üretime, teknolojiye, yenilenmeye, yeni pazarlara, verimliliğe odaklanması gereken sanayicilerimiz, neredeyse dünyanın dört bir köşesinde gelişen olayları dahi tam zamanlı takip eder hale gelmişler.

AB ve ABD ile yaşanan gerginlikler ve gittikçe sertleşen ortam sanayicilerin kafasını karıştırıyor. Elbette ulusal varlığımızı ve değerlerimizi pazarlık konusu yapacak değiliz. Ancak her iki tarafın da çok uzun geçmişe dayanan ticari ve ekonomik bağları var. Bu bağların gittikçe gerilmesi ve zaman zaman kopma noktasına gelmesi her iki taraftaki sanayici ve işadamlarını tedirgin ediyor. Uzun yıllardır stratejik ortaklık ve uluslararası birliktelik yaratan ortamın siyasi söylemlerle bu denli yıpratılmasını doğru bulmuyoruz. Yıllardır doğu kapısını tuttuğumuz NATO içinde dahi siyasi manevraların gelişmesini endişeyle izliyoruz. İş dünyası olarak yüzümüzün batıya dönük kalması gerektiğini, NATO içinde kalmanın doğru yaklaşım olacağını düşünüyoruz ama bu ortak amaçlar için Türkiye dışındaki tarafların da aynı yaklaşım içinde adım atmaları gerektiğini de biliyoruz.

Soçi süreci ile başlayan Suriye'deki barış umutlarımız, sahada her gün kimin kolunda kim var bilmecesiyle sürüyor. Ortadoğu'da Irak ile başlayan, Suriye ile devam eden karmaşa; Katar, Yemen problemi derken Suudi Arabistan'daki gelişmeler ve devamında Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti ilan etmesi ile zirveye çıktı. Ortadoğu'da söndürülmesi çok zor olan, büyük bir ateş yakıldı.

Bu arada, gerek ABD gerekse AB Merkez Bankalarının piyasalardaki likiditeyi azaltacak ve yatırımları tekrar ana topraklarına çekecek yöndeki politikaları sıcak para ile dönen Türkiye gibi ekonomileri zor bir yılın beklediğini gösteriyor.

Sanayicilerimizin yurt içindeki gelişmeler hususundaki değerlendirmeleri ise şöyle: Öncelikle herkes siyasette yaratılan çok sert ve hatta karşılıklı hakaretlere varan söylemlerden son derece rahatsız. Karşılıklı suçlamalarda ise her şeyin hukuk sistemi içinde çözülmesi gerektiğine inanılıyor. Tabi bu arada hukuk ve adalet sistemi son yıllarda geçirdiği ağır travmalar ve sarsıntılar sonrasında ciddi erozyona uğramıştır. Ancak yine de hukuk, sığınılması gereken en önemli çatı olarak görülmeye devam ediliyor. Bu sistemin kendini düzeltmesi umutla beklenmektedir.

başkanın kaleminden

Ülkenin genel durumuna bakıldığında ise OHAL sürecinin misyonunu tamamladığı düşünülüyor. Bu konuda normale dönüşün yerli veya yabancı yatırımcıları cesaretlendireceğine inanılıyor.

Yıllardır ağızlarımızdan düşmeyen yapısal reformların artık sözden, eyleme geçirilmesi bekleniyor. Elbette, ekonomi ve finans alanlarında çeşitli önlemler, destekler, teşvikler açıklanıyor ama bunlar sadece o günde, o dönemde ortaya çıkan sorunların ateşini bastırmaya yönelik olarak değerlendiriliyor. İş dünyası kendine umut ve enerji verecek, yatırım ve iş yapma şevkini artıracak adımları bekliyor.

Daha çok gelişmek için Ar-Ge, inovasyon ve teknoloji odaklı, katma değeri yüksek üretime ihtiyacımız var. Öyleyse, bu saydığımız alanlarda ilerlememizi sağlayacak finansal ve sosyal ortam sağlanmalı, eğitim sistemi bu gerçeklere göre hızla yapılandırılmalıdır. Evet, mesleki ve teknik eğitim alanında bazı anlamlı adımlar atılıyor ama kabul etmemiz gerekir ki, sınav sistemleri üzerindeki odaklanmamız ve tartışmalarımız enerjimizi yiyip, bitiriyor.

Enerji tüm sektörlerin ana girdisidir. Son beş aya bakıldığında yüzde 20'lere varan bir artış gözükmektedir. Bu artışın temel nedeni YEKDEM olarak anılan "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması"dır. YEKDEM ile hükümet; su, rüzgar, güneş, jeotermal ve biyokütle ile çalışan elektrik santrali kuranlara, üretecekleri elektriği 10 yıl süreyle döviz cinsinden belli bir fiyattan alma garantisi sağlıyor.

Enerji firmaları yıllık kontrat yaparken yaklaşık olarak Türkiye'nin arzı ve tüketiminin, dolayısıyla fiyatların ne olduğunu öngörebiliyorlardı. Ancak YEKDEM fiyatlarının özellikle döviz fiyatlarının her ay değişmesinden dolayı artışını artık öngöremiyorlar. Ayrıca, su, rüzgar, güneş gibi değişkenlik gösteren tabiat olaylarına bağımlı olan yenilenebilir enerji üretimi de bir başka değişkenlik etkeni.

Hükümetin elektrik fiyatları üzerinde değişken ve artı bir maliyet yaratan YEKDEM'i bütçeden karşılaması en mantıklı yaklaşım olacağı görülmektedir.

Bu şekilde sanayici enerji tüketimleri ve maliyetleri üzerinde doğru rakamlarla kararlar alabilir ve yatırım yapabilir duruma gelebilecektir. Enflasyonun ve dolayısıyla faizin yüksek seyretmesi, kurların öngörülemeyen çıkışlar yaşaması, sanayicileri 2018 yılı hesaplarını, bütçelerini yapamaz hale getirdi. Sanayici bu verilerin yüksekliğinden yakınmayı bıraktı, "bari istikrar içinde kalsın" demektedir. Doların yükselişine neden diye bakıyoruz. Karşımıza büyüyen dış ticaret açığı, onunla birlikte büyüyen cari açığımızı, yüksek enflasyonu ve Türkiye düşük kredi notları ile yüksek risk puanlarını görüyoruz. Normal olmayan bu gelişmelerin, normal olmayan, alışmadığımız tedbirlerle çözülmesi gerektiğini görüyoruz. Ancak, ekonomi dışı o denli güçlü gündem maddeleri ile uğraşıyoruz ki… Açıklanan rakamlarla Türkiye üçüncü çeyrekte yüzde 11,1'lik büyüme gerçekleştirdi. Ancak piyasalarda ve hane halkında bu büyümenin yarattığı güçlü bir pozitif etki görülmüyor. Büyümenin ana nedenlerine baktığımız da ise 15 Temmuz 2016'daki alçak darbe girişiminin yarattığı travmanın etkilerinin aşılmasına dayanan bir baz etkisi, KGF'nin ekonomiye verdiği can suyu, artan bütçe açığı ve cari açık rakamlarını görüyoruz. Açıklanan yüzde 11 rakamı ile sadece düştüğümüz yerden çıkmış olduğumuzu görüyoruz. Sanayici olarak büyüme de çeyrekler ölçütünde şampiyonluk peşinde olmaktansa yıllara göre istikrar içinde seyreden ve artış gösteren bir büyüme tercihimizdir. Yeni yılı karşıladığımız bu günlerde, 2018'in herkes için sağlık ve esenlikler getirmesini diliyor, yeni yılınızı şahsım ve Yönetim Kurulum adına kutluyorum.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ

SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN

YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATİLLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar BAZİKİ

YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Çamdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Aylık Süreli Yerel Yayın / Basım Tarihi: 27.12.2017

8 Hürriyet OSB'lerle Buluşuyor paneli İAOSB'de düzenlendi
18 Büyüme rekor kırdı
20 Büyüme ile göz dolduran ekonomide ihracat uyarısı
22 Enflasyon durmuyor
24 Sanayide yüksek tempo sürüyor
25 Moody's: Türk şirketler için 2018 zor geçecek
26 İşte 2018'in 'siyah kuğu' senaryoları
28 Ekonomide rekor büyüme nasıl yorumlandı?
34 ATAER Genel Kurulu yapıldı
35 Güney Afrika Büyükelçiliği yetkililerinden İAOSB ziyareti

36 Sağlığımız 'stresin' ellerinde
38 Öğretmenler günlerini sahnede kutladılar, ayakta alkışlandılar
39 EMD İzmir Şubesi 28. yaşını kutladı
40 Sanayiye kadın eli değdi, 'şiddete hayır' dedi
42 İhracatçı olmak ya da olmamak

46 Çalışanların yüzde 21'i kendi işinin patronu
48 Yenilikçi girişimlerin oranı yüzde 61,5 oldu
50 Bitcoin'de düzenleme yetkisi SPK ve Maliye'de
60 Global zenginlerin hayırseverlik standartları: Bağış Taahhüdü
70 Dünyanın turizm ülkesi olduk

18 Büyüme rekor kırdı

34 ATAER Genel Kurulu yapıldı

38 Öğretmenler günlerini sahnede kutladılar, ayakta alkışlandılar

40 Sanayiye kadın eli değdi, ‘şiddete hayır’ dedi

48 Yenilikçi girişimlerin oranı % 61,5

50 Bitcoin’de düzenleme yetkisi SPK ve Maliye’de

Hürriyet OSB'lerle Buluşuyor paneli İAOSB'de düzenlendi

Hürriyet Gazetesi Ekonomi Yazarları İAOSB katılımcıları ile bir araya gelerek; Türkiye ve dünya ekonomisinden kur farklarına, sanayicilerin sorunlarından para piyasaları öngörülerine uzanan değerlendirmelerde bulundular.

Hürriyet Gazetesi tarafından düzenlenen "Hürriyet OSB'lerle buluşuyor" zirvesi, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleştirilerek, Bölge katılımcıları ile Hürriyet Gazetesi ekonomi yazarlarını bir araya getirdi.

Ekonomiden istihdama, kur farklarının sanayici ve üretim üzerindeki etkisinden nitelikli eleman sorununa uzanan geniş bir yelpazede mevcut durum, sıkıntılar ve öngörülerin paylaşıldığı panelde, sanayicileri temsilen İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, İAOSB Başkan Vekili Fatih Uysal ve EBSO Meclis Başkanı Salih Esen konuşmacı olarak yer alırken; Hürriyet Gazetesi Ekonomi Müdürü Sefer Levent'in moderatörlüğünde gazetenin ekonomi yazarlarından Uğur Gürses, Vahap Munyar ve Erdal Sağlam da görüş ve değerlendirmelerini paylaşarak yöneltilen soruları yanıtladılar.

Bölge hakkında verdiği bilgiler ile panelin açılışını gerçekleştiren İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, altyapı çalışmaları ve yürüttüğü hizmetler bakımından Türkiye'nin en modern ve en gelişmiş OSB'leri

arasında yer alan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin, hayata geçirdiği projeler ile Türkiye'deki OSB'lere örnek çalışmalara imza attığını söyledi. Uğurtaş lojistik anlamda da oldukça şanslı bir bölgede yer alan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde yürütülen çalışmalara ilişkin şu bilgileri verdi:

"Çalışan kadınların en büyük sıkıntısının çocuklarını emanet edebilecekleri bir kreş bulamamak olduğunu bilerek, bugün 250 yavrumuzu barındırdığımız bir kreşi hayata geçirdik. Sanayicilerin en büyük sorunları arasında yer alan eğitilmiş teknik eleman problemine bir nebze olsun cansuyu verebilmek için bugün 405 öğrencimizin tam burslu olarak eğitim-öğretim aldığı Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemizi kurduk. Okulumuz, gerek akademik kadrosu, gerekse fiziki şartlar açısından her platformda örnek gösterilecek düzeydedir. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Faruk Özlü okulumuzu gezdiği zaman, 'bizim hayalimiz buydu ve biz bunlara kolej demek istiyoruz' dedi. Sayın Özlü, gittiği her yerde okulumuzu örnek gösteriyor. Biz İAOSB Yönetim Kurulu olarak 'iyi ilklere' imza atarak diğer OSB'lere kılavuz olmayı amaçladı. Bu hedefimize de bugüne kadar yaptığımız birçok yatırım ile ulaştığımızı düşünüyorum."

OSB'lerin Türkiye'nin üretim ve ekonomi alanında en başarılı yatırımları arasında yer aldığını vurgulayan Uğurtaş, tüm sanayicilerin ve siyasilerin OSB'lere sahip çıkması gerektiğini söyledi. Bu kapsamda İAOSB olarak ellerini taşın altına koyarak OSB'leri en verimli hale getirmek için çeşitli çalışmalar da yürüttüklerini bildiren Uğurtaş, "Gerek beyaz-mavi yakalı çalışanlarımızın gerekse işletme sahibi katılımcılarımızın kişisel ve mesleki becerilerini arttırmak için çok çeşitli çalışmalara da imza atıyor, özellikle rekabet güçlerini arttırmaya yönelik bilgilendirme ve işbirliği platformları oluşturmaya çalışıyoruz" dedi.

Bölge'nin kesintisiz enerji gücü olan Ataer Enerji Santrali hakkında da bilgi veren Uğurtaş, Türkiye'deki enerji politikalarının sürdürülebilir olmaması nedeniyle santralin istenilen düzeyde çalıştırılamadığına dikkat çekti. Türkiye'deki birçok OSB'nin doğalgaz santrallerini kapatmak zorunda kaldığını hatırlatan Uğurtaş, "Bu yüzden de özel sektörde birçok firma varlıklarını kaybetmiş, iflas etme noktasına gelmiştir ki bunun nedeni de Türkiye'de öngörülebilir ve sürdürülebilir enerji politikalarının olmamasıdır" diye konuştu.

Uğurtaş, Bölge'de yürütülen çalışmalara ilişkin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Anaokulumuz, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemizin yanı sıra bir de sanayimize iş bilen eleman yetiştiren çıraklık okulumuz mevcut. Bunların yanı sıra, tüm çalışanlarımızın yanı sıra çevre bölgede ikamet eden vatandaşlarımızın da hizmet aldığı donanımlı bir sağlık polikliniğimiz, bununla birlikte 112 dışında 365 gün, 24 saat boyunca hizmet veren ambulansımız var. Ayrıca altını çizdiğim gibi katılımcılarımızın ve çalışanlarımızın kişisel ve mesleki yeteneklerine katkı sağlayacak çalışmalar, işbirliği ve fikir alış-verişi sağlanacak platformlar konusunda da hassasiyetle çalışıyoruz. Düzenlediğimiz seminerler ve bilgi-

Uğur Gürses, 2017'nin 3. çeyreğinde açıklanan yüzde 11,1'lik büyüme rakamının reelde baz etkisi alındığında yüzde 5'i ifade ettiğine dikkat çekerek, "Yüzde 5'lik rakamla dünya şampiyonu olamayız" diye konuştu.

lendirme toplantıları ile farklı alanlarda konusunda uzman isimleri katılımcılarımız ve çalışanlarımız ile buluşturuyor, üniversite sanayi işbirliğinin yaratılması adına etkinlikler planlayarak hayata geçiriyoruz. Öyle ki Türkiye'de son yıllarda konuşulmaya başlanan 'üniversite-sanayi işbirliğine' İAOSB olarak bu yıl rekor bir katılımla 7. kez ev sahipliği yaptık. OSB'ler arasında Türkiye'nin ilk Ar-Ge ve İnovasyon yarışmasına imza attık."

Türkiye'de sanayici olmak zor

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş'ın Bölge'de yürütülen çalışmalara ilişkin verdiği bilgilerin ardından, aynı zamanda İAOSB katılımcısı olan EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, sanayicilerin yaşadığı sorunlara değindi. Esen, ancak üreten bir Türkiye'nin bağımsız ve güçlü bir şekilde egemenliğini sürdürmeye devam edebileceğine dikkat çekerek, bu bağlamda Türk sanayinin can suyu olan OSB'lerin güçlü bir şekilde desteklenmesi gerektiğini söyledi. Esen, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye' de sanayici olmak çok zor. Çünkü sanayici olmaya karar verdiğiniz anda mümkünse OSB içerisinde kuracağınız bir iş yerine sahip olmanız gerekiyor. OSB'lerin de ne yazık ki yerel yönetimler tarafından desteklendiğine pek şahit olamıyoruz. OSB'leri kurarken birçok sanayici arkadaşımız herhangi bir destek ya da kredi almaksızın kendi imkanlarıyla arsasını alma ve binasını yapma gayreti içinde oluyor. Burada da bir kamulaştırma kaygısı ortaya çıkıyor. Yani cebinizde paranız olsa bile, tapulu arazilerin satın alınması için kamulaştırmanın yapılması bekleniyor ki bu da ne yazık ki çok uzun zaman alıyor. Örneğin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini üstlendiğim Menemen Plastik İhtisas OSB'de 22 metrekarelik bir yerin kamulaştırılması tam 5 sene sürdü. Tüm bunları aştıktan sonra da işletmenizi kurmanız gerekiyor. Üretim yapmak için nitelikli eleman istihdam etmeniz gerekiyor. Diyelim ki nitelikli personel buldunuz ve üretime başladınız; işte şimdi sıra yaşadığımız güncel sorunlara geliyor: Sadece patron olmak, işi bilmek, istihdam sağlamak, yönetici kabiliyetinizin olması yetmiyor. Bir de bunun içine finansman ayağı giriyor. Tüm bunları bir araya getiremediğiniz takdirde sınıfta kalıyorsunuz. Finansman ayağınızda karlar ve zararlar en başa geçiyor ve sizin bilançonuzu şekillendiren ve sonlandıran unsur haline geliyor."

Ülkemizde sanayinin gelişmesi için ilgili Bakanlıkların gerekli gayreti gösterdiklerine dikkat çeken Esen, bununla birlikte öngörülebilir bir takım olaylara yönelik gerekli pozisyon, atılım ve önlemlerin alınmaması durumunda ne denli yaratıcı olunsa da başarı elde edilemeyeceğini söyledi. Girdilerin büyük kısmının döviz olarak ödendiğini, ürünlerin ise TL üzerinden satıldığını bildiren Esen, "Avrupalı firmaların böyle bir sorunu yok. Girdileri Euro ya da dolar ile alıyor, aynı para birimleri üzerinden de satıyorlar. Bizden sonra gelecek olan nesillere sanayi aşkını nasıl vereceğimiz konusunda ne yazık ki oldukça karamsarım. Sanayicinin içinde yanan üretim ateşinin sönmemesi için ülkeyi yönetenlerin ve yerel yönetimlerin katkıda bulunması gerektiğini düşünüyorum" diye konuştu.

Dünya şampiyonu değiliz

Hürriyet Gazetesi Ekonomi Editörü Sefer Levent'in, 'Türkiye'nin üçüncü çeyrekte yüzde 11,1 oranında büyüdüğüne' ilişkin yapılan açıklama hakkındaki görüşlerini sorduğu Uğur Gürses, söz konusu rakamın reelde baz etkisi alındığında yüzde 5'i ifade ettiğine dikkat çekerek, her sektörde ilerlemenin farklı olduğunu, büyüme rakamının 'dünya şampiyonu' olarak ifade edilmesinin yerinde olmadığını söyledi. Gürses, sözlerini şöyle sürdürdü:

"2016'nın 3. çeyreğinde bir darbe girişimi oldu.

Bu girişim sonrasında ekonomimiz 0,8 oranında küçüldü. Açıklanan yüzde 11 rakamı ile düştüğümüz çukurdan çıkmış olduğumuzu görüyorum. Biz zaten o dönemde yüzde 5'lik bir büyüme hızında gidiyorduk. Yani o yüzde 5'in üzerine bir 5 daha koymuş olduk. Yine yüzde 5'e dönmüş olduk aslında. Bunu çok fazla abartmamak gerekiyor, dünya şampiyonu da olmadık bu rakamla. 2015'in 3. çeyreğinden 2017'nin 3. çeyreğine geldiğimizde gördüğümüz nokta yüzde 10 zaten. Böyle bakınca bizi geçen Hindistan'ı görüyoruz. Büyüme rakamı yüzde 13… Biz rekorları seviyoruz ama ben şunu tercih edenlerdenim; 'makroekonomik istikrar olsun, biz yüzde 5 büyüyelim her sene ama herkes önünü görebilsin, kur çalkantısı olmasın, faizler inip çıkmasın ki hatta enflasyonu yüzde 2'ye düşürelim' ki fiyat istikrarı denilen seviyeye gelelim ve artık faizi konuşmayan bir patikaya girebilelim. Büyümenin iniş-çıkış sorunları var ama her sektörde farklı bir büyüme tablosu çıkıyor karşımıza. Mesela büyümenin en büyük ivmesini toptan ve perakende ticaret, turizm, lokantacılık, taşımacılık ve lojistik sektörleri oluşturuyor. Ekonominin yüzde 20'sini oluşturan bu dilim yüzde 20 oranında büyümüş… Diğer sektörlere baktığımızda ise; sanayinin iyi yol aldığını görüyoruz ancak bunun da arkasında ihracat olduğunu biliyoruz. En kötüsü; ekonomideki oyuncuların diğer sektörlerde ne olduğunu tam olarak anlayamaması. Başka sektörler ne yapıyor, ne kadar büyümüş, çok fazla göremiyoruz. İçinde bulunduğumuz 4. çeyrekte, Başbakan Yardımcımız Mehmet Şimşek yüzde 7 civarında bir rakamdan bahsediyordu. Bu da içinde bulunduğumuz çeyrekte yüzde 4 daha büyüyoruz demektir. Yani yine yüzde 4-5 diliminde büyüyor olacağız muhtemelen. Bununla birlikte kur çalkantısının olduğu her dönemde ekonominin yavaşladığını da hepimiz görüyoruz. Kur çalkantısı olduğu zaman faizler de iyi gidiyor. Yani hükümet ya da Merkez Bankası 'faizleri ellemeyeceğiz' dese bile, piyasa faizleri zaten başını alıp gidiyor. Bu yüzden hem kur hem faiz çalkantısının olduğu dönemde de hane halkı tüketimi yavaşlıyor ve sanayici de ne yapacağını bilmiyor. Kur bir sabah 3,83'te ertesi sabah 3,90'da oluyor. Verilen siparişin bile perakende fiyatı yansıması bir gecede değişebiliyor. Bu da sanayici için tabi ki çok önemli..."

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, sanayicilerin gelecek planı yapamadıklarının altını çizerek, "İAOSB olarak 120 milyon dolara doğalgaz santrali kurduk. Bu alana yatırım yapmamız için o dönemde teşvikler sıralanmıştı. Ardından enerji politikaları tepetaklak oldu. Bir çok firmanın ve OSB'nin doğalgaz santrali çalışmaz oldu. Çoğu santral de kapatıldı. Böyle bir ortamda sanayicinin öngörüde bulunması çok zor" dedi.

Türkiye'yi gezerek sanayiciler ile karşılıklı görüşen Hürriyet Ekonomi Yazarı Vahap Munyar'a yöneltilen, Anadolu'daki sanayicinin büyüme konusundaki söylem ve durumuna ilişkin soruya, Munyar şu yanıtı verdi:

"Kiminle konuşsak 'sıkıntım var' diyor ancak şirketin rakamlarına baktığımızda çift haneli büyüme olduğunu görüyoruz. Bir yandan yüzde 11'lik büyüme rakamına inanmıyor, diğer taraftan büyümemizi sürdürüyoruz. Şirketlerdeki bu büyüme nereye yansıyor? Biraz şapkayı önümüze koymamız gerektiğini düşünüyorum. Eksiklerimizi, sıkıntılarımızı ortaya koyalım elbette ancak mevcut büyümemiz de varsa bunu en azından matematik etkisinde görerek, kendimizi toparlamalı ve işletmelerimizi ilerleme gayesinde yönetmeliyiz diye düşünüyorum."

Levent'in nitelikli eleman bulma sıkıntısı konusuna yönelik görüşlerini sorduğu İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Uysal da İstanbul, İzmir, Bursa gibi büyükşehirlerde nitelikli eleman bulma konusunda çok ciddi bir sıkıntı yaşandığına dikkat çekerek, sanayicilerin bu açığın giderilmesi konusunda ellerini taşın altına koymaları gerektiğini vurguladı.

İşletmelerin bünyelerinde eski adı çıraklık okulu olan meslek okullarını açabildiğini hatırlatan Uysal, "Bu okullardan mezun olan gençlerimizi hem kendi firmamıza hem ülke sanayisine kazandırmamız mümkün. Biz, İzmir ve Salihli'deki fabrikalarımızda meslek okullarımızı kurduk ve mezun olan gençlerimizi istihdam ederek de çok büyük fayda sağladık. Ancak ülkemizdeki başarısız öğrencilerin meslek liselerine gittiği algısı yüzünden aileler çocuklarını bu okullara göndermekten kaçınıyor, üniversite odaklı bir yol çiziyorlar. Bu da sanayinin ara eleman açığı yarasının üzerine tuz serpiyor" diye konuştu.

Rekabet gücümüz azalıyor

Uysal ayrıca 'sıcak para, faiz ve döviz' konusundaki değerlendirmelerini de dile getirdi. Özellikle son zamanlarda Avrupalı firmaların AB'nin ambargosundan çekinmesinden dolayı bazı projelerin Türkiye'ye gelmesini engelleyerek başka ülkelere kaydırdıklarını öne süren Uysal, konuya ilişkin açıklamalarını şöyle sürdürdü:

"Özellikle Almanya'da yaşanan gerginlikler ve diyalog eksiklikleri ne yazık ki Türk sanayicisini zor durumda bırakıyor. Özellikle sıcak paranın Türkiye' ye gelmesiyle ilgili yüksek faiz politikasının doğru olmadığına inanıyorum. Şayet doğru olsaydı, bugün döviz zaten içinde bulunduğu istikrarsız pozisyona gelmezdi. Otomatik olarak ihracatımızı etkiliyor dengesiz döviz kurları. Değerli Türk parası ihracatta rekabet kabiliyetimizi azaltıyor. Dolayısıyla ithalat artıyor, ihracat azalıyor bu da yurtiçindeki GSMH'ye ve katma değerli üretime yansıyor."

Büyüme enflasyonla geri alınmış oluyor

Levent'in Merkez Bankası'nın faiz puanını arttırması ihtimaline yönelik değerlendirmelerini almak üzere soru yönelttiği Hürriyet Gazetesi Ekonomi Yazarı Erdal Sağlam da konuyla ilgili şunları söyledi:

"2002 ile 2007, 2007 ile 2017 arasındaki ortalama büyüme, cari açık, kur ve faizlerle ilgili ne fark var diye TÜSİAD Başkanının bir konuşmasında yönelttiği soru vardı. Gerçekten 2002 ile 2007 arasındaki büyüme ortalaması yüzde 7,8. 2007 sonrasında bu oran 5,5-6'lara düşüyor. O kadar büyümeye rağmen Türkiye'nin cari açığı ve kurlarla ilgili bir sıkıntısı olmuyor. Ama 2007'den sonra uygulanan sıcak para politikası nedeniyle burayı cazip kılarak, yatırımcıyı buraya getiriyorsunuz ve bununla birlikte bir büyüme yakalıyorsunuz. Bu büyüme yapı-

İAOSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Fatih Uysal, özellikle son zamanlarda Avrupalı firmaların AB'nin ambargosundan çekinmesinden dolayı bazı projelerin Türkiye'ye gelmesini engellediklerini öne sürdü.

sal tedbirlere bağlı olmadan sadece kozmetik bir büyüme oluyor. Türkiye'ye gelen kaynakların büyük bölümü konut sektörüne yönelik. Konut çok kısa sürede çok farklı sektörleri harekete geçiren bir sektör. Üretime katkı vermesi mümkün değil. Asıl politikalardan biri de buydu. Cari açığımızın eskiden çok büyük bir kısmını kalıcı yabancı sermaye ile karşılıyorduk. Bugün ise cari açığımız hala çok yüksek… Cari açığın milli gelire oranı yüzde 5'lerde ve bunun finansmanında kalıcı yabancı sermayenin payı 4'te 1 oranında düşmüş durumda. Bunun yanı sıra 2007'ye kadar Türkiye özellikle AB hedefi doğrultusunda yapısal uyumunu yapan bir ülke olarak çok büyük güven sağladı. Buna paralel olarak yabancı sermaye de geldi, kalıcı yabancı sermaye de… Sıcak paraya ihtiyaç kalmadan faizleri çok fazla yükseltmeye gerek kalmadan işinizi hem de çok fazla miktarla büyüyerek yerine getiriyorsunuz. Aynı dönemde işsizlik oranlarında da azalma vardı. Son büyüme rakamlarının işsizlik oranlarında da o kadar olumlu etki yapmadığını görüyoruz. Büyüme rakamları çok yüksek ama enflasyon oranları yüzde 13'lerde. Yani büyümenin etkisini aynı zamanda yüksek enflasyonla geri almış oluyorsunuz. Kısacası halka yansımasını da geri almış oluyorsunuz. Enflasyon da yükseldi risk birimi de yükseldi. O yüzden de Merkez Bankası'nın faiz oranı risk birimini karşılamaz hale geldi. Herkes şikâyetçi yüksek faizden. Bence asıl odaklanılması gereken şey yanlış politikalar uygulanıyorsa bununla ortaya çıkarılmasıdır."

Ekonomi yasaklarla yönetilemez

Dövizle borçlanmaya yönelik getirilen kısıtlamalara ilişkin yöneltilen soruyu değerlendiren Salih Esen, söz konusu sınırlandırmaları serbest piyasa ekonomisine müdahale olarak nitelendirdi. Ekonominin yasaklarla idare edilemeyeceğinin altını çizen Esen, "Böyle bir karar alınırken hangi kurumdan bu karara ilişkin görüş istendi? EBSO'dan ya da TOBB'dan bununla ilgili bir görüş istenmedi. Sanayici biziz, işveren ve işçi ile muhatap olan da biziz ama böyle bir karar alınırken bizlerin görüşleri alınmıyor… Şimdi döviz ile borçlanmanın önünü nasıl alacaksınız? Bir firma bankadan dövizle borçlanmayacak, kredi almayacak, onun yerine TL ile borçlanacak, gidip tekrar döviz alacak... Biz bu şokları bankacılık sistemimizin sağlam olmasından dolayı atlatıyoruz. 2002'den önce en ufak bir sallantıda ekonomik krizi yaşıyorduk. BDDK kuruldu, bankalara da 'hacminize göre iş yapın' denildi. Şirketlere de regülâsyonlar kuracakları bir takım öneriler sunulamaz mıydı? Bence bankalar gibi şirketleri düzenlemenin de alt yapısının nasıl yapılacağını düşünmek gerekiyor. Yasaklarla, 'yaptım, oldu'larla maalesef ekonominin çarkları istenildiği gibi yürümüyor" dedi.

Hükümetin aldığı bu karara ilişkin açıklamalarda bulunan Uğur Gürses de, Türkiye' de reel sektörün düz açık pozisyonunun 212 milyar dolar civarında seyrettiğine dikkat çekerek, her kur artışında bu şirketlerin sermayelerinden tüketerek zarar ettiklerini söyledi. Esen'in yasak konusundaki görüşlerine katıldığını bildiren Gürses, bununla birlikte bir düzenlemenin de olması gerektiğine inandığını söyledi.

Üreten sektörlere yönelmek gerekir

Konuyla ilgili İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş da açıklamalarda bulunarak, ekonomide sürdürülebilir politikanın uygulanamadığını söyledi. Türkiye'nin uzun yıllar yüksek faiz-düşük kur ile yola devam ettiğini, bu süreçte ihracatçının kepenk kapatma noktasına geldiğini vurgulayan Uğurtaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu sürecin ardından aniden frene basıldı. Neyi, nasıl ön görüp, ne şekilde gelecek planı yapabilirsiniz bu durumda? Biz, İAOSB olarak 120 milyon dolara doğalgaz santrali kurduk. Bu alanda yatırım yapmamız konusunda önümüzü açılmış, teşvikler sıralanmıştı. Ardından birden bire enerji politikaları tepetaklak

oldu. Birçok firmanın doğalgaz santrali çalışmaz oldu. Çoğu santral kapatıldı. OHAL' in kaldırılması lazım çünkü ülkemiz Kanun Hükmünde Kararnameler ile yürütülemez. Artık bunları konuşmamız lazım. Bununla birlikte Türkiye'de son 10 yılda sanayinin GSMH içerisindeki payı yüzde 23-24'lerden yüzde 15'e geriledi. İnşaatın ihracatını yapabilir misiniz? İnşaat, hizmetler gibi 'üretmeyen' sektörler Türkiye'yi ileriye taşıyamaz."

Sefer Levent'in Torba Yasa'da OSB'lere ilişkin yer alan düzenleme konusundaki görüşlerini sorduğu Uğurtaş, kanunlar çıkmadan önce OSB'ler, OSBDER ve OSBÜK'ten görüşlerin alındığını ancak gelinen noktada bir takım endişelerinin bulunduğunu söyledi. Kanuna özellikle OSB'lerin yok olmasına ve küçülmesine neden olacak maddelerin eklendiğini vurgulayan Uğurtaş, "Bu yasanın ardından OSB'deki bir parseli istediğiniz kadar bölüp kiracıya verebilirsiniz. O zaman OSB'nin küçük sanayiden ne farkı kalır? Bu madde, özellikle bizim gibi şehir merkezinde kalmış OSB'lerin sonunu getirecek bir maddedir. Bu konuda da yönetmelikler hazırlanıyor ancak kanun maddesi bu şekilde olduğu için de buna müdahale etme şansımız ne yazık ki yok. Bununla birlikte emsal oranları konusunda da sıkıntı yaşıyoruz. Bizim 0,7 olan emsal oranlarımıza göre 1 metrekareye 0,70 metrekare kapalı inşaat yapabilirsiniz. Bunun yanında İzmir'de bir OSB'de bu oran 2 iken, bazılarında 0,8, kimisinde ise 4-5 seviyesinde… Eğer doğru bir taneyse o zaman hepimizin aynı sınıfta olması lazım. Kanunla bu dengesizliğin düzeltilmesi gerektiğini öngörmüştük ancak ne yazık ki gerçekleşmedi. Bununla birlikte Gelir Vergisi ve Stopaj ile ilgili sıkıntılarımız vardı. OSB'ler Kurumlar Vergisi'ne tabi değildir. Çünkü burada doğan gelirler yine OSB'lerin yatırımlarında kullanılır. Kazançlarımızdan Kurumlar Vergisi alınmaz. Ama bu vergiler alınmaya çalışılıyor. Biz de dava açıyoruz ve kazanıyoruz" diye konuştu.

Değerlendirmelerinin ardından Türkiye'de Sanayi 4.0 konusunun da enine boyuna irdelenmesi gerektiğini vurgulayan Uğurtaş, söylemler ile bir yere varılamayacağının altını çizerek söz konusu sistemin uygulanabilmesi için yetişmiş iş gücü ve sermaye olanaklarının da masaya yatırılması gerektiğine dikkat çekti. Uğurtaş ayrıca, 2018 yılı Mayıs ayında Sanayi 4.0 konusunda farklı bakış açılarını bir araya getirecek uluslararası ölçekli bir sempozyuma imza atmaya hazırlandıklarını da açıkladı.

Enerjiye 5 ayda yüzde 20 zam isyanı

Enerji fiyatlarına yönelik politikaları değerlendiren Salih Esen, enerjinin tüm sektörlerin ana girdisi olduğuna dikkat çekerek, son 5 ay içinde enerji fiyatlarında yüzde 20'nin üzerinde artış yaşandığını hatırlattı. Esen konuyla ilgili şunları söyledi:

"Son dönemde yaşanan ciddi enerji fiyatı artışının nedenlerini irdelediğimizde karşımıza şu çıkıyor: Enerji politikalarını oluştururken serbest bir piyasanın oluşumu için çaba harcanmıştı ve sadece dağıtım firmalarına değil, enerjiyi satacak olan firmalara da aracılık etme yetkisi verilmişti. Dolayısıyla her serbest tüketici dilediği yerden enerji alabilecekti. Ancak son dönemlerde enerji satan firmaların ortadan kalktığına şahit olduk.

Nedenine indiğimizde; enerji fiyatlarının üzerine konulmuş olan bir YEKDEM fiyatının varlığını tespit ettik. Bu YEKDEM fiyatı da devletin bazı enerji üreten santrallere döviz cinsinden alım garantisi vermesinden kaynaklanıyor. Devlet, 'sen hidro elektrik santrali kuruyorsun ve ben senden 10 yıl müddetçe enerjiyi 8 centten alacağım' diyor. 'Rüzgâr santrali kurarsan 6 centten, güneş enerjisi yatırımı kuracaksan 20 centten alacağım' diyor. Enerji üretiminin yenilenebilir enerjiye yönelmesi konusunda önemli bir gayret var. Bu politikayı şekillendirmek için de bu teşvik mekanizmasını kullanıyor.

Serbest piyasada oluşan fiyatın üzerine bizim ödediğimiz fiyat YEKDEM fiyat oluyor. Enerji firmaları bizlere 1 yıllık kontrat yaparken yaklaşık olarak Türkiye'nin arzı ve tüketiminin, dolayısıyla fiyatların ne olduğunu öngörebiliyorlar. Ancak YEKDEM fiyatların özellikle ödenecek olan döviz fiyatlarından ve her ay değişmesinden dolayı da bu fiyatın ne olacağını ön göremiyorlar. Son zamanlarda döviz fiyatının da yükselmesiyle bu belirsizlik da artmış durumda. Bizler şimdi dağıtım firmalarının eline kalmış vaziyetteyiz. Burada söylemek istediğim konu, YEKDEM ücretlerinin bütçeden ödenmesidir. Bildiğiniz gibi kamu özel idare işbirliği ile yapılmış olan birçok proje var. Otoyollar, köprüler, havaalanları, hastaneler yapılıyor. Devlet de bunlara bir takım taahhütler veriyor. Taahhütler düşürülen gelir-gideri karşılamadığından dolayı, bütçeye bu giderleri ödemek adına 6,2 milyon liralık bir gider konuldu. Ben de enerjide rekabet ortamının yerleşebilmesi için 'YEKDEM ücretleri bütçeden karşılansın' diyorum."

Değişken YEKDEM rakamları belirsizliğe neden oluyor

YEKDEM rakamlarının her ay değişkenlik gösterdiğini, bu nedenle öngörüde bulunamadıklarını vurgulayan Fatih Uysal da, Ocak ayında 26 lira olan rakamın Nisan'da 53 liraya kadar çıktığını hatırlattı. Böyle bir öngörüsüzlüğün içerisinde; sanayicinin belirsiz hesapla, dövizle, enerji maliyetleri ile yola çıkmasının da çok zor olduğuna dikkat çeken Uysal, doğalgaz santrallerinin zarar etmesine rağmen doğalgaz konusundaki yatırımların tüm hızıyla ilerlediğini vurguladı.

Panelin ardından geçilen soru-cevap kısmında İAOSB katılımcılarından Kasım Kutlu A.Ş. firmasının sahibi Kasım Kutlu, Türkiye'nin enerjiye yönelik adım atmakta geç kaldığına dikkat çekerek, enerji olmadan hiçbir şeyin hayata geçirilemeyeceğine dikkat çekti.

Verbo Boya Yönetim Kurulu Başkanı Mesut Kürüm ise, Türkiye'de sanayicinin sahipsiz olduğunu öne sürerek, TOBB'un yasal statüsü dolayısıyla sadece sanayicilere sahip çıkabilecek durumda olmadığına dikkat çekti. TOBB'un sivil toplum kuruluşu olduğunun altını çizen Kürüm, TOBB'un ticari faaliyetlerini bir an önce durdurması gerektiğini söyledi.

Üretim pastasının yüzde 99'unu KOBİ'lerin oluşturduğu ülkemizde, sektörüne göre değişmekle birlikte Ar-Ge desteklerinden 30 çalışanı olan firmaların yararlanabileceğini hatırlatan Kürüm, bunun da hiçbir anlam ifade etmediğini vurguladı.

Akua Group firmasının ortağı Nedim Anbar da ihracat odaklı bir firma olduklarının altını çizerek döviz kurlarında yaşanan dalgalanmadan nasıl etkilendiklerini şu sözlerle paylaştı:

"Eğer ihracatı yaptığınız dönemin öncesinde, yani üretim sırasında ara ve hammaddelerinizi alırken döviz düşükse ve ihracatı gerçekleştireceğiniz dönemde döviz yüksekse evet para kazanırsınız ama bir de bunun tersini düşünün… 1 yıl önce neredeyse bu yüzden batıyorduk. Para, faiz ve döviz politikalarının ülkemizde çok dikkatli bir şekilde ve sağlıkla yönetilmesi gerekir."

Başarılı geçen panel, anı takdiminin ardından son buldu.

Erdal SAĞLAM
esaglam@hurriyet.com.tr

İzmir'in sanayicisi sorunları daha açık konuşabiliyor

İZMİR Türkiye'nin genelinden gerçekten farklı bir şehir. İzmir sanayicileri ile buluştuğumuzda sorunları dile getirme üsluplarının bile, son dönemde diğer yerlerde gördüklerimizden farklı olduğunu açıkça gördük.

Uzunca bir süredir, bir çok kesim gibi, işadamlarının da daha temkinli olduklarını, sorunlarını özellikle geniş katılımlı toplantılarda dile getirmediklerini, dile getirseler de dolaylı bir dil kullandıklarını biliyoruz. İzmir'deki sanayiciler ise daha açık biçimde, temel problemlere ilişkin yargıda bulunuyor, siyasi gelişmelerin işlerine olumsuz etkilerine değiniyor, ülkenin geleceği için gördükleri yanlışları yüksek sesle dile getirebiliyorlar.

Bunun bir örneğine daha **İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi** ziyaretimizde şahit olduk. Örneğin; bir çok OSB'de önceki enerji politikaları çerçevesinde milyonlarca dolar yatırılıp kurulan ama şimdi üretim yapamayan elektrik santralleri var ama fazla dile getirilmezken, İzmirliler bu yanlışı açıkça dile getirip eleştiriyorlar.

Aynı şekilde **"ekonomide istikrarsızlıktan"** yakınıp, **"önlerine görmek istediklerini"**, bunun için **"dış politikadaki yanlışların acilen giderilip, Türkiye'nin dış politikada eski dengeli tutumuna geri dönmesi gerektiğini"** söylüyorlar. Çünkü yapılan tüm bu yanlışların, önlerine görmelerini, dolayısıyla ülke ekonomisinin mevcut potansiyelini kullanmasını engellediğini görüyorlar.

Aynı şekilde eğitim politikalarının önemini görüp, yapılması gereken köklü değişikliklerden söz ediyorlar. Bunun için kendilerine düşeni yapıp; başka OSB'lerde görmediğimiz modern bir teknik lise kurmuş, büyük imkanlar sağlamışlar ve Eğitim Bakanlığı'na devretmeme kararı almışlar.

Aynı şekilde kurlardaki oynamalara neden olan uygulamaları, hem ithalatçı hem ihracatçılar, istikrarsızlık yarattığı için açıkça eleştiriyorlar. Yurtdışındaki davalardan gelecek haberlerden korktuklarını dile getiriyorlar.

Açıkca **"Türkiye'nin yeri Batı ittifakı"** diyebiliyorlar.

Uğur GÜRSES
ugurses@hurriyet.com.tr

Kendi söküğünü dikerken örnek olan İzmir

BÜYÜK bir kampüs alanında kurulu **Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ni (İAOSB)** ziyaret ettiğimizde en etkileyici tarafı; sanayicilerin ellerini ceplerine atıp bir meslek lisesi kurduklarını öğrenmem oldu.

Genellikle sanayiciler sorunlarını anlatmak ister; seslerini Ankara'ya duyurmak için. İAOSB Başkanı **Hilmi Uğurtaş** ve Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı **Salih Esen** sorunları dile getirdikleri kadar, temel sorun olan kalifiye eleman konusunda kendi attıkları adımları da gururla anlattılar.

Başta teşvikle kurdukları enerji santralinin son 4 yılda yüksek döviz kuru artışı ile atıl kalması sorucu bu yatırımın fırsat maliyeti yaratması gibi, çok yakın komşu illerin teşvik kapsamında olmasıyla rekabette haksız biçimde kayıp getirmesi gibi dezavantajları olan İzmirli sanayicilerin, merkezi hükümetin kumandasında olan bu sorunlara karşın teknik lise yatırımı yaparak kalifiye eleman sorununa çözüm aramaları kayda değer.

İLK MEZUNLAR GELİYOR

Okula, kuruluşunda en çok katkıyı yapan **Nedim Uysal**'ın adı verilmiş. İlk mezunlarını bu yıl veriyor olacak. Okul mimari tasarımı ile de etkileyici. Laboratuvarları, sosyal ve kültürel salonları, spor salonu ile kapsamda ilâ büyük 'ölmez ağacı' karşılayan okulda öğretmenlerle de tanışma fırsatı bulduk; pırıl pırıl bir okul olmuş.

İAOSB yetkilileri Milli Eğitim müfredatına ek olarak çeşitli faaliyetlerle içeriğin zenginleştirildiğini, çok talep karşısında okula kayıtta hiçbir şekilde **'torpil işletmediklerini'** gururla ifade ediyorlar.

BITCOIN SORUYORLAR

Bir başka açı da şuydu; OSB yönetiminde okulla ilgilenen yöneticinin, UNDP ve AB ofislerinde deneyim kazanmış bir özgeçmişi var. Sanayinin ihtiyacı olan meslekli teknik gerekliliğe; hem pratikteki ihtiyaçlardan hareketle, hem de uluslararası perspektiften yaklaşıyorlar. Öğrenci başına 13 bin 500 TL maliyet hesaplayan İAOSB yönetimi, bunun sadece yüzde 40'ını devletten alabildiklerini, geristri kendi bütçeleri ile karşıladıklarını anlatıyorlar.

Kapısını açıp girdiğimiz bir derslikte 9. sınıf öğrencileri vardı. Karşılarında Hürriyet'in ekonomi ekibini gören bir öğrenci bize Bitcoin'i ve kripto paraları sordu. Doğrusu çok şaşırdım. Lise 1 öğrencisinin güncel ekonomik gelişmeleri ve tartışmaları izlemesi kayda değer.

İzmir gerçekten de farklı; hem sorunlara kendi çabaları ile çözüm arayan iş kesimi, diğer tarafta da kendilerine yapılan yatırımı yanıtsız bırakmayan genç kesim uzun vadeli bir ufku aydınlatıyor.

Bizim öğrenciler stajda ustaya 'kod yazma'yı öğretiyor

Vahap MUNYAR
vmunyar@hurriyet.com.tr

BAŞKANLIĞINI Hilmi Uğurtaş'ın yürüttüğü İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne doğru giderken Bölge Müdürü **Doğan Hüner** ile Yardımcısı **Ayşe Avanoğlu**'na daha önceki okul turlarımdan örnek verdim:

- Çerkezköy OSB'deki meslek lisesi ile Bursa'daki Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni gezdim. İkisi de çok başarılı okul.

Doğan Hüner, Hürriyet'in Taşyapı desteğiyle İAOSB'de düzenlediği zirvede **Hilmi Uğurtaş**'ın konuşmasından bir bölümü anımsatıp, aynen aktardı:

- **Bazı özel okul işletmecileri** "İAOSB'deki meslek lisesini biz yapıp işletelim" **diye ısrarcı oldular. Biz, kendimiz yapıp yönetmeyi daha uygun bulduk.**

Ardından İAOSB yönetiminin lisenin yapımına karar verdiği toplantıya döndü:

- **2011'de oylama yapıldı. Oy birliği ile,** "Meslek lisemizi yapıp Milli Eğitim Bakanlığı'na bağışlamak yerine kendimiz yönetelim" **kararı çıktı.**

Okulun yatırım bedelinin 40 milyon lira olduğunu belirtti:

- **Şu anda 405 öğrencimiz var. Kapasite 600 kişilik. Yüzde 27'si kız öğrenci.**

Okul turu sırasında aramıza Lise Müdür Yardımcısı **Yılmaz Kösem** de katıldı. Birlikte elektrik-elektronik atölyelerine girdik. Alan Şefi **Sabahattin Poyraz,** her öğrenciye bir deney seti düştüğünü vurguladı:

- **Öğrenciye civata söküp takmayı değil, kod yazmayı öğretiyoruz. Eğitimin yüzde 70'ini endüstriyel yazılım oluşturuyor.**

Öğrencilerin kod yazma becerileriyle ilgili şu noktanın altını çizdi:

- **Öğrencilerimiz şirketlere staja gittiklerinde fabrikalardaki ustalarına kod yazma eğitimi verir hale geldi.**

Doğan Hüner araya girip öğretmenlerin sanayi deneyimi olduğuna değindi:

- **Lisemize meslek dersleri için öğretmen alınacağı duyurulduğunda 3 bin başvuru oldu. 19 kişi alındı.**

Devletin öğrenci başına verdiği destek miktarını sordum, yanıtladı:

- **Bu eğitim-öğretim döneminde 5 bin 900 lira belirlendi. Bizim öğrenci başına giderimiz 14 bin lira.**

Çerkezköy OSB, Bursa Otomotiv Lisesi, İzmir AOSB Lisesi, gördüğüm başarılı meslek liseleri arasında yer alıyor...

Elektrik-elektronik öğrencilerine yüzde 70 endüstriyel yazılım eğitimi verilmesi, ulaşılan düzeyi ortaya koyuyor...

Büyüme rekor kırdı

Başbakan Binali Yıldırım ve bakanların dile getirdiği çift haneli büyüme beklentisi gerçekleşti. Türkiye ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 oranında büyüdü ve 2011 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana en yüksek büyüme oranına imza attı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, 3. çeyrek: Temmuz – Eylül 2017 verilerini açıkladı. Gayrisafi Yurt İçi Hasıla 3. çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2017 yılının 3. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11,1 arttı. Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2017 yılının 3. çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 24,2 artarak 827 milyar 230 milyon TL oldu.

Tarımda tek, sanayi ve hizmette çift haneli katma değer artışı

Gayrisafi Yurt İçi Hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2017 yılının 3. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 2,8, sanayi sektörü yüzde 14,8 ve inşaat sektörü yüzde 18,7 arttı.

Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 20,7 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2017 yılı 3. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 9,6 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,2 arttı.

Daha önceki yüksek sanayi üretimi büyümesine ek olarak baz etkisi de göz önüne alındığında, büyüme oranı zaten yüksek bekleniyordu. Ancak üçüncü çeyrekte rekor bir oranla yüzde 11,1 büyüyen Türkiye ekonomisi beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Üçüncü çeyrekteki rekor büyüme ile ilk 3 çeyrekte ortalama büyüme oranı yüzde 7,4 oldu. Sanayi üretiminde yüksek temponun sürmesi, yüksek büyüme temposunun yılın son çeyreğinde de devam edeceğine işaret ediyor. Bu nedenle 2017 yılı büyümesi planlanandan ve beklentilerden yukarıda gerçekleşecek. Sektörler itibarıyla büyüme oranlarında, özellikle sanayi ve inşaat sektörlerinde çift basamaklı seviyelere ulaşılması, hizmet sektörlerini de dolaylı olarak yukarıya çekmiş. Çünkü sanayi ve inşaatta üretim

güncel haberler

arttığında, başta nakliye olmak üzere çoğu hizmet sektöründe de doğal bir canlanma oluyor.

Büyümeye en fazla katkının 4,2 puanla hizmet sektörlerinden geldiğini ancak sanayi sektörünün katkısının rekor kırarak 2,6 puana ulaştığını görüyoruz. Toplam GSYH'deki payı yüzde 10 bile olmayan inşaat sektörünün katkısı da 1,4 puana ulaşmış. GSYH verilerine harcamalar tarafından bakacak olursak, büyümenin büyük oranda özel tüketim kanalıyla yükseldiğini görüyoruz. İç talepte görülen yüksek artış, özel tüketim harcamalarını yüzde 11,7 artırmış. Kuşkusuz bu artışta geçtiğimiz yıldan gelen 15 Temmuz'un baz etkisi de söz konusu. Ancak yine de özel tüketimdeki hızlı artışın büyüme oranını 7 puan yukarıya çekmesi dikkat çekici.

Özel tüketimin büyümeye katkısı ilk 2 çeyrekte 2 puan civarında gerçekleşmişti. Özel tüketimin detaylarına baktığımızda, en hızlı artış, yüzde 31 oranında yüksek bir artışla dayanıklı tüketim mallarında olmuş.

Diğer yandan dış talepte de gözle görülür bir artış söz konusu. Aslında hem ithalatta hem de ihracatta çift taraflı bir canlanma söz konusu. Ancak ihracat artışı ithalata göre daha hızlı olduğundan dış ticaretin büyümeye katkısı net olarak pozitif olmuş. Yatırım tarafında ise ikinci çeyrekte görülen artış üçüncü çeyrekte de devam etmiş.

Yatırım artışı ilk çeyrekte yüzde 2,7 iken ikinci çeyrekte yüzde 8'e yükselmişti. Üçüncü çeyrekte bu oran yüzde 12,4 olmuş. Daha önceki GSYH serilerinde bu yatırımın özel ve kamu sektörleri arasındaki dağılımını da görebiliyorduk. Ancak yeni seride bu detaylar verilmediği için yatırım artışının kaynağını bilemiyoruz. Stokta tutulan üretim de gelecekte tüketileceği için yatırım olarak sınıflandırılıyor. Bu stokların eritilmesi önümüzdeki yılın büyüme oranları üzerinde bir miktar baskı oluşturabilir.

Büyüme rakamları SEVİNDİRDİ

Türkiye ekonomisinin yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 ile 2011 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana en yüksek büyüme oranına imza atması, ekonomi yönetimi ile iş dünyasından değişik değerlendirmelere yol açtı.

Üçüncü çeyrek büyüme rakamını katıldığı bir televizyon programında değerlendiren Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin sanayileşerek büyüdüğünü, bunun çok önemli olduğunu söyledi. Şimşek, "İlk 9 ayda 7,4 gibi çok güçlü bir büyüme söz konusu, 4. çeyrekte de devam ediyor. Yılın tamamında yüzde 5,5 hedefinin epey üzerinde bir büyüme olabilir. Rakamlar yüzde 6,5 bir büyümeye işaret ediyor. Büyüme hem yüksek, hem kapsayıcı, istihdam yaratan bir büyüme. Tarımın büyümeye katkısı sınırlı, dolayısıyla Türkiye sanayileşerek büyüyor, bu da çok önemli" diye konuştu.

Mehmet Şimşek, "3. çeyrekte dış talebin katkısı oldukça düştü, bir tek olumsuz bu görülebilir, bu da iç talebin güçlü olmasından kaynaklanıyor" ifadesini kullandı.

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan da, yüzde 6-7 bandında büyüme beklediklerini dile getirerek, "Ekonomimizin temelleri sağlam. Aralık'ta enflasyon da iniş olacaktır" dedi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba, "Tarım sektörünün 2017 yılında bir önceki yılın aynı dönemlerine göre; 1. çeyrekte yüzde 3,1, 2. çeyrekte yüzde 4,8 büyüyen tarım sektörünün, 3. Çeyrek verilerine göre yüzde 2,8 büyüme gösterdiğine dikkat çekti. Fakıbaba, "Böylece 2017 yılı ilk 9 aylık verilere göre yüzde 3,3 büyüme gösteren tarım sektörü, Türkiye'nin toplam büyümesine yine katkı sağlamış oldu" diye konuştu.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da, Türk müteşebbisinin, karşısına çıkarılan her olumsuzluğa, dışarında gelen ekonomik ve siyasal engellere rağmen neler yapabileceğini gösterdiğini ifade etti. Hisarcıklıoğlu, "Hem son çeyrekteki yüzde 11,1'lik, hem de 9 aylık yüzde 7,4'lük büyüme oranımızla dünyada gıptayla bakılan, pozitif ayrışan ve yıldızının parladığı bir ülke haline geldik" değerlendirmesini yaptı.

Büyüme ile göz dolduran ekonomide ihracat uyarısı

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Ünlütürk, ihracattaki başarının devam etmesi, büyümeye katkı sağlaması ve 2023 hedeflerine ulaşılması için halkın Türkiye'de üretilen kaliteli ürünleri tercih etmesini istedi.

EİB Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, "İhracatta 5 yıldır hedeflerimizin uzağındayız" derken, büyüme rakamlarının kalıcı olması ve işsizlik rakamlarının geri gitmesi için Türk halkını zorunlu olmadıkça ithal ürünler yerine, Türkiye'de üretilen ürünleri tüketmeye davet etti.

Türkiye, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1'lik rekor büyüme rakamıyla açık ara dünya lideri oldu. Türkiye'ye en yakın büyüme rakamını yüzde 6,9 ile Filipinler ve yüzde 6,8 ile Çin yakaladı. Üçüncü çeyrekte mal ve hizmet ihracatını yüzde 17,2 arttıran ihracatçılar büyüme rakamlarına büyük katkı sağladı.

İthal ürünler yerine yerli ürünler tüketilmeli

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, büyüme rakamlarının kalıcı olması ve işsizlik rakamlarının geri gitmesi için Türk halkını zorunlu olmadıkça ithal ürünler yerine, Türkiye'de üretilen ürünleri tüketmeye davet etti.

Ünlütürk, "İşsizlerin artmaması, işletmelerin üretime devam edebilmesi için Türkiye'de üretilen kaliteli ürünleri tüketmeye davet ediyoruz. Bu sayede Çinli, Hindistanlı, Alman, Amerikalı işçilerin istihdamına değil kendi eşinizin, babanızın, kardeşinizin, yakınlarınızın istihdamına katkı sağlamış olursunuz. Türkiye'de Ar-Ge, tasarım, inovasyon ve markalaşma çabası içinde olan firmaların gelişimine katkı sağlamış olursunuz" diye konuştu.

İhracatta 5 yıldır hedeflerimizin uzağındayız

Tüm dünyada talebin nazlı olduğuna vurgu yapan Sabri Ünlütürk, Türkiye'nin 2012 yılında yakaladığı 152 milyon dolarlık ihracat rakamını daha yeni geçtiğini, 2014 yılında gerçekleştirdiği 157 milyar 610 milyon dolarlık ihracat rakamına ise 3 yıldır ulaşamadığının ve ihracat rakamlarında 5 yıldır hedeflerinin uzağında kaldığının altını çizdi.

Türk ihracatçısının son 1 yıldır her ay yeni bir başarı hikayesi yazdığına dikkati çeken Ünlütürk, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türk ihracatçısı son 1 yılda, her ay ihracatta

yeni başarılara imza atarak otomotivden beyaz eşyaya, kozmetikten gıdaya, elektronikten makineye, hazır giyimden demir-çeliğe, tekstilden doğal taşa, kimyadan iklimlendirmeye, mobilyadan savunma sanayine kadar binlerce ürünü 245 ülkeye ihraç ederek Türkiye'ye 155 milyar 443 milyon dolarlık döviz kazandırdı. Bu başarının 2018 yılında da devam etmesi için Türkiye'de üretim ve ihracat yapan 67 bin ihracatçı firma ve ihracatçı firmalara ara malı üretimi yapan yüzbinlerce firmanın ara malı üretimini artırmak, 2023 hedeflerine erişebilmek için yapacağı üretimlerin Türk vatandaşlarımız tarafından tüketimde tercih edilmesi gerekiyor.

Bu, sadece yüzbinlerce firma sahibine destek olarak düşünülmemeli, milyonlarca çalışanın ve ailesinin refahına ve Türkiye'deki sosyal barışa büyük katkı sağlanacağı unutulmamalı. Yerli malı kullanımı tercihi Avrupa'da, Amerika'da, Çin'de ve dünyanın her tarafında yükselen değer."

Ekonomik canlılık için şart

Ekonomilerin canlı tutulması için iç tüketimi canlandırmanın ve istihdamı koruyup arttırmanın çok önemli olduğunu vurgulayan Ünlütürk, "Dünya genelinde kendi ülkelerinde üretilen malları tüketmek akım halinde. Bugün bir Fransız, Alman arabası alan komşusuyla konuşmuyor. Biz de Türkiye'de üretilen ürünleri kullanmalıyız. Bu sayede hem istihdama olumlu katkı yapacağız, hem dış ticaretimiz dengeye gelecek, hem de işletmelerimiz global krizlerden en az zararla çıkacak. İşletmelerimiz kredilerini zamanında ödeyebilecek, bankacılık sistemi ayakta kalacak. Kısaca ekonomik sistem rayında hareket edecek" diye konuştu.

EİB Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, iç tüketimi ve istihdamı arttırmak amacıyla şu önerilerde bulundu: "Türkiye'de üretilen veya montajı yapılan otomobiller tercih edilmeli. Bu sayede Yerli Otomobil hedefine daha kısa sürede ulaşılabilir. Firmalar çalışanlarına Türkiye'de üretilen veya montajı yapılan otomobilleri almalı."

Enflasyon durmuyor

Enflasyon, Kasım ayında da yükselmeye devam etti. Yıllık fiyat artış oranlarına bakıldığında toplam 12 harcama grubunun 9'unda artış olduğu, sadece eğlence ve kültür, giyim ve ayakkabıda kısmi düşüş görüldü.

Tüketici fiyatları enflasyonunda yükseliş Kasım'da da devam etti. Fiyatların aylık ortalama yüzde 1,5 oranında artmasıyla yıllık enflasyon da yüzde 13 seviyesine ulaştı. Geçen yılın Kasım ayında aylık enflasyon yüzde 0,5 ve yıllık enflasyon da yüzde 7 seviyesindeydi.

Enflasyondaki yükselişin tüm hızıyla devam ediyor olması, üstelik sadece belirli harcama gruplarında değil ama genel olarak tüm sektörlerde artması önümüzdeki dönem açısından endişe veriyor. TÜİK tarafından detaylandırıldığı üzere mal fiyatlarında yıllık enflasyon yüzde 14,6'ya ulaştı. Genel olarak gıda ve enerji fiyatlarındaki yükseliş artık verilere bakmadan suçlu ilan ediliyor. Ancak TÜİK tarafından açıklanan enerji ve gıda dışı mal fiyatlarında da yıllık enflasyon oranı yüzde 14,7. Dolayısıyla suçu sadece gıda ve enerji gibi belirli sektörlere atmak pek anlamlı değil.

Kasım ayında enflasyonda görülen 1,1 puanlık artışın 0,6 puanı gıda ve alkolsüz içecekler grubundan, 0,3 puanı konut sektöründen, 0,1 puanı ulaştırma ve 0,1 puanı da otel, lokanta ve kafe gibi hizmet sektörlerinden geldi. Ancak, yıllık fiyat artış oranlarına baktığımızda, toplam 12 harcama grubunun 9'unda artış olduğunu sadece eğlence ve kültür, giyim ve ayakkabı ile haberleşme sektörlerinde kısmi düşüşler olduğunu görüyoruz. Bu nedenle enflasyona katkı puanlarındaki farklılıklar büyük oranda harcama grubunun toplam ağırlığı ile belirleniyor. Genel olarak enflasyon hemen hemen bütün sektörlerde artıyor. Ağırlığı fazla olan gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon yüzde 15,8'e ulaşırken, ulaştırma grubunda yüzde 18,6 oldu. Sadece teknolojik yenilikler ve rekabet sonucu haberleşme sektöründe yıllık enflasyon yüzde 1,4 seviyesinde. Diğer tüm harcama gruplarında yüzde 10 ve üzeri enflasyon oranı söz konusu.

Yine TÜİK tarafından açıklanan ve genel olarak genel olarak merkez bankaları tarafından öncü enflasyon göstergesi olarak kabul edilen çekirdek enflasyon verilerine baktığımızda da mevsimsel ürünler hariç enflasyonun

yüzde 12,5'e, enerji, alkollü içecekler, tütün ürünleri, işlenmemiş gıda ürünleri ve altın hariç enflasyonun yüzde 12,2'ye yükseldiğini görüyoruz.

Çekirdek enflasyonun da hızlı bir şekilde yükseliyor olması önümüzdeki dönemde enflasyonun yükselmeye devam edeceğini gösteriyor. Ek olarak, üretici fiyatları enflasyonu ekim ayında olduğu gibi kasım ayında da yüzde 17,3 seviyesinde. Oldukça yüksek olan bu enflasyon oranı kademeli olarak tüketici fiyatlarına da yansıyacaktır.

Tüketim harcamaları yüzde 11,7 arttı

Yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların (HHKOK) toplam nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 11,7 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 2,8, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 12,4 arttı.

Mal ve hizmet ihracatı, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 17,2, ithalatı ise yüzde 14,5 artış kaydetti.

İşgücü ödemeleri, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 14,4, net işletme artığı/karma gelir yüzde 33,3 arttı.

İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değer içerisindeki payı geçen yılın aynı çeyreğinde yüzde 35,6 iken, bu oran 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 32,7 oldu. Net işletme artığı/karma gelirin payı ise yüzde 48,7'den yüzde 52,2 ye yükseldi.

İşsizlik oranı değişmedi 10,6

'Rekor büyüme' söylemine rağmen Eylül'de işsizlik Ağustos'ta olduğu gibi yüzde 10,6'da kaldı. Genç işsizlik yüzde 20'ye yükseldi.

Ekonomi 3. çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11,1 büyüdü ancak Eylül'de işsizlik bir önceki aya göre değişmedi ve çift hanede kalmayı sürdürdü. Bir önceki yılın aynı dönemine göre düşüş, 0,7 puan oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, dar tanımlı işsiz sayısı 3 milyon 419 bin kişi oldu. Aynı dönemde genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 0,1 puanlık artış ile yüzde 20'ye ulaştı. Yüksek öğrenim işsizliği geçen yılın aynı dönemine göre 2 puan yükselerek yüzde 13,9 oldu. İstihdam oranı Eylül'de, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puanlık artış ile yüzde 47,9 oldu. İşgücüne katılım oranı ise 0,8 puan artarak yüzde 53,6 olarak gerçekleşti.

Ne eğitimde ne işte

Eylül 2016-Eylül 2017 döneminde toplam istihdam 1 milyon 233 bin artarken, aynı dönemde "ne eğitimde ne istihdamda" (NEET) olan gençlerin oranı yüzde 25,8'den yüzde 26,1'e yükseldi. Kadınlarda ise bu oran yüzde 35,3'ten yüzde 36,3'e ulaştı.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 1 milyon 444 bine yükseldi. Çalışmaya hazır olan ama iş bulamayan grubu ifade eden bu sayının 1 milyon 4 bini ise kadın işsizler oluşturuyor. Eylül 2017 verilerine göre 609 bin işsiz ise iş bulma ümidini kaybetmiş durumda.

Sanayide yüksek tempo sürüyor

Sanayi üretimi Ekim ayında yüzde 8,9 oranında artarak yüksek büyümesini sürdürdü. Eylül ayında sanayi üretimi yüzde 13,4 oranında artmıştı. Ekim ayındaki yüksek büyüme oranı ile birlikte yılın üçüncü çeyreğinde, baz etkisinin devreye girmesiyle ortalama yüzde 13,7 oranında büyüyen sanayi sektörü dördüncü çeyreğe de yüksek tempolu bir başlangıç yapmış oldu. Yılın ilk iki çeyreğinde sanayi büyümesi sırasıyla yüzde 1,7 ve 2,1 oranlarında gerçekleşmişti. Yılın ikinci yarısındaki yüksek büyüme oranları GSYH büyümesini de yukarıya çekecek.

Sanayi üretim endeksinde son bir yıllık süreçte yakalanan ivmelenme dikkat çekici. Bu tempo artışı kapasite kullanım oranındaki artışla paralellik gösteriyor. Bu da şaşırtıcı değil. Verilerin detaylarına baktığımızda en hızlı büyümenin sermaye malı imalatında yüzde 13,4 oranında gerçekleştiğini görüyoruz. Aynı zamanda, ara malı imalatı yüzde 9, dayanıksız tüketim malı imalatı da yüzde 8,4 oranında artarak yüksek tempoyu devam ettirmiş. Enerji ve dayanıklı tüketim malı imalatında büyüme oranları nispeten daha düşük oranlarda (yüzde 5,9 ve 2,9) gerçekleşse de büyüme temposunun pozitif seviyelerde kalması önemli. En önemlisi, imalat sanayiindeki 24 alt sektörden sadece ikisinde (eczacılık ürünleri ve rafine petrol) negatif oranlar görülmüş. Bu 24 alt sektörün 12'sinde büyüme oranları çift haneye ulaşmış. Özellikle ihracat açısından önemli ağırlığı bulunan giyim, deri, makine-teçhizat, elektronik ve otomotiv sektörlerinde çift basamaklı büyüme oranlarının yakalanmış olması büyüme açısından son derece umut verici. En önemli öncü gösterge durumundaki imalat sanayii kapasite kullanım oranlarına baktığımızda, temponun hızlı bir şekilde arttığını ve 2008 sonrasında ilk defa 2008 öncesi dönem ortalamasına çok yaklaşıldığını görüyoruz. Ekim ve Kasım aylarında kapasite kullanım oranı sırasıyla yüzde 79,7 ve 79,9 olmuş. Mevsimselliğe göre düzeltilmiş kapasite kullanım oranı kasım ayı itibarıyla yüzde 79,5 seviyesinde. Bu oran bir yıl öncesinde yüzde 76-77 civarında dalgalanıyordu. Kapasite kullanımında görülen bu artış, önümüzdeki dönem açısından da sanayi büyümesinde hızlı temponun devam edeceğine işaret ediyor.

Yiyeceğimiz artık dışarıdan geliyor

Gümrük Vergisi düşürülerek gerçekleştirilen gıda ürünleri ithalatına 9 ayda 1,18 milyar dolar harcanırken bu dönemde 4.9 milyon ton gıda ürünü ithal edildi. İthalatın değer bazında yüzde 69'luk kısmı Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında yapıldı. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından, CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in soru önergesine verilen yanıtta, şu bilgiler verildi:

"İthalatın yüzde 80'i DİR kapsamında elde edilen nihai mamulün ihraç edilmesi kaydıyla yapıldı. Serbest dolaşıma giriş kapsamında ise 963 bin ton ithalat gerçekleştirildi. Yılın 9 ayında ithalat miktarları şöyle: 63 bin 865 baş canlı sığır (86,4 milyon dolar), 1966 ton karkas sığır eti (7,8 milyon dolar), 62 bin 473 ton nohut (90,8 milyon dolar), 2 bin 823 ton kırmızıbiber (7,3 milyon dolar), 291 bin ton arpa (53,6 milyon dolar), 3,1 milyon ton buğday (652 milyon dolar) / Yüzde 92'si DİR kapsamında 1,4 milyon ton mısır (293 milyon dolar) / Yüzde 76'sı DİR kapsamında."

güncel haberler

Moody's: Türk şirketler için 2018 zor geçecek

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türk şirketler için 2018'in siyasi riskler ve yüksek kur oynaklığından dolayı zor geçeceğini kaydetti.

Dünya Gazetesi'nde yer alan habere göre Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi (GCC) şirketlerinin 2018 için görünümünün "durağan" olduğunu bildirirken, Güney Afrika ve Türkiye şirketlerinde bu görünümün "negatif" olduğunu bildirdi.

Şirket tarafından yapılan açıklamaya göre, Türkiye ekonomisini 2017'de geçici olarak desteklemiş olan genişlemeci mali politikanın sona ermesinin ardından ülkede kurumsal büyümede gelecek yıl bir miktar düşüş gerçekleşmesi bekleniyor. Ancak, Moody's'e göre, çoğu Türk şirketi, zorlayıcı çevresel koşullara rağmen sağlıklı bir bilançoya, güçlü likiditeye ve piyasada liderlik pozisyonlarına sahip.

Moody's, bunun yanı sıra, ihracatçı Türk şirketlerinin, Avrupa'daki talebin zayıf liradan bulduğu destek ile artmasıyla birlikte büyüme için fırsat bulacaklarını bildirdi

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türk şirketlerinin gelecek yılki büyüme görünümünün bu yıl uygulanan maliye politikası kaynaklı ekonomiyi destekleyici tedbirlerin son bulacak olması, ardından bir miktar daha zayıf olmasının beklendiğini vurguladı.

Moody's, not verilen Türk şirketlerin çoğunun, sağlıklı bilançolar, güçlü likidite ve pazar liderliği pozisyonlarına ve zorlu bir çevrede faaliyet gösteren iyi bir geçmişe sahip olduğunu da vurguladı.

Moody's yayımladığı Ortadoğu, Türkiye ve Güney Afrika finans dışı şirketler 2018 görünüm raporuna göre, politika yönü ve yapısal ekonomik reformların uygulanma hızı ile siyasi riskler ve yüksek döviz volatilitesinin sınırlı netliği, 2018 yılındaki Türk şirketleri görünümünü yönlendiriyor. Moody's, Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi şirketlerinin 2018 için görünümünün 'durağan' olduğunu bildirirken Güney Afrika ve Türk şirketlerinde bu görünümün 'negatif' olduğunu bildirdi.

Ortam oynak

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, zayıf Türk Lirası'nın ihracatçı şirketlere pozitif etkisine dikkat çekti. Raporda, "Türkiye'deki ihracata yönelik imalat şirketleri, Avrupa'daki talep arttıkça zayıf bir lira ile desteklenecek büyüme fırsatları görecek. Turizm, konaklama ve havacılık sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar güvenlik durumundaki gelişmelerden yararlanacak, ancak ortam potansiyel olarak oynak halde kalacak" denildi.

İşte, 2018'in 'siyah kuğu' senaryoları

Dünyanın önde gelen bankaları ve yatırımcı kuruluşlarının yaptığı analizlere göre, 2018 yılında kriz endişesi görünmüyor. Ancak; FED'in bağımsızlığını kaybetmesi, Wall Street'te sert düşüş ve Bitcoin fiyatına dikkat...

Goldman Sachs, Morgan Stanley, Societe Generale ve Deutsche Bank'ın analistleri 2018'e yön verecek riskleri ve siyah kuğu senaryolarını belirledi. Piyasaları tehdit edecek riskler arasında FED'in bağımsızlığını kaybetmesi en büyük risk olarak ortaya çıkıyor.

Dünya Gazetesi'nden Aydın Şahinalp'in derlediği habere göre, Dünyanın önde gelen merkez bankaları yavaş ama kendilerinden emin bir şekilde para musluklarını kısıyor. Küresel arenada birçok hisse piyasaları rekor seviyelerinde seyrederken çoğu varlık sınıfında volatilite tarihi düşük seviyelerde ve yatırımcılar olası kriz ya da düşüşler konusunda pek de endişeli görünmüyor. Ancak ABD Merkez Bankası'nın (FED) bağımsızlığını kaybetmesi, Wall Street'te yüzde 25'lik sert düşüşün olması ve dünyanın en büyük sanal parası Bitcoin fiyatlarının bin dolara inmesi gibi "Siyah Kuğu" risklerini de göz ardı etmemek gerekiyor.

güncel haberler

Demokles'in kılıcı, kredi piyasalarının üstünde

Fransız Societe Generale tarafından 2018 yılı için hazırlanan raporda, "Demokles'in kılıcı, kredi piyasalarının başının üstünde asılı duruyor. İki yıldır hareketli bir ralli yaşanılan kredi piyasaları şimdilerde her ölçekte çok daha pahalı bir hale geldi" ifadeleri yer alıyor. Analistler, mevcut derecelendirme ve varsayılan eğilimin oldukça cesaretlendirici görünüyor olmasına rağmen bu trendin 2019'da ABD'de düşük büyümenin resme dahil olmasıyla birlikte değişebileceğini savunuyor.

ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley stratejistleri ise gelecek yılın Eylül ayı itibariyle ABD 30 yıllık tahvil getirilerinin FED fon faiz oranı ile yüzde 2,00-2,25 aralığında paralel seyredeceğini öngörüyor. Ancak Stanley uzmanları 1980'den bu yana yaşanan tüm ekonomik durgunlukların habercisi olan 'ters dönme' kehanetinde bulunmuyorlar. Bunun yerine, büyümenin yüzde 3'ün üzerinde gerçekleştiği 2005 yılının son aylarındaki döneme dikkat çekiyor. O dönemde tahvil getiri eğrisi tamamen yatayda kalmış, piyasalar ve ekonominin tepetaklak olduğu finansal krizden yaklaşık iki yıl önceydi.

New York merkezli Goldman Sachs ekonomistleri, "etkileyici momentum" yakalayan ABD istihdam piyasasında yavaşlama belirtisi göstermeyeceğinden emin görünüyor. Bankanın uzmanları hâlihazırda yüzde 4,1 olan ABD işsizlik oranının yeni yılda yüzde 3,7'ye inerek 1960'lardan bu yana en düşük düzeyde olacağını belirtiyor. Buna karşın Alman Deutsche Bank'ın analistleri, 2018 için olası 30 piyasa riski belirledi. Deutsche'nin sıralamasında dikkate değer riskler, "Yüksek enflasyon, ABD'deki siyasi belirsizlik ve Brexit" olmak üzere üç ana başlıkta toplanıyor.

İşte yaklaşan 10 'siyah kuğu'

Danimarkalı Saxo Bank'taki stratejistler önümüzdeki yıl için piyasaları tehdit edebilecek 10 maddeden oluşan "siyah kuğu listesi" hazırladı. 'Siyah kuğu' kısaca finansal piyasalarda tahmin edilemeyen ve büyük etki yaratan sürpriz hareketler olarak tanımlanıyor. Son derece düşük olasılıklı fakat yüksek riskli olaylar şu şekilde sıralanıyor:

■ FED 2018'de bağımsızlığını kaybedebilir.

■ Asya kanadında Japonya Merkez Bankası (BoJ), para politikalarındaki kontrolünü kaybedebilir. Halihazırda 113,00 seviyelerinde seyreden dolar/yen paritesi 150,00'lere tırmanıp 100,00 seviyelerine sert düşebilir.

■ Dünyanın en büyük petrol ithalatçısı Çin'den piyasaya yuan cinsinden petrol vadeli kontratları sürme hamlesi gelebilir. Petro-dolara karşı petro-yuanın güçlenmesiyle mevcut 6,61 seviyelerinde seyreden dolar/yuan paritesi 6,0'lı seviyelerin altına gerileyebilir.

■ Volatilitenin ani yükselişi Amerika'da değeri en yüksek 500 şirketin hisse senetlerinden oluşan Standard & Poor's 500'de 'Flash crash' denilen ani fiyat hareketlerini tetikleyebilir. Ve sonucunda S&P 500'de yüzde 25'lik sert düşüş yaşanabilir.

■ ABD'li seçmenlerin oylarının 2018'in ortasında sola kaymasıyla birlikte tahvil getirileri fırlayabilir. Hâlihazırda getirisi 2,77'lerde olan 30 yıllık hazine tahvilleri getirisi yüzde 5'lere tırmanabilir.

■ Avrupa Birliği'nde eski ve yeni üye ülkeler arasındaki ihtilafları kullanan "Avusturya-Macaristan" ittifakı birlikte aşılması güç bir yarık oluşturarak "Almanya Fransa" eksenindeki gücü ele geçirebilir. Bu gelişmelerin etkisiyle 1,18'ler seviyelerinde dengelenmeye çalışan euro-dolar paritesi eşitlenecek.

■ Yatırımcılar, hükümetlerin büyük ölçüde düzenlenmemiş kripto para birimlerine karşı düzenleyici önlemleri devreye sokmasıyla birlikte Bitcoin'den kaçış başlayabilir. Şiddetli göç sonucu Bitcoin fiyatları 16,844 dolardan bin dolara kadar düşebilir.

■ "Afrika Baharı"ndan sonra Güney Afrika para birimi rand, gelişmekte olan para birimleri karşısında yüzde 30 yükselebilir.

■ En değerli şirket yarışında Çinli Tencent, rakibi Apple'ı geride bırakabilir.

■ Kadınlar, şirket iş gücünde başı çekebilirler. Fortune 500 listesinde yer alan 60'tan fazla şirket, yılı kadın üst düzey yöneticiyle (CEO) tamamlayacak.

Ekonomide rekor büyüme nasıl yorumlandı?

Yüzde 11,1 büyüdük gelirim ne kadar artacak?

Güngör Uras

Ayşe Hanım Teyzem soruyor: "Ekonomi rekor büyüdü. Milli gelir % 11.1 arttı" diyorsunuz. Milli gelir artışından bana ne pay düşecek? Benim gelirim ne kadar artacak? Benim gelirimde şimdilik bir artış yok. Tersine, enflasyon nedeniyle satın alma gücüm eridi" diyor.

Büyümenin anlamı

Türk ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde büyüdü. Büyüme, (1) Üretime, (2) Gelire, (3) Harcamaya göre, 3 farklı hesaplama yoluyla belirleniyor. Büyüme, "gelir artışı" demek. Onun için "milli gelir arttı" diyoruz.

Cari fiyatla milli gelir ilk çeyrekte 649 milyar TL idi. İkinci çeyrekte 735 milyar TL oldu. Üçüncü çeyrekte 827 milyar TL'ye yükseldi. Görülüyor ki milli gelir artışı var. Ve artış devam ediyor.

Ancak yüzde 11,1 artış geçen yılın FETÖ etkisi nedeniyle düşük gerçekleşen üçüncü çeyrek milli gelir rakamına göre hesaplanmış bir artış oranı olduğu için "normal" bir artış oranı değil.

Bu yılın ilk çeyreğinde gelir artışı yüzde 5,3, ikinci çeyreğinde yüzde 5,4 olmuştu. Üçüncü çeyrekte (baz etkisi-FETÖ etkisi) arındırıldığında büyümenin yüzde 6 dolayında olduğu görülür. Bu yılı yüzde 7 dolayında bir büyümeyle tamamlarız. Bütün bunlar küçümsenemeyecek bir büyümenin işaretidir. Özetle, Türk ekonomisi büyüyor, milli gelir artıyor.

Ayşe Hanım: Gelir nerede?

Milli gelir artınca, Ayşe Hanım Teyzemin geliri de aynı ölçüde artmıyor. Öncelikle Ayşe Hanım Teyzem üretici değil. Tüketici. Onun geliri emekli maaşı. Sabit gelirli. Milli gelir belli bir dönemde yaratılan katma değerlerin toplamıdır. Katma değer üretimin her aşamasında, çıktı fiyatı ile girdi fiyatı arasındaki farktır. Katma değer üretime katılanlar arasında paylaşılır. (1) Üretime katılan işçi emeği karşılığı ücret alır. (2) Üretime sermaye koyan, katkısı karşılığı faiz alır. (3) Üretim yeri temin eden, üretime katkısı karşılığı kira alır. (4) Üretimi gerçekleştiren girişimci, üretime katkısı karşılığı kâr elde eder.

Açık anlatımla, (1) Milli gelir, üretim, katma değer artışıdır. (2) Üretimi gerçekleştirenler, üretim arayışının gelirini kira, ücret, faiz ve kâr olarak bölüşürler.

Milli gelir artınca, devlet daha çok vergi toplar. Devletin geliri artar. Devletin geliri artınca devlet memuruna, emeklisine daha fazla ödeme yapabilir. Hastane, okul hizmetleri daha iyi olabilir.

Tüketime dayalı büyüme

Gelir dağılımının adil olmaması sonucu hane halkının tüketim gücü, arasında uçurum oluşunca, bu uçurum iç talebi, üretim ve büyümeyi etkiliyor. Üst gelir grubu daha çok tüketebiliyor. Bu tüketim büyümeyi hızlandırıyor. Büyümenin nimetleri üst gelir grubunun gelirini artırıyor. Daha fazla tüketim yapmalarına imkân veriyor.

Sonuç: Milli gelir artışından ülkede yaşayanlar eşit ölçüde yararlanamaz. Önemli olan, ülkenin toplam gelirinin artmasıdır. Toplam gelir artınca, ülkede yaşayanların her birinin geliri aynı ölçüde artmasa da dolaylı olarak ülkenin gelir artışından herkes yararlanır.

Büyüme rakamının perde arkası ve geleceğe yönelik beklentiler

Uğur Civelek

Bu yılın üçüncü çeyrek dönemine ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla rakamlarının açıklanması ile birlikte, Türkiye Ekonomisinin 2017 senesindeki makroekonomik görünümü şekillenmeye başladı. Yılsonu işsizlik ve enflasyon rakamlarının yüzde 11 düzeyinin üzerinde olması ve büyümenin yüzde 6,5-7 seviyelerine ya-

ne dediler?

kın bir yerde gerçekleşmesi olasılıkları güçlendi. Küresel koşulları dikkate aldığımızda, bu tablo belirsizliğin arttığına ve kırılganlık yönündeki algıların azalmadığına işaret ediyor.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan veriye göre, Üçüncü çeyrek Gayrı Safi Yurtiçi Hasılası bir önceki senenin aynı dönemine göre yüzde 11,1 oranında büyümüş. Bu rakam oldukça yüksek ve 2017 büyüme oranına ilişkin tahminlerin yüzde 6,5 düzeyinin üzerine çıkmasında belirleyici olacak. Öncelikle, bu rakamın yüksek çıkmasında etkili olan faktörleri ve bunların 2018 senesinde benzer bir rol oynayıp oynayamayacağını irdelemek gerekiyor.

2016 yılının üçüncü çeyrek dönemi, gerek küresel eğilimlerdeki olumsuzluk ve gerek ise içeride yaşanan kalkışma nedeniyle sıkıntılı bir dönemdi; gelişen ekonomilerden kaynak çıkışı güçleniyor, iç pazar güçlü bir şekilde daralıyor ve beklentiler bozuluyordu. 2017 yılında ise bunlar olumlu yönde değişti ve baz etkisi ile büyüme rakamının yüksek çıkmasında belirleyici oldu. 2018 senesinde ise hem baz etkisi terse çalışacak ve hem de gelişenlerden sermaye çıkışı yeniden etkili olmaya başlayabilir.

2017 senesinde uygulamaya sokulan tek kullanımlık yaklaşımlar ekonomiyi geçici bir süre için hareketlendirdi. İstihdam teşvikleri ve Kredi Garanti Fonu desteği, paranın devir hızını yükseltti. Vergi teşvikleri, kısmen geleceğin talebinin öne çekilmesini sağladı; konut ve dayanıklı tüketim mallarına yönelik talep geçici olarak yükseldi. Dış politika cephesindeki değişim turizm gelirlerini artırarak ek katkılar sundu. 2018 yılında benzer uygulamalar olmayacak, olsa bile benzer sonuçlar ortaya çıkmayacak.

2017 yılında para politikasından bağımsız olarak genişleyen kredi hacmi, gevşetilen maliye politikasına destek olmuştu. Bu durum ekonomik canlanma ve yükselen faizler arasındaki ilişkiyi geçici olarak rafa kaldırmıştı. Fakat bu senenin son çeyrek döneminden itibaren durum değişmeye başladı. 2018 yılında hem kredi hacmindeki artışın durgunlaşması ve hem de maliye politikasının etkisinin azalması olasılıkları güçleniyor; bir önceki yılınkine benzer eğilimleri desteklemesi olasılığı tükenmiş gibi görünüyor.

Yüksek oranlı büyüme ile yine yüksek oranlı işsizlik ve enflasyonun birlikte yaşanmaya devam etmesi olasılığının yok denecek kadar az olduğunu hesaba katmak gerekiyor. Bu nedenle 2017 senesindeki eğilimler, istisnai ve tekrarlanması zor bir dönem olarak geçmişte yer alacak; muhtemelen takip eden yıllarda acısı çıkacak ve ek bedeller ödenmesi gündeme gelecek. Bu açıdan bakıldığında bu yılın üçüncü çeyrek döneminde Gayri Safi Yurtiçi Hasıla çift haneli oranlarda artarken genç nüfustaki işsizliğin artması ve enflasyonun yükseliyor olması oldukça tuhaf bir çelişki sergiliyor!

Büyüme oranının yüksekliği, zincirlenmiş hacim endekslerinin arkasındaki modellemelerden ve farklı yılların fiyatlarını yeknesaklaştırılırken kullanılan deflatörün gerçeği yeterince yansıtmıyor olmasından kaynaklanmış olabilir. Harcamalar açısından özel tüketim ve üretim açısından turizm başta olmak üzere hizmetler lokomotif olmuş; 2018 senesinde böyle olmaya devam etmesi pek olası görünmüyor; iç talep daralabilir ve turizm daha iyisini yapamayabilir!

Gelecek yıla ilişkin makroekonomik görünüm, belirsizlik ve kırılganlık algılarının güçleneceğine işaret ediyor. Ekonomi hızlanan bir şekilde durgunlaşabilir; enflasyon yüksek düzeyini korurken işsizlik oranları artarak yeni rekorlara doğru yelken açabilir. Bu koşullarda risk alma isteği güçlenmez; yapay bir şekilde zorlansa bile ortaya çıkabilecek yan tesirler faydasından çok daha büyük olabilir.

Sevin! Fakat irdele

Ege Cansen

2017 yılının, Temmuz-Ağustos-Eylül aylarından oluşan üçüncü çeyreğinde, Türkiye'de GSYİH (Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla) (galat olarak milli gelir) 2016'nın aynı dönemine göre yüzde 11.1 artmış. Manşet olarak çok sevindirici bir haberdir bu. Bir defa bunu aklımızın bir köşesine yazalım. Pek tabii, iktidardaki AKP'lilerin sevinci, muhaliflerden fazladır. İnsan muhalif olunca, kendine faydası dokunsa bile esas olarak rakibine yarayan olaylara pek de gönülden sevinemez. Bu insanın fıtratından gelen bir duygu halidir, normaldir. Ama Türkiye'de büyümenin, bir dönem için bile olsa dünya rekoru kırarak yüzde 11 çıkması anormaldir. Bilime biraz olsun bulaşmış bir kişi, zaten her habere kuşkuyla yaklaşır. İstatistik dilinde "normal" sık rastlanan, "anormal" seyrek rastlanan demektir. Böylesi anormal bir büyüme oranının doğruluğunun irdelemesi zaruridir.

İstatistik ve muhasebe

Milli gelirin mutlak büyüklüğünü veya oran-

sal değişimini ölçmek, hem bir muhasebe hem de bir istatistik problemidir. Gerek muhasebe, gerek istatistik, oluşumları sanıldığı kadar "objektif" ölçemez. Bu disiplinler, işleri karşı tarafı yanıltmak olanlar tarafından çok rahat suistimal edilebilir. TÜİK'i bundan tenzih ederim. Hem muhasebede hem de istatistikte bir yaklaşımla veya yöntemle bulunan sonuç, diğer yaklaşım ve yöntemlerle irdelenmelidir. Mesela muhasebede "bilanço kalemlerindeki değişimleriyle doğrulanamayan gelir tablosu sonuçları" son derece yanıltıcı olabilir. Özellikle enflasyon ve devalüasyon her hesabı bozan iki dış etmendir.

Yüzde 11 büyüme bir illüzyondur

Gelelim Türk ekonomisinin (bir yıl öncesinin aynı dönemine göre) 3. çeyrekte yüzde 11,1 büyümesinin irdelenmesine:

1- 2016'nın 3. çeyreğinde, menfur darbe girişimi yüzünden GSYİH yüzde 0,8 daralmıştı. Eğer bu olmayıp, ikinci çeyrekteki kadar yani yüzde 4,9 büyümüş olsaydı, 2017'nin 3. çeyreğinde büyüme yüzde 5 çıkacaktı. Bu düzeltmeye "normalizasyon" denir.

2- TÜİK'in bültenine göre, GSYİH cari fiyatlarla yüzde 24,2 artmış. Büyüme ise yüzde 11,1. Bu iki oran birbirine bölünürse zımni deflatör bulunur. Yüzde 12 çıkan bu oran makuldür, ama ÜFE'den bir hayli uzaktır. Bültenlerde deflatör sözcüğü geçmiyor. Fark etmez; cari fiyatla ölçülen yüzde 24'lük büyümeyi, yüzde 11'e indiren şey deflatördür.

3- Gelelim benim hatalı olduğunu sandığım hususa. TÜİK'e göre "ithalat-ihracat farkı" (cari açık) bu yılın 3. çeyreğinde 2016'nın aynı dönemine göre daha da açılmış. Bu da büyümeyi yüzde 0,3 kadar düşürmüş. Halbuki cari açık, 2016'nın 3. çeyreğinde 5,728 milyar dolar iken, 2017'nin aynı döneminde 10,355 milyara çıkmış. Yani cari açık 4,627 milyar dolar artmış. Bu sayının 2017'nin 3. çeyreğine ait 234 milyar dolarlık GSYİH'ya oranı yüzde 2'dir. Bu da hesaba katılırsa yüzde 5'lik normalize edilmiş büyüme yüzde 3,3'e iner.

4- GSYİH hesapları TL ile yapılıyor. Dış ticaret ve cari açık sayıları ise dolarla kayda alınıyor. Bundan dolayı hesaplar karışıyor sanıyorum. Bu ölçme sorununu yılsonunda tekrar ele alacağım.

Son söz: Hiçbir hesap yöntemi, muhakemenin yerini tutamaz.

Büyüme de uçmuş

Taner Berksoy

Bu uçma benzetmesini sevdim. Ne olduğunu en veciz biçimde anlatıyor. Ayın başında açıklanan veriler enflasyonun uçtuğunu gösteriyordu. Açıklanan 3. çeyrek verileri de büyümenin

uçtuğunu gösteriyor. Bu gidişle hiçbir şey elde edemesek bile bir "uçuş brövesi" kazanacağımız görülüyor.

Şaka bir yana 2017 yılının üçüncü çeyreğinde ekonomideki büyüme hızı gerçekten etkileyici düzeyde. Bu dönemde ekonomi yüzde 11,1 hızında büyümüş. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH büyüme hızı 2017'nin üçüncü çeyreğinde 2016'nın aynı dönemine göre yüzde 9,6 olarak ölçülmüş. Tarım hariç büyüme hızı temel sektörler arasında oldukça dengeli dağılmış gibi görünüyor. Yıllık bazda büyüme sanayide yüzde 14,8, inşaatta yüzde 18,7 ve hizmetlerde yüzde 20,7 olarak ölçülmüş. Bu arada imalat sanayiinde 2017 yılının 3. çeyreğinde yıllıklandırılmış büyüme hızı yüzde 15,2 olmuş. Buna özel olarak işaret ediyorum zira önceki iki yılın üçüncü çeyreği sonunda büyüme hızları sırasıyla yüzde 4,0 (2015) ve yüzde eksi 3,1 (2016) olarak hesaplanmış. Sanayi üretiminde ciddi bir hızlanma olduğuna işaret ediyor bu sayılar. Tarım sektörünün ise 2017 yılının 3. çeyreği itibariyle daha geride kaldığı ve yıllık bazda yüzde 2,8 büyüdüğü anlaşılıyor. Ayrıntıya inildiğinde kimi tereddütlü noktalar var ama bu büyüme tablosu dünya ekonomisinin daha yeni ayağa kalkmakta olduğu dönemde önemli ve sevindirici bir gelişme.

Harcama bazında da 2017 yılında hızlanma var. Özel tüketim harcamalarında üçüncü çeyrekteki artış yüzde 11,7. Geçen yılın aynı döneminde bu tür harcamalardaki artış sadece yüzde 0,5 düzeyindendir. Bu yıl ortaya çıkan tablo önceden bastırılmış olan tüketim harcamalarının önünün açıldığını ima ediyor. Bu bağlamda dayanıklı tüketim malları harcamalarının üçüncü çeyrekte yüzde 31,1 hızında büyümüş olduğuna dikkat etmek doğru olur. Bu hızda tüketim harcaması artışı daha önce ertelenmiş olan tüketim harcamalarının 2017 yılının 3. çeyreğinde çözüldüğünü göstermektedir. Yatırım artışlarında da kayda değer artışlar olması bu dönemde talep artışını güçlü olduğuna ve bunun büyümeyi hızlandırdığına işaret ediyor.

Önemli bir durgunluktan çıkmakta olan Türkiye ekonomisi için bu hızda bir büyüme performansı olumlu bir gelişme kuşkusuz. Ama ekonominin önümüzdeki dönemlerde de bu ya

da benzer hızlarda büyüyeceğini öngörmek pek mümkün görünmüyor. Tersine, yakın gelecekte bu büyüme ivmesinin kaybedildiğini görmemiz mümkün görünüyor. Bu bir öngörü kuşkusuz. Karamsar da diyebilirsiniz. Ama bazı somut olasılıklara dayandığını da gözden kaçırmamanız gerekiyor. Öncelikle, yüzde 11,1'lik bir hızın Türkiye ekonomisinin sürekli olarak tekrarlayabileceği bir büyüme temposu olmadığına dikkat etmek gerekiyor. Önceki dönemlerde de ekonominin buna benzer hızlarda büyüdüğü oldu. Ama bu tür bir hız bir çeyreklik dönemin ötesine taşınamadı. Öte yandan, yüksek hızın giderek yavaşlayacağı yönündeki öngörü biraz da hızlanmanın arkasındaki itici gücün uzun süre varlığını koruyamayacağı düşüncesinden kaynaklanıyor.

Tek büyüme yolu ihracat ve turizm

Abdurrahman Yıldırım

Büyümenin gazına basmaya devam etmek demek, bugünkü ortamda enflasyon ateşinin altına benzin dökmeye benzer. Çünkü üretici fiyatlarından tüketici fiyatlarına yansıtılamayan yüklüce bir fark, fırsat kolluyor. İç talebin devamının gelmesi halinde bu fırsat yakalanacak ve kullanılacak da. O zaman da enflasyonu çift haneli rakamların düşük düzeylerinde tutmak mümkün olmayacak ve kontrolden iyice çıkacak. Fiyat istikrarı güme gidecek.

Yüksek büyümenin devamını getirmek ithalatı artırmadan mümkün olamayacak. Bu da bize cari açık olarak dönecek. Zaten 3. Çeyrek verileriyle GSMH son bir yılda 844,1 milyar dolara indi. Cari açık da yıllık 41,9 milyar dolara çıkarak GSMH'nin yüzde 5'ine yükseldi. 2016'da yüzde 3,8'den buraya çıktı. 2018 yılı için dış kaynak ihtiyacımız ise 210 milyar dolar kadar. Cari açığı ne kadar artırırsak dış kaynak ihtiyacı da o kadar artacak. Türkiye'nin risk primi de yükselecek. Artık geçmiş yıllardaki kadar cari açık verme şansımız da yok. Çünkü en yüksek açığa sahip gelişen ekonomiyiz. Göze batıyoruz ve bütçemizde de açık vermeye başladık.

Dışarıda ise ABD'nin faiz artırımına gitmesinden ve FED'in bilanço daraltmasından dolayı maliyetler yükseliyor. Yüksek büyümeye devam etmenin önündeki en önemli engellerden birisi dış kaynak kısıtı. Tıpkı 2011 yılında olduğu gibi, yüksek büyüme sonrası frene basmak zorunda kaldık.

Denilebilir ki özel sektör ve hanehalkından gelmeyecek olan katkı 2018'de devletten gelebilir. Buradaki kısıt da bütçenin zaten açıldığı ve daha yüksek açığa gitmenin bir bedeli olacağıdır. Bu bedeli ödemeye hazır olsak da, hem dövizde hem bütçede açık gitmenin tehlikeli olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla en tehlikeli sayılabilecek bu durumdan kaçınacağımızı umuyorum. Ancak olur da bir erken seçime karar verilirse birkaç aylığına kamu kesiminin harcamaları yükseltilebilir. Tabii ki seçim sonrasında bütçenin derhal toparlanması şartıyla.

Bütün bu seçenekler dışında büyümeyi azamileştirmede geriye ihracat ve başta turizm olmak üzere döviz kazanıcı işlemler kalıyor. Sorun yaratmayacak ve yan etkisi olmayacak büyüme de bu iki kanaldan olacak büyümedir. Sadece 2018 için değil, her yıl ve daima böyle.

OSBDERgi'nin 3. sayısı yayınlandı

Organize Sanayi Bölgeleri Derneği'nin (OSBDER) ulusal kapsamlı yayın organı olan OSBDERgi'nin 3. sayısı; sanayi, ekonomi ve siyaset camiasıyla buluştu.

Sanayinin yaşadığı sorunları, oluşturduğu güç birliği ile kamuoyuna duyurmayı hedefleyen, çözüm için alternatifler üreterek yetkili makamlara iletmeyi amaçlayan Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSBDER) yayın organı olan OSBDERgi ile sesini duyurmayı sürdürüyor. Türkiye'de sanayi alanında yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek sayfalarına taşıyan OSBDERgi'de ayrıca; OSB'lerde ekonomi, teknoloji, kültür, sanat, spor, etkinlik alanında yürütülen çalışmalar, ekonomi dosyaları, uzmanların kaleme aldığı makaleler ve röportajlar da yer aldı.

OSBDER bünyesinde kurulan bir iktisadi işletme tarafından yürütülen OSBDERgi'nin faaliyetleri, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş'ın Yayın İcra Kurulu Başkanlığı'nda hazırlanıyor.

TURKISH AIRLINES
DÜNYADA
EN ÇOK ÜLKEYE
UÇAN HAVAYOLU
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

TURKISH AIRLINES
AYRICALIKLARLA DOLU
UÇUŞ KEYFİ BUSINESS CLASS'TA
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

ATAER Genel Kurulu yapıldı

ATAER Enerji Elektrik Üretim A.Ş. olağanüstü genel kurulu İAOSB Bölge Müdürlüğü'nde gerçekleştirildi. İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş'ın divan başkanlığı görevini üstlendiği genel kurulda, ATAER Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Uysal, yıl boyunca yaptıkları çalışmalara ilişkin bilgi verdi. 2017 yılını başarıyla tamamladıklarını ifade eden Uysal, geçen yıla oranla üretim miktarını önemli oranda arttırdıklarını söyledi.

2017 yılının ilk 10 ayında Türkiye'de toplam elektrik üretiminin yüzde 7,4'lük artış gösterdiğini, bu dönemde doğalgaz santrallerinin toplam üretimdeki oranlarının ise yüzde 36'ya kadar yükseldiğini ifade eden Uysal, doğalgazın zarar etmesine rağmen bu alana yatırımın devam ettiğini hatırlattı.

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş da tedarikçi firmaların taahhüt ve fiyatların üstüne çıkıldığında geri çekildiklerini vurgulayarak, "Bunu devletin görev zararları olarak alması gerekir. Kimse, bilinçsizce belirlenen enerji rakamlarının sanayici üzerinde yük olmasını bekleyemez. Bu konudaki sıkıntımızı dile getirmeli, gerekli mercilere sesimizi duyurmalıyız" dedi.

bölgemizden

Güney Afrika Büyükelçiliği yetkililerinden İAOSB ziyareti

Güney Afrika Büyükelçiliği Başkatibi Tshepo Ranamane ve Güney Afrika Büyükelçiliği Ticaret ve Yatırım Sorumlusu Sultan Onacak İAOSB'yi ziyaret ederek yetkililerden Bölge'ye ilişkin bilgi aldılar. İAOSB Proje ve İş Geliştirme Birimi'nden Ayşen Esenkaya, yaptığı sunumda Bölge'de yürütülen alt ve üst yapı çalışmalarına ilişkin güncel bilgileri paylaştı. Bölge sunumunun ardından çeşitli sorular yönelten Tshepo Ranamane, özellikle Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nden çok etkilendiklerini, yürütülen çalışmaların çok başarılı olduğunu söyledi. Ekonomik ve politik taraftaki ilişkilerin güçlendirilmesi adına İzmir'de olduklarını bildiren Tshepo Ranamane, İzmir ile ikili ilişkileri geliştirmeyi hedeflediklerini söyleyerek, Güney Afrika Cumhuriyeti İzmir Fahri Konsolosu Tamer Taşkın'a kendilerine verdikleri destekten dolayı teşekkür etti. İzmir'in güzel bir şehir olduğuna vurgu yapan Ranamane, kentin birçok unsuru bir arada barındırdığını söyledi. Gauteng'in coğrafi açıdan İzmir'den farklı olduğunu açıklayan Ranamane, "Kentimizin içinde barındırdığı güçlü ekonomik yapısı ve ticaret hacmi ile İzmir ile arasında birçok benzer nokta var" diye konuştu.

Çin'in 'Türkiye Turizm Yılı' çalışmaları başladı

Çin Halk Cumhuriyeti'nde 'Türkiye Turizm Yılı' olarak ilan eden 2018 ile ilgili İzmir Ticaret Odası tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında İzmir'e ziyarette bulunan Çin heyeti, İAOSB'yi ziyaret ederek Bölge sanayisi hakkında bilgi aldılar. Çin'de İzmir'in doğru tanıtımının yapılması amacıyla kente davet edilen Çin Halk Cumhuriyeti'nin önde gelen ajanslarından Ionicmedia firmasının Uluslararası İş Direktörü Kimmy Zhang önderliğindeki heyete, İAOSB hakkında genel bilgiler aktarıldı. Proje ve İş Geliştirme Birimi'nden Ayşen Esenkaya'nın yaptığı sunumda Türkiye'nin en modern ve altyapısı en gelişmiş OSB'leri arasında yer alan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verildi.

SAĞLIĞIMIZ 'stresin' ellerinde

İAOSB katılımcıları ve çalışanlarına 'İnsan ve Stres' semineri veren Uzm. Dr. Şimşek, stresin hayattaki en önemli hormonlardan biri olmasına rağmen, olumsuz etkilerine karşı gün ışığı, sağlıklı beslenme ve egzersiz önerdi.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi tarafından Bölge katılımcılarını ve çalışanlarını bilgilendirmek amacıyla düzenlenen İAOSB Seminerleri'nin konuğu 'İnsan ve Stres' konulu sunumu ile İzmir Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezi Sorumlu Hekimi Uzm. Dr. Fatma Şimşek oldu. Stresin çağımızın önde gelen hastalıklarının ana nedeni olduğu vurgusunu yaparak sözlerine başlayan Şimşek, sunumunda stres ile başa çıkma yollarına da değindi.

Stres kelimesinin ilk defa Macaristan asıllı bilim adamı Hans Selye tarafından dile getirildiğini ifade eden Şimşek, Selye'nin fareleri zorlu yaşam şartları içinde bırakan deneylere imza atarak stresin yarattığı değişimleri takip ettiğini söyledi. 1936 yılından bu yana stresin etkilerinin bilindiğini ifade eden Şimşek, stresi şöyle tanımladı:

"Stres, vücudumuzda ruhsal ve bedensel dengeyi bozan her türlü uyarana karşı gösterdiğimiz biyokimyasal, fizyolojik değişikler, tehdide karşı bir savunma reaksiyonudur. Stres aslında bizim hayatta kalmamızı en önemli savunma mekanizmasıdır."

Stresin insan hayatına anne karnından itibaren girdiğini ifade eden Şimşek, konuyla ilgili sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kanımızda insülinin olması ne kadar normalse, stres hormonun da olması o kadar normal. Hatta bizi hayatta tutan en önemli hormonlardan bir tanesidir stres. Stres hormonu sabah erken saatlerde hızla yükselmeye başlar. Temel görevi hızlı bir artış yapıp sizi uyandırmaktır. Biz güneşe endeksli yaşayan canlılarız; yani bütün işlerimizi gündüz yaparız. Bütün sorunlara gündüz vakti maruz kalırız. Bu nedenle stres hormonları bu zorluklarla iyi mücadele edebilelim diye biz uyanmadan önce hızla yükselmeye başlar. Sabah 06.00 civarında bizi uyandırır ve gün içerisinde saat 12.00'ye doğru en yüksek değerine gelip, öğleden sonra düşer. Gece de minimum seviyeye gelir. Burada da uyku hormonumuz devreye girer ve gün içerisinde aldığımız hasarları tamir eder."

Tüm vücut alarmda

Strese maruz kalındığında beyinden böbrek

üstü bezlerine ulaşan bir değişim silsilesinin yaşandığını bildiren Şimşek, stresin salgılattığı kortizol ve adrenalin hormonunun ardından vücudun ciddi oranda enerjiye ihtiyaç duyduğunu söyledi. Şimşek, süreci aktarmaya devam etti:

"Bu hormonlar hemen karaciğerdeki şeker depolarını kana bıraktırırlar. Böylece kanımızda ciddi bir şeker artışı meydana gelir. Bununla birlikte bu hormonlar akciğerlerimize gidip, 'bu şekeri yakmak için oksijene ihtiyacımız var. O yüzden daha hızlı çalış, daha derin oksijen al' diyorlar ve bu sırada solunumumuzun hızı ve derinliği artmaya başlıyor. Bu esnada kaslarınızın çok güçlü olması ve bu kaslara çok iyi kan gitmesi gerekiyor. Bu esnada kaslardaki damarlar genişliyor ve kalp bu şekilde çok hızlı kan pompalamaya başlıyor. Kasların fazla olan kan ihtiyacını karşılamak için de kalp çok hızlı atmaya başlıyor. Kalbin hızlı atması ve basınçlı kan pompalaması nedeniyle de tansiyonunuz yükselmeye başlıyor. Zihinsel olarak ne gibi değişimler yaşandığına da bakalım: Öncelikle tehlikeye çok ciddi bir şekilde odaklanıyorsunuz ve onu daha iyi görebilmek için göz bebekleriniz büyüyor. Tehlike anında çok hızlı karar verip, sağlıklı bir çözüm yolu bulup, sorundan kurtulmanız için beyinin karar alma ile ilgili bazı bölgeleri çok hızlı bir performans sergiliyor."

Stresten değil, dozundan kork

Stres-performans ilişkisini de değerlendiren Şimşek, dozunda yaşanan stresin, performansı yükselttiğini söyledi. Stressiz bir hayatın çok sıkıcı olacağına dikkat çeken Şimşek, "Stressiz kişi üretemez. Dozunda bir stres, kişinin sağlıklı kararlar alan, hızlı üretici sonuçlara sebep olan beyin bölgesini çok iyi bir şekilde çalıştırabiliyor. Eğer stresi dozunda kullanabilirseniz, o zaman kendinizi odaklanmış ve zorluklarla baş edebilen birisi olarak görürsünüz. En büyük stres kaynaklarından biri; iş yerinde 'iş yeri memnuniyetsizliği', 'iş memnuniyetsizliği' ve 'aşırı iş yükü' memnuniyetsizliğidir. Bir diğer üst stres durumu, birinin bakımını üstlenen 'ilk kişi' olma sorumluluğudur. Strese uzun süre maruz kalırsak vücudumuzdaki alarm çanları çalmaya başlar. Çünkü vücudumuz strese belirli bir süre dayanabilir. Yoğun stres bağışıklık sistemini zayıflatır. Beyin fonksiyonlarımızı engeller. Beynimizde stresle ilişkili 3 önemli merkez var. Bunlardan bir tanesi; 'ön beyin' dediğimiz premotor korteks, bir tanesi hipokampus dediğimiz bizim öğrenmemizi ve kısa sürede öğrenmemizi sağlayan merkez, diğeri ise amygdala dediğimiz ve tehdidi algılayan bölgelerdir. Stresin bu merkezler üzerinde olan olumlu ya da olumsuz etkileri vücudumuzdaki semptomların belirmesine neden olur. Yüksek strese maruz kaldığımız zaman hafıza ve öğrenme ile ilgili merkezin, karar verme, düşünme, dikkat ve konsantrasyon ile ilgili ön beyinin aktivitesi azalır. Stres, hafıza ve öğrenme merkezimize ciddi hasarlar verir. İnsan beyninde hücrelerin üreyip çoğalabileceği sadece bir yer var. Eğer buraya yüksek derecede stres uygularsanız bu hücreler önce küçülmeye başlar, daha fazla stres verirseniz ise yok olmaya başlar. Buranın bir diğer özelliği tekrar hücre üretebilmesidir ama stresle bu artış mümkün olmaz" diye konuştu.

Gün ışığı, sağlıklı beslenme, enerjik arkadaş, iyi uyku

Stressiz yaşamanın mümkün olmadığına dikkat çeken Şimşek, anne karnından ölene kadar stres ile birlikte yaşamak zorunda olduğumuzu söyledi. Stresin bir savunma mekanizması olduğunun altını çizen Şimşek, uzun ya da yoğun stres altında kalmanın vücuda zarar vereceğini hatırlattı. Stresin olumsuz etkilerini en aza indirebilmek için önerilerde de bulunan Şimşek, konuyla ilgili şunları söyledi:

"Haftada 3 gün düzenli egzersiz, özellikle yoga tavsiye ediyoruz. Akşam 22.30-23.00 saatleri arasında uyumaya çalışın. Sevdiklerinizle birlikte doğada vakit geçirin. Güneş ışığı kendinizi iyi hissetmenizi sağlar. Sürekli karanlığa maruz kalırsanız depresif olursunuz. Sağlıklı beslenin, yapay gıdalardan uzak durun, işlenmiş gıda tüketmeyin. Çünkü bu gıdalar vücudumuzda bazı oksijen radikallerinin salınmasına ve hücrelerimizin zarar görmesine neden oluyor. Antioksidan içeriği yüksek gıdalar tüketin. Enerjisi yüksek insanlarla vakit geçirin, depresif insanlardan uzak durun. Gücünüzün altında bir işe girmeyin. Yeni arkadaşlar edinin. Özellikle yalnız yaşayanlara da bir evcil hayvan edinmelerini öneriyoruz."

Öğretmenler, 'günlerini' sahnede kutladılar, ayakta alkışlandılar

Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde bu yıl öğretmenler günü çok farklı kutlandı. Bu defa sahnede öğretmenler, izleyici koltuklarında ise öğrenciler yer aldı.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, İAOSB Yönetim Kurulu Üyesi Neslihan Ömer Kabaklı, Norm Holding Onursal Başkanı Nedim Uysal ve Bölge sanayicilerinin katıldığı etkinliğin açılışı, Atatürk Oratoryosu ile yapıldı.

Sunuculuğunu okulun rehberlik öğretmenlerinin üstlendiği etkinlikte, dans gösterisinden konsere, şiirden topluca şarkı söylemeye uzanan birbirinden farklı ve keyifli sunumlara imza atan öğretmenler, dakikalarca ayakta alkışlandılar.

Öğrencilerine bilimi ve hayatı öğreten öğretmenlerin bir diğer yeteneği ile karşılaşan öğrenciler de öğretmenlerinin bu özel günlerini kutlayarak, kendilerine teşekkür ettiler.

bölgemizden

EMD İzmir Şubesi 28. yaşını kutladı

Ekonomi Muhabirleri Derneği İzmir Şubesi, 28. kuruluş yılını EBSO Sanayiciler Kulübü'nde düzenlenen gece ile kutladı.

EMD İzmir Şubesi'nin kuruluş yıl dönümüne katılan Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım, ihracat kredileri özelinde bakıldığında Eximbank'ın Türkiye'de bir numara haline geldiğini, bankaların ihracatçılara sunduğu nakit ihracat kredileri toplamının yüzde 47'sini tek başına karşılar durumda olduğunu kaydetti.

Etkinlikte konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da basının ekonomi ve sanayinin gelişiminde de büyük rolü bulunduğunu aktararak, İzmir'de yerel bir televizyon kanalı bulunmamasının önemli bir eksiklik olduğunu ifade etti.

İzmir, yerel TV'si olmayan 10 il arasında

Ekonomi Muhabirleri Derneği İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Murat Demircan ise internet ve sosyal medyanın etkinliğinin artmasıyla gazete tirajlarının hızla gerilediğini, bunun istihdam rakamlarına da yansıdığını, Türkiye'de binlerce gazetecinin işsiz kaldığını belirtti.

"Türkiye'de Şırnak, Bitlis, Hakkari, Muş, Van, Ardahan, Bayburt, Tunceli, Bingöl, Sakarya illerinde yerel TV kanalı yok" diyen Demircan, "Bu illerimizin ortak özelliği yerel TV kanalının olmaması. Türkiye'nin üçüncü büyük şehri, Türkiye'nin batıya açılan kapısı İzmir'de de maalesef yerel televizyon kanalımız yok. İzmir'in yerel TV kanalının olmaması, Süper Lig'de takımının olmaması gibi bir şey" diye konuştu.

EMD İzmir Şubesi'nin 146 üyesinden sadece 53'ünün gazetecilik yaptığını, kurumsal iletişim sektöründe çalışan üye sayısının 43'e ulaştığını anlatan Demircan, 50 üyenin ise işsiz olduğunu ya da farklı mesleklerde çalışmak durumunda kaldığını ifade etti.

EMD Genel Başkanı Turgay Türker de Ekonomi Muhabirleri Derneği İzmir Şubesi'nin 28 yıllık köklü bir kuruma dönüştüğünü, EMD İzmir Şubesi üyelerinin yaptığı haberlerle İzmir ve Türkiye ekonomisinin nabzını tuttuğunun altını çizdi.

İAOSB'ye teşekkür plaketi

EMD İzmir Şubesi tarafından Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım'a, "Türk Ekonomisine Katkı Ödülü" verilirken, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınsu Kestelli, Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk ve ESBAŞ Yürütme Kurulu Başkanı Faruk Güler'e "Ege Bölgesi Ekonomisine Katkı Ödülü", Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Birol Celep, Folkart İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Mesut Sancak, Petkim Petrokimya Holding A.Ş., Doğa Koleji Genel Müdürü Ali Rıza Lüle ve Savola Gıda San. Tic. A.Ş.'ye katkılarından dolayı teşekkür plaketi verildi.

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş adına plaketi İAOSB Mali İşler Müdürü Hüseyin Doğan teslim aldı.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Sanayiye kadın eli değdi, 'şiddete hayır' dedi

Suya sabuna dokunmadan yaşamak yerine bir kadının hayatına dokunabilmek için tüm zorlukları göze alan başarılı bir savaşçı, rol model bir anne, alanında söz sahibi bir diş hekimi ile kadınlarımızı, kadın haklarını ve kadına şiddeti konuşmak için bir araya geldik. Bir kadının hayatına dokunmak ve gidişatını değiştirmek inancıyla hareket eden İzmir Kadın Kuruluşları Birliği, aynı zamanda Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği İzmir Şubesi Başkanı Tülin Eraslan, gönüllü profesyonelliği ile bizi karşıladı.

Tülin Eraslan

Bir kadın olarak Sayın Eraslan'ın değindiği konulardan etkilendim, anlattıklarını dinlerken duygulandım ve bu yolda bir çaba sarf etmediğimiz için de utandım… Kadınsak zaten söylenecek bir söz yok da erkeksek hayat arkadaşımız olan eşimiz, bizi dünyaya getiren annemiz, hayatımızın anlamı olan kızımız ve hatta bize torunlarımızı verecek olan gelimiz için durduğumuz kabahat… Gelin Tülin Eraslan'ın sesine kulak verelim ve bizler de elimizi taşın altına koyalım. Bu kapsamda İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren firmaların çalışanlarına yönelik kadına şiddet konusunda bilgilendirme toplantısı düzenleyen Eraslan, ilk çalışmasını Özgün Boya firmasında başarıyla gerçekleştirdi.

■ ***Türkiye'de kadın haklarının gelişimini değerlendirir misiniz? Bugün hangi noktadayız?***

Bütün dünyada kadınlar haklarını çok geç almışken; Türkiye 1923 yılında Cumhuriyetimizin kurulmasıyla önce eğitim devrimini yaptı, hemen ardından da Medeni Kanun'u çıkarttı. Çünkü Türk kadını cephede gücünü ve dirayetini kanıtladı. Bizler, Türk kadını olarak bugünkü yerimizi ve gücümüzü başta Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e, ardından Nezihe Muhiddin'lere, Türkan Saylan'lara, Bahriye Üçok'lara ve daha birçok rol model olan başarılı kadınımıza borçluyuz.

Osmanlının son döneminde kadınlar dini fetvalarla yitirdikleri kimlik ve haklarından rahatsız oluyorlar. Kendi aralarında başlayan kulis, daha sonra birlik kurmaya kadar gidiyor. 1924'te Nezihe Muhiddin'in önderliğinde Türk Kadınlar Derneği kuruluyor. İlerleyen birkaç yıl içinde kadınlarımız Nezihe Muhiddin'in önderliğinde seçimlere giriyor ve meclise 18 kadın milletvekili çıkartıyorlar. Bu rakamla Türkiye, dünyada kadın milletvekili sayısıyla 2. sırada yer alıyor. Bu ivmelenme ile başlayan kadın hareketi, 80'li yıllarda, "kadın dernekleri hayır dernekleridir" mantığı ile daha pasif bir hale geçiyor. 1990'lı yıllarda kadın haklarına ilişkin kanunlarda çok başarılı iyileştirmeler yapılıyor. 2006 yılına kadar da takdir ettiğimiz kanunlar yürürlüğe giriyor. Örneğin 6284 sayılı Kanun, kadını koruma yasası bu başarılı kanunlardan biri.

■ ***Başarılı kanunların meyvesini alabiliyor muyuz?***

Yazılı kurallar çok başarılı ancak hayata geçirmemizde sıkıntı var. Ülkemizdeki kadın daha çok

anne ve eş kimlikleri ile ön planda yer alıyor. 1960'lı yıllarda Amerika'da hava yollarında çalışan kadınlara 'sizi 36 yaşında emekli ediyoruz' demişler ve inanılmaz bir kargaşa oluşmuş. Kadınlar ayaklanmış, 'bizi iş hayatının dışına mı çıkarmaya çalışıyorsunuz?' diye sormuşlar. Kadının toplumda sahip olduğu asıl konumunu kazanabilmesi için istihdamda yer alması lazım. Keşke her firmada ya da mahallede bir kreş olsa da tüm kadınlarımız iş hayatında aktif bir şekilde yer alabilse.

■ ***Ülkemizde okumak istediği halde okuldan mahrum bırakılan birçok kız var.***

Ne yazık ki, hem de çok fazla. Eğitim alan, bilinçli bir şekilde ayakları üzerinde durma mücadelesine giren bir insan erken evlilik de yapmaz, çocuk yaşta anne de olmaz. Hem kendisi mutlu olur, hem de toplum kazanır. Para kazanan kadın toplumda birey olur. Bununla birlikte kadınımızın siyasette de etkin bir şekilde yer alması gerekir. Toplumumuzun yarısını kadınlar, yarısını erkekler oluşturuyor. Düşünsenize, kadına ilişkin bir yasa çıkarılırken masada 10 erkek, 1 kadın oluyor! Kadınların siyasete katılımının da artması şart.

Türkiye'nin yüzde 49,8'i kadın ama siyasi kotada temsil oranımız yüzde 25 olunca seviniyoruz, yüzde 33 olunca havalara uçuyoruz. Bu oran yüzde 50'nin altında kalmamalı.

■ ***Dernek olarak yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verir misiniz?***

Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği İzmir Şubesi olarak şu an İzmir'de 150'ye yakın kızımıza burs veriyor, onların elinden tutuyoruz. Kadının liderliği, şiddete karşı tutumu gibi konularda eğitimler veriyoruz. Kadınlarımız ne yazık ki şiddete uğradıklarında nereye başvuracaklarını bilmiyorlar. Ülkemizde 2002 yılında 66, 2003'te 95, 2010'da 1011, 2017'de ise 337 kadın öldürüldü. Şiddet yalnızca fiziksel de değil. Psikolojik, ekonomik, fiziksel ve dijital şiddete maruz kalıyor kadınlarımız. İletişim dilli çok önemli. Kadınların olduğu yerde savaş çıkmaz. Çünkü kadınlar eşlerinin ve çocuklarının ölmesini istemezler. Kadınlar savaş sırasında gözyaşlarını silip, ocakta yemek yapmaya devam ederler. Çünkü kadın dirayetlidir. Kadınlarla ilgili çıkan yasalara erkeklerden neden destek gelmiyor? Kendi kızlarının geleceği için destek vermek zorundalar.

■ ***Erkeği kadından üstün tutan alt bilinç nasıl zihinlere yerleştiriliyor?***

Toplumsal cinsiyet eşitliği algısı çok önemli aslında. Bakın dünya masallarında bile kadınlar hep ya erkeğin kendilerini kurtarmalarını bekliyor ya da onlar için bir fedakârlıkta bulunuyor. Rapunzel, prensi kurtarmak için saçlarını uzatıyor, Pamuk Prenses 7 cüceye hizmet ediyor, uyuyan güzel kurtulmak için erkeğe ihtiyaç duyuyor, Külkedisini mutsuz hayatından bir erkek kurtarıyor… Kısacası bu algı ne yazık ki çok küçük yaşta yaratılmaya başlıyor. Cinsiyet eşitsizliği her yerde dayatılıyor. Biz kadınları bilinçlendiriyor, yasal haklarını öğretiyoruz ama sadece kadınlar ile iş bitmiyor. Bu nedenle erkeklere de bu bilgileri aşılamak gerekiyor. Bu kapsamda yeni bir çalışma yürütmeye başladık. İAOSB'de Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hilmi Uğurtaş'ın fabrikasında başlattığımız bilinçlendirme toplantılarını Bölge'de faaliyet gösteren diğer firmalarla sürdüreceğiz. Bu konuya destek olması için tüm vatandaşlarımızı iş birliğine çağırıyorum.

Aslıhan ATABEK DEMİRHAN / TCMB - Ekonomist

İhracatçı olmak ya da olmamak!

İhracat özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin refah artışı için oldukça önemli bir unsurdur. Ekonomik büyümeyi sürükleyen temel faktörlerden biri olan ihracatta gözlenen sektörel ve/veya makro nitelikteki dalgalanmalar ise belirsizlikleri artırarak ihracatçı firmaların yatırım davranışlarını olumsuz yönde etkilemekte ve büyüme performanslarını sınırlayabilmekte. İhracat gelirlerindeki dalgalanmalar en belirgin olarak ekonomik kriz dönemlerinde görülüyor. Kriz dönemlerinde firmaların ihracat kararlarını etkileyen konjonktürel ve davranışsal bileşenlerin iyi anlaşılması ekonomik istikrarı destekleyen etkin politikalar geliştirilmesine yardımcı olabilir.

Bu çalışmada iktisadi dalgalanmaların firma ihracat kararları üzerindeki etkilerine dair bulgularımızı özetliyoruz. 1990-2014 yılları arasında imalat sanayinde faaliyet göstermiş olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Sektör Bilançoları veri setinde yer alan 12 bin 431 firmaya ait 108 bin 85 gözlem ile gerçekleştirilen analizlere göre firmalar ihracat eğilimlerini sürdürme konusunda kararlılık sergilemekte. İhracatçı firmaların sadece yüzde 7'si bir sonraki yıl ihracat yapmayı bırakırken, ihracatçı olmayan firmaların ise yüzde 20'si bir sonraki yıl ihracatçı olma kararı alıyor. İhracata başlama ve devam etme eğilimleri zaman içerisinde çok fazla değişim sergilememekte; ancak kriz dönemleri bu duruma istisna teşkil ediyor. Hatta farklı kriz dönemlerinde ihracat

kararlarındaki değişimde farklılaşan eğilimler ortaya çıkabiliyor. Ayrıca, farklı nitelikteki kriz dönemlerinde ihracat davranışında değişikliğe giden firma kompozisyonunun farklılaştığı da gözlemlerimiz arasında.

Çalışmamızın temel amacı, farklı özelliklere ve dinamiklere sahip krizlerin firmaların ihracat kararlarını farklı mekanizmalar çerçevesinde etkileyebileceğini göstermek. Bu doğrultuda Türkiye ekonomisinin deneyimlediği 1994, 2001 ve 2008 kriz dönemlerine yoğunlaşarak firmaların farklı nitelikteki iktisadi çalkantı dönemlerindeki ihracat davranışlarının ne yönde değiştiğini anlamaya çalışıyoruz.

Tablo 1'de farklı kriz dönemlerinde ihracatçı olma ve ihracata devam etme olasılıklarına dair ekonometrik analiz sonuçları özetleniyor.

İhracata başlama ve devam etme olasılıklarını etkileyen firma özellikleri

Ölçek, kredi kısıtı, kârlılık, rekabet gücü ve araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) yatırımları ihracatçı olma ve ihracata devam etme olasılıklarını etkileyen faktörler. Verimlilik ise firmaların ihracatçı olma olasılığını etkilemezken, ihracat piyasalarında sağ kalma olasılığını artırıyor.

Ölçek ve sektör etkileri kontrol edildikten sonra maddi olmayan rekabet gücü yüksek olan firmaların ihracata başlama olasılıkları diğer firmalara göre 1,44 kat daha fazla olurken, aynı olasılık Ar-Ge harcaması yapan bir firmada Ar-Ge harcaması yapmayan firmaya göre 1,25 ve kredi kısıtı olmayan firmada kredi kısıtı olan firmaya göre 1,3 kat daha yüksek.

Maddi olmayan rekabet gücü yüksek firmaların ihracata devam etme olasılığı maddi olmayan rekabet gücü düşük firmalara göre yaklaşık 2 kat fazla olurken, Ar-Ge harcaması yapan bir ihracatçının Ar-Ge harcaması yapmayan bir ihracatçıya göre ihracat piyasalarında varlığını sürdürme olasılığı 1,6 kat daha yüksek. İhracatçı firmaların kredi kısıtı olmaması ve yüksek kârlılığa sahip olması ihracata devam etme olasılıklarını kredi kısıtı olan ve kârlılığı düşük firmalara göre sırasıyla 1,5 ve 1,1 kat artırıyor.

İlgili yazında reklam, pazarlama ve satış sonrası hizmetlere yapılan harcamalar maddi olmayan rekabet gücü olarak nitelendirilmekte ve Ar-Ge harcamaları ile birlikte kaliteli üretim için bir gösterge olarak kullanılmakta. Bu açıdan bakıldığında, tahminlerimizin sonuçları ihracata başlamak ve sürdürebilmek için "kaliteli üretimin" önemini ortaya koyuyor.

İhracata başlama eğilimi

Kriz dönemlerinde ihracat piyasalarına girme olasılığını etkileyen firma özelliklerinin genel eğilimden farklılaştığı gözlenmekte. İç talebin önemli ölçüde daraldığı ve TL'nin değer kaybettiği 1994 krizinde kaliteli üretimin ihracatçı olma olasılığı üzerindeki etkisi daha da belirgin. Ar-Ge harcaması yapan firmaların ihracatçı olma olasılığı Ar-Ge harcaması yapmayan firmalara göre 3 kat fazla iken, aynı olasılık maddi olmayan rekabet gücü yüksek firmalarda maddi olmayan rekabet gücü düşük olan firmalara göre 3 kattan da fazla.

Önemli ölçüde kredi sıkışıklığının yaşandığı ve daha çok yerel nitelik taşıyan 2001 krizinde ise ihracatçı olma olasılığını etkileyen en önemli unsurun kredi kısıtları olduğu gözleniyor. Genel eğilimden farklı olarak Ar-Ge harcamaları ve

Tablo 1. Model Tahmin Sonuçları

MERKEZİN GÜNCESİ

	(1) İhracata Başlama Olasılığı				(2) İhracata Devam Etme Olasılığı			
	Genel	1994 Krizi	2001 Krizi	2008 Krizi	Genel	1994 Krizi	2001 Krizi	2008 Krizi
Verimlilik	1,05	1,34***	1,53**	1,39	1,14**	1,03	0,85	1,66***
Kredi kısıtı	1,30***	1,40***	2,86***	1,12	1,50**	1,24	1,92***	1,42**
Kârlılık	1,09*	1,20*	0,99	0,78	1,27***	1,39**	1,54**	1,19
Teknoloji yoğunluğu	1,25***	3,14***	1,44	1,3	1,62***	3,61***	1,53	1,99**
Rekabet gücü	1,44***	3,46***	1,66**	1,17	2,06***	2,92***	2,73***	3,70***
Ölçek	1,50***	0,76***	0,66***	0,76***	1,52***	1,23***	1,48***	1,53**
Gözlem sayısı	72.361	5.333	1.989	1.974	47.737	3.167	5.818	8.660
Firma sayısı	6.067	1.972	752	666	7.886	1.144	2.066	2.661

Notlar:

(1) Tablo 1'in ilk bölümünde, ihracata başlama olasılığı için tüm örneklem dönemi (1990-2015), 1994 krizi dönemi (1993-1995), 2001 krizi dönemi (2000-2002) ve 2008 krizi dönemi (2007-2010) kullanılarak tahmin edilen sonuçlar, ikinci bölümünde ise yine aynı dönemler için ihracata devam etme olasılığına ilişkin sonuçlar gösteriliyor.

(2) Firma ölçek değişkeni dışındaki tüm değişkenler kukla değişken olarak tanımlandı. Örneğin, çalışan başına düşen reel net satış olarak tanımlanan verimlilik baz alınarak oluşturulan verimlilik kukla değişkeni sektör ortalama verimliliğinden yüksek verimliliğe sahip firmalar için bir değerini alırken, diğer firmalar için sıfır değerini alıyor.

(3) Yukarıda verilen sonuçlar rastlantısal etki Logit modeli kullanılarak elde edildi. Modelde yukarıda listelenen değişkenlere ek olarak sektörel farklılaşmaları kontrol edebilmek amacı ile sektör kukla değişkenleri ve genel makroekonomik etkileri kontrol edebilmek amacı ile yıl kukla değişkenleri kullanıldı.

(4) Tablo 1'de verilen değerler risk oranlarını (odds ratios) ifade ediyor.

(5) *, ** ve *** sırasıyla yüzde 1, 5 ve 10 seviyesinde istatistiksel anlamlılığı gösteriyor.

kârlılık görece önemini yitirirken, kredi kısıtı olmayan firmaların kredi kısıtı olan firmalara göre ihracatçı olma olasılıkları yaklaşık 3 kat fazla hale geliyor.

İhracat piyasalarında özellikle Avrupa Birliği'nde talep daralmasına neden olan 2008 küresel krizinde ise hiçbir firma özelliği ihracatçı olma kararı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip değil. Bu durum 2008 küresel kriz döneminde ihracatçı olmayan firmaların ihracat piyasalarına girme konusundaki genel isteksizliğini gösteriyor.

Sonuç olarak, krizlerin kendine has özelliklerinin döneme özgü dinamiklerle etkileşime girerek ihracatçı olma kararını belirleyen faktörlerin farklılaşmasına neden olduğu ortaya çıkıyor.

İhracata devam etme eğilimi

Krizler ihracatçı firmaların ihracata devam edip etmeme kararları üzerinde de farklı etkilere sahipler. 1994 krizinde kârlı ve kaliteli üretim yapan ihracatçıların ihracata devam edebildikleri görülürken, 2001 krizinde maddi olmayan rekabet gücü yüksek, kârlı ve kredi kısıtı olmayan ihracatçı firmaların ihracat faaliyetlerini sürdürdükleri gözleniyor. 2008 krizinde ise kaliteli üretim ve kredi kısıtına ek olarak firmaların verimlilikleri de ön plana çıkıyor. Küresel kriz ihracatçı olma iştahını azaltırken aynı zamanda küçük, verimsiz ve kredi kısıtı olan ihracatçıların da ihracata devam etme olasılıklarını düşürüyor. 2008 krizinde AB odaklı ihracat yapan firmaların kısa vadeli de olsa sorun yaşamaları ihracatta pazar yoğunlaşmasının yan etkilerini ortaya koyuyor. İhracat pazarlarını çeşitlendirecek politikalara ağırlık vermek özellikle küresel kriz dönemlerinde ihracatın ekonomik istikrara katkısını destekleyebilir.

Sonuç olarak, firmaların ihracat kararları istikrarlı bir seyir sergilese de, krizlerin bu kararlara yönelik firma davranışlarında bazı temel değişimlere neden olduğunu söylemek mümkün. Bu bağlamda, iktisadi dalgalanma dönemlerinde uygulanacak tedbir ve teşviklerin dönemin koşulları dikkate alınarak belirlenmesi oldukça önemli. İç talebin daraldığı ve TL'nin değer kaybederek ihracat piyasalarında göreli fiyat avantajının oluştuğu durumlarda yeni firmaların ihracat piyasalarına girişini destekleyecek politikalar; kredi kısıtının baskın olduğu durumlarda firmaların finansman koşullarını destekleyecek politikalar; yurt dışı talebin daraldığı, yurt içi talebin ve TL'nin değer kaybının sınırlı kaldığı durumlarda ise ihracata devam etmeyi teşvik eden politikalar makroekonomik istikrarı destekleyecektir.

Kaynak: TCMB-Merkezin Güncesi

Limited şirketlerde müdürlerin değiştirilmesi

Ülkemizde şirket kurarken en fazla tercih edilen şirket türü limited şirketlerdir. Limited şirketlerine atanan müdürler görevlerini gerekli özeni göstererek yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini, dürüstlük kuralları çerçevesinde gözetmekle yükümlüdürler.

Kimi zaman basiretsizlikleri yahut kasıt ve ihmalleri ile şirket zararına sebebiyet veren müdürlerin şirketin diğer ortakları tarafından azline ilişkin hukuki süreç işbu makalede kısaca özetlenmektedir. Limited şirketlerde müdürler TTK'nın 630/1 maddesi uyarınca Genel Kurul kararı ile veya 630/2 maddesi uyarınca mahkeme kararı ile görevden alınabilir.

TTK'nın 630/1 maddesi uyarınca Genel Kurul, müdürü veya müdürleri görevden alabilir, yönetim hakkını ve temsil yetkisini sınırlayabilir. İşbu yetki Genel Kurul'un devredilemez yetkileri arasında olup, şirket esas sözleşmesinde müdürün görevden alınmasına ilişkin herhangi bir şart veya sürenin öngörülmesi mümkün değildir.

TTK'nın 620. maddesi uyarınca şirket ana sözleşmesinde aksi öngörülmediği takdirde şirket müdürünün görevden alınmasına ilişkin karar, toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğu ile alınır. Türk Ticaret Kanunu uyarınca müdürlerin Genel Kurul tarafından görevden alınabilmesi için haklı bir sebebin bulunmasına gerek yoktur.

Bunun yanında TTK'nın 630/2 maddesi uyarınca her limited şirket ortağı, haklı sebeplerin varlığında, yöneticilerin yönetim hakkının ve temsil yetkilerinin kaldırılmasını mahkemeden de isteyebilir. Müdürlükten azil davası, kanunen, sadece ortaklar tarafından ikame edilebilecek bir dava olup, ortaklara tanınmış bu hakkın vazgeçilmez nitelikte olduğu doktrinde kabul edilmektedir. Bununla birlikte, şirkette birden fazla müdürün bulunması halinde ortak müdürlerin bu davayı diğer müdüre karşı ikame etmesine hukuki bir engel bulunmamaktadır.

Müdürlükten azil davasının limited şirketlerin yönetim ve temsilini doğrudan etkileyen bir dava olması nedeniyle TTK'nın 3. maddesi uyarınca mutlak anlamda bir ticari iş sayılmaktadır. Dolayısıyla müdürlükten azil davasına bakmakla görevli olan mahkeme, TTK'nın 5. maddesi gereği Asliye Ticaret Mahkemesi'dir. Müdürlükten azil davasının dolaylı olarak müdürün sorumluluğu ile ilintili olması ve bu davaların TTK'nın 561. madde hükmü gereği, şirket merkezinin bulunduğu yerde açılması gerektiğinden, yetkili mahkeme şirket merkezinin bulunduğu yer mahkemesidir.

Dava kapsamında azli istenen müdür dışında müdürlerin bulunması halinde şirket, şirketi temsil yetkisine sahip müdürleri tarafından temsil edilir. Ancak şirketin tek müdürü bulunması veya tüm müdürlerin yönetim hakkının kaldırılması talep edilmiş ise, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 427. maddesi uyarınca şirkete mahkeme tarafından kayyum atanır.

TTK'nın 630/1 maddesinde Genel Kurul'a tanınan azil yetkisinden farklı olarak şirket müdürünün yönetim hakkının ve temsil yetkisinin kaldırılmasına ilişkin davanın açılabilmesi için haklı bir sebebin bulunması gerekmektedir. TTK'nın 630/3.maddesi gereği şirket müdürünün, özen ve bağlılık yükümü ile diğer kanunlardan ve şirket sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini ağır bir şekilde ihlal etmesi veya şirketin iyi yönetimi için gerekli yeteneği kaybetmesi haklı sebep olarak kabul edilmektedir. Örneğin mali tabloların şirket müdürü tarafından gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, resmi belgelerde tahrifat yapılması, şirket ile rekabet oluşturan bir faaliyet içerisinde bulunulması veya şirketin hatalı yönetim sonucunda borca batık hale getirilmesi haklı sebep olarak kabul edilmektedir. Ancak haklı sebepler TTK'nın 630/3. maddesinde belirtilenler ile sınırlı olmayıp, dava kapsamında dile getirilen sebeplerin haklı sebep olarak kabul edilip edilmeyeceği hususu mahkemenin takdirindedir.

Müdürlükten azil davasının sonucunda mahkemenin şirket müdürünün azline karar vermesi halinde, bu kararla birlikte söz konusu durumun ticaret sicilinde tescil edilmesi ve Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmesi gerekmektedir.

Müdürlükten azil kararı karar tarihinden itibaren ileriye dönük hukuki sonuç doğuracaktır. Diğer bir ifade ile müdürlükten azil kararının temyiz edilmesi hükmün uygulamasını durdurmayacak veya hükmün uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir, (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 376/2. maddesi) Müdürün azline dair kararın ileriye dönük hukuki sonuç doğurması ise halihazırda şirket menfaatlerine zarar vermekte olan müdürün şirketten uzaklaştırılması açısından önem arz etmektedir.

Öte yandan, TTK'nın 630/4 maddesinde Genel Kurul veya mahkeme kararı ile görevden alınan şirket müdürü şirketten tazminat talep etme hakkına sahiptir. Şirket müdürünün azli kapsamında bu hususun da dikkate alınması gerekmektedir.

Çalışanların yüzde 21'i kendi işinin patronu

Kendi hesabına ve işverenlerin; çalışmaya başlama nedeni, karşılaştıkları zorluklar, bir ortaklık veya iş ağı içinde çalışma durumu, gelecekte ücretli veya alt yüklenici ile çalışma planı hakkında ayrıntılı bilgi derlemek amacıyla, 2017 yılının II. çeyreğinde (Nisan, Mayıs ve Haziran) hanehalkı işgücü araştırması ile birlikte modüler "Kendi Hesabına ve İşverenler Araştırması" uygulanmıştır. Ayrıca, bu çalışma ile toplam çalışanların işteki durum tercihleri ve iş memnuniyetine ilişkin bilgiler de derlenmiştir.

Avrupa Birliği ülkeleri ile birlikte aynı dönemde uygulanan araştırma bu konuda yürütülen ilk modüler anket olup daha detaylı bilgiler haber bülteninin ekinde verilmiştir.

Toplam istihdamın yüzde 21,4'ü kendi hesabına ve işverenlerden oluştu

Türkiye'de, 2017 yılının II. çeyreğinde; 28 milyon 488 bin kişiden oluşan toplam istihdamın yüzde 21,4'ünü kendi hesabına ve işveren olarak çalışanlar oluşturdu. Bu dönemde, kendi hesabına çalışan sayısı 4 milyon 781 bin, işveren sayısı ise 1 milyon 320 bin kişi olarak gerçekleşti.

Kendi hesabına veya işveren olarak çalışanların cinsiyete göre toplam istihdam içindeki payı erkeklerde yüzde 26,3 iken, kadınlarda yüzde 10,7 oldu.

İstihdam edilenlerin yüzde 67,4'ünü bağımlı çalışanlar oluşturdu

Ücretli çalışanlar ile iktisaden bağımlı kendi hesabına çalışanlardan oluşan bağımlı çalışanların, toplam istihdam içindeki oranı yüzde 67,4 iken, bu oran erkeklerde yüzde 69,4, kadınlarda ise yüzde 62,9 olarak gerçekleşti.

İktisaden bağımlı kendi hesabına çalışanlar; kendi hesabına çalışanlardan sadece bir tane müşterisi olan veya birden fazla müşterisi olup bu müşterilerden birinin belirleyici olduğu ve çalışma saatleri müşterisi tarafından belirlenen kişiler olarak tanımlanmaktadır.

Buna göre; 2017 yılının II. çeyreğinde istihdam edilenlerin yüzde 0,3'ünü iktisaden bağımlı kendi

İşteki durum ve cinsiyete göre istihdam edilenler, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2017

	(Bin kişi)			(%)		
İstihdam	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	**28 488**	**19 583**	**8 904**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Bağımlı çalışanlar	**19 189**	13 586	5 602	**67,4**	69,4	62,9
Ücretli çalışanlar	**19 109**	13 524	5 584	**67,1**	69,1	62,7
İktisaden bağımlı kendi hesabına çalışanlar[1]	**80**	62	18	**0,3**	0,3	0,2
Diğer	**9 299**	5 997	3 302	**32,6**	30,6	37,1

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

[1] Kendi hesabına çalışanlardan bir müşterisi olan veya birden fazla müşteri olup bu müşterilerden birinin belirleyici olduğu ve çalışma saati müşteriler tarafından belirlenen kişilerdir.

Kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaya başlama nedeni, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2017

hesabına çalışanlar oluşturdu. İktisaden bağımlı kendi hesabına çalışanların oranı cinsiyete göre erkeklerde yüzde 0,3, kadınlarda ise yüzde 0,2 olarak gerçekleşti.

Aile işini devam ettirmek için mevcut işine başlayanların oranı yüzde 35 oldu.

Kendi hesabına ve işverenlerin yüzde 35'i mevcut işine aile işini devam ettirmek için başladığını belirtirken, yüzde 24,9'u uygun fırsatın kendiliğinden oluştuğunu, yüzde 16,2'si ise kendi hesabına veya işveren olarak çalışmasının nedenini ücretli olarak iş bulamamak olduğunu belirtti.

Son 12 ayda karşılaşılan en önemli zorluk çok az gelir elde edilen dönemler oldu.

Son 12 ayda karşılaşılan en önemli zorluk olarak; kendi hesabına ve işverenlerin yüzde 22,3'ü çok az gelir elde ettiği dönemlerin olduğunu, yüzde 20,5'i iş olmadığı dönemlerin olduğunu, yüzde 13,8'i ise işinde finansman sorunu yaşadığını belirtti.

Bir ortaklık veya iş ağı içinde çalışanların oranı yüzde 17,7

Kendi hesabına ve işverenlerin yüzde 17,7'si bir ortaklık veya iş ağı içinde çalıştığını belirtti. Bu kapsamda, kendi hesabına ve işverenlerin yüzde 7,4'ü diğer kendi hesabına veya işverenler ile bağlantılı olarak çalıştığını, yüzde 5,6'sı bir ortak ile çalıştığını, yüzde 4,7'si ise hem ortak hem de iş ağı içinde diğer kendi hesabına veya işverenler ile çalıştığını belirtti.

Mevcut işine son 12 ayda başlayanların oranı yüzde 9,9 oldu

Kendi hesabına ve işverenlerin yüzde 9,9'u mevcut işinde son 12 ayda çalışmaya başladı. Bu oran, tarım sektöründe yüzde 2,4 iken tarım dışı sektörde yüzde 14,4 olarak gerçekleşti.

Çalışanların yüzde 81,5'i işteki durumunu değiştirmek istemediğini belirtti

Çalışanların yüzde 81,5'i işteki durumunu değiştirmek istemediğini belirtirken yüzde 4,5'i ücretli olarak, yüzde 14'ü ise kendi hesabına veya işveren olarak çalışmak istediğini belirtti. Ücretli çalışanların yüzde 18,9'u kendi hesabına veya işveren olarak çalışmak isterken, kendi hesabına çalışanların yüzde 23,2'si ücretli olarak çalışmak istediğini belirtti.

İşteki duruma göre en yüksek iş memnuniyeti yüzde 23,7 ile işverenlerde

Çalışanların yüzde 17,1'i yaptığı işten yüksek düzeyde memnun olduğunu belirtirken, bu oran ücretli veya maaşlılarda yüzde 21, yevmiyelilerde yüzde 4,8, işverenlerde yüzde 23,7, kendi hesabına çalışanlarda yüzde 9,7, ücretsiz aile işçilerinde ise yüzde 10,8 oldu.

Kaynak: TUİK

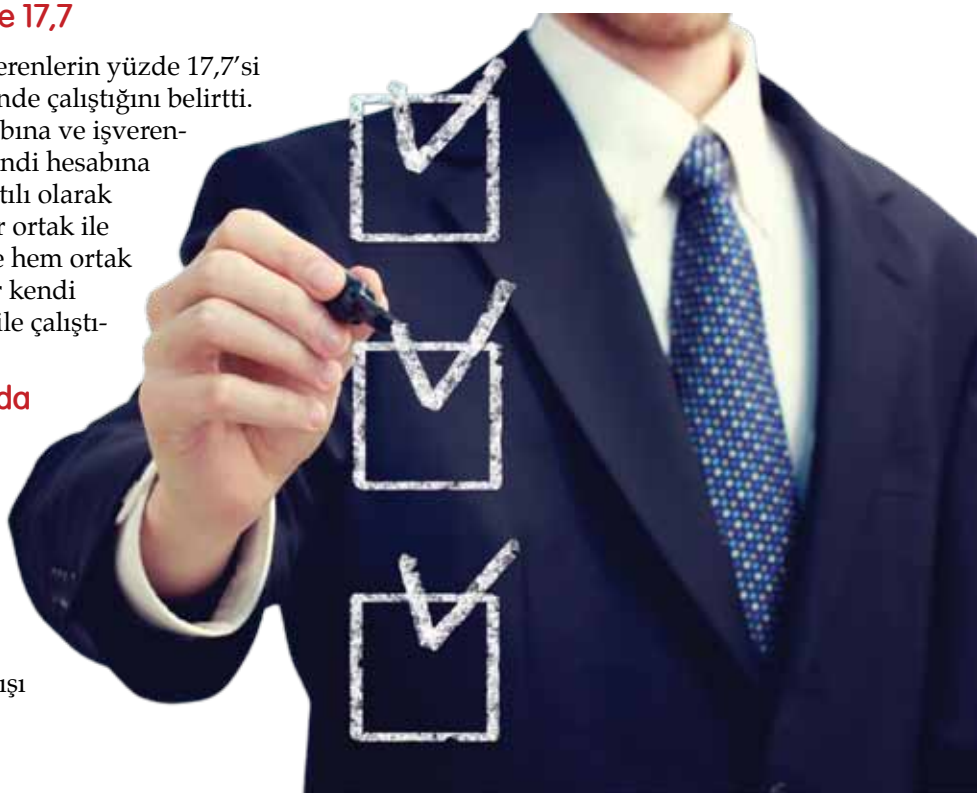

Yenilikçi girişimlerin oranı yüzde 61,5 oldu

Çalışan sayısı 10 ve daha fazla olan girişimlerin yüzde 61,5'i 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde yenilik faaliyetinde bulundu. Çalışan sayısı 10-49 olan girişimlerin yüzde 60,4'ü, 50-249 çalışanı olan girişimlerin yüzde 65'i, 250 ve daha fazla çalışanı olan girişimlerin ise yüzde 70,4'ü yenilik faaliyetinde bulundu.

Sanayi sektöründe yenilikçi girişimlerin oranı yüzde 64,5 iken; hizmet sektöründe bu oran yüzde 57,7 oldu.

Temel Yenilik Göstergeleri (2014-2016)

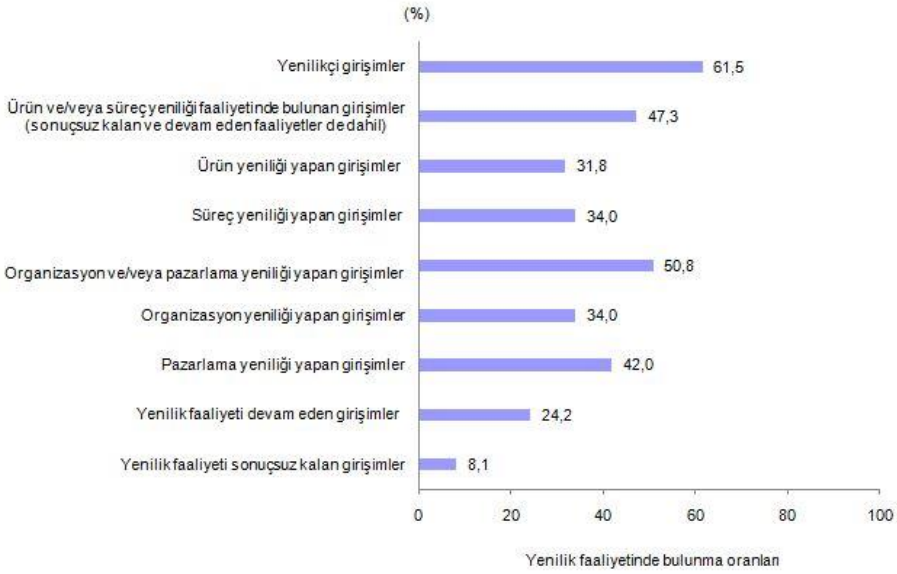

Girişimlerin yüzde 47,3'ü ürün ve/veya süreç yeniliği faaliyetinde bulundu

Girişimlerin yüzde 47,3'ü 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde ürün ve/veya süreç yeniliği faaliyetinde (sonuçsuz kalan ve devam eden faaliyetler dahil) bulundu. Bu kapsamda girişimlerin yüzde 31,8'i ürün yeniliği, yüzde 34'ü ise süreç yeniliği gerçekleştirdi.

Girişimlerin yüzde 50,8'i organizasyon ve/veya pazarlama yeniliği faaliyetinde bulundu

Girişimlerin yüzde 50,8'i 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde organizasyon ve/veya pazarlama yeniliği faaliyetinde bulundu. Bu kapsamda girişimlerin yüzde 34'ü organizasyon yeniliği, yüzde 42'si ise pazarlama yeniliği gerçekleştirdi.

Girişimlerin yüzde 27,6'sı finansal destek aldı

Ürün ve/veya süreç yeniliği faaliyeti gerçekleştiren (sonuçsuz kalan ve devam eden faaliyetler dahil) girişimlerin 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde yüzde 27,6'sı finansal destek aldı. Finansal destek alan girişimlerin yüzde 94,3'üne merkezi kamu kurum/kuruluşları tarafından finansal destek verilirken, yüzde 12,6'sına yerel veya bölgesel kamu kuruluşları, yüzde 2,8'ine ise Avrupa Birliği kurumları destek verdi.

Ürün ve/veya süreç yeniliği faaliyetinde işbirliği oranı yüzde 23 oldu

Ürün ve/veya süreç yeniliği faaliyeti gerçekleştiren (sonuçsuz kalan ve devam eden faaliyetler dahil) girişimlerin 2014-2016 yıllarını kapsayan üç yıllık dönemde yüzde 23'ü diğer girişim veya kuruluşlar ile işbirliği yaptı. İşbirliğinde bulunan girişimler en fazla yüzde 88,2 ile dahil oldukları gruptaki diğer girişimler ile işbirliğinde bulundu.

güncel haberler

İşbirliği yapılan kişi ve kuruluşların ülkeleri dikkate alındığında yüzde 97'si yurtiçinden, yüzde 35'i Avrupa ülkeleri ve yüzde 28,4'ü diğer ülkelerdendi.

Organizasyon yeniliği en çok iş sorumlulukları ve karar alma sürecinde yapıldı

Girişimlerin yüzde 34'ü 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde organizasyon yeniliği yaptı. En çok tercih edilen organizasyon yeniliği yüzde 79,5 ile iş sorumlulukları ve karar alma sürecinde yeni yöntemlerin kullanılması oldu. Bunu yüzde 70,5 ile organizasyon süreci için yeni iş yöntemlerinin ortaya konulması ve yüzde 29,2 ile diğer girişimler veya kamu kuruluşları ile işbirliği, ortaklık, taşeronluk vb. yollarla yeni yöntemler kullanılması takip etti.

Pazarlama yeniliği en çok ürün ve hizmetlerin fiyatlandırmasında yapıldı

Girişimlerin yüzde 42'si 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde pazarlama yeniliği yaptı. En çok uygulanan pazarlama yeniliği yüzde 63,7 ile ürün ve hizmetlerin fiyatlandırmasında yapıldı. Bunu yüzde 57,7 ile ürün tasarımı veya ambalajının estetiğinde önemli değişiklik yapılması, yüzde 57 ile ürün tanıtımı için yeni ortam veya reklam tekniklerinin kullanılması ve yüzde 49,9 ile yeni bir satış veya dağıtım yönteminin uygulanması takip etti.

Girişimler zorlayıcı bir neden olmadığı için yenilik yapmadı

Girişimlerin yüzde 38,5'i 2014-2016 yıllarını kapsayan 3 yıllık dönemde yenilik faaliyetinde bulunmadı. Yenilik faaliyetinde bulunmayan girişimlerin yüzde 82,2'si yenilik yapmaya zorlayan bir neden olmadığını belirtirken, yüzde 17,8'i ise yenilik faaliyetini engelleyen faktörlerin fazlalığını en önemli neden olarak gösterdi.

TÜİK-05/Aralık/2017 Sayı: 24864

Bitcoin'de düzenleme yetkisi SPK VE MALİYE'DE

Maliye Bakanlığı-Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası-Sermaye Piyasası Kurulu üçgenindeki müzakerelerden çıkacak Bitcoin tanımı, dijital çağın parasının Türkiye'de nasıl vergilendirileceğini de belirleyecek.

Dünyada şu anda dolaşımda olan 16,67 milyon Bitcoin'in piyasa değeri 317,73 milyar doları aşıyor. Ülkeler, ekonomik sistemlerine giren Bitcoin'in vergilendirilmesini tartışıyor. Birçok ülke Bitcoin'e vergi uygulamasında farklı yöntemler tercih ediyor. KPMG Türkiye Vergi Bölümü Başkanı Abdulkadir Kahraman, Türkiye'de son dönemde sıkça gündeme gelen Bitcoin'in vergilendirilmesini değerlendirdi. Kahraman, "SPK'nın Bitcoin'i 'diğer sermaye araçları' kapsamına alması en doğru yaklaşım görünüyor" dedi.

Geçen bir ayda yüzde 157 oranında değer kazanan Bitcoin'e Türkiye'de artan ilgi, kamu kurum ve kuruluşlarını harekete geçirdi. Türkiye'deki yaklaşık 50 bin Bitcoin yatırımcısının gözü kulağı devletin yapacağı 'Bitcoin tanımı'nda. Maliye Bakanlığı-Merkez Bankası-SPK üçgenindeki müzakerelerden çıkacak 'Bitcoin' tanımı, dijital çağın parasının Türkiye'de nasıl vergilendirileceğini de belirleyecek.

Kanunu ve mevzuatı değerlendiren KPMG Türkiye Vergi Bölümü Başkanı Abdulkadir Kahraman, dünyadaki uygulamaları anlattı. Kahraman, Türkiye'de SPK'nın bu tanımı yapmaya yetkili olduğunu söyledi.

"Neredeyse 'dolarizasyon' tanımının yerini 'bitcoinizasyon'a bırakacağı bir süreç yaşıyoruz" diyen Kahraman, Bitcoin arzının 21 milyon Bitcoin ile sınırlı olduğunu tedavüldeki 16,67 milyon Bitcoin'in piyasa değerinin ise 317,73 milyar doları aştığını kaydetti. Kahraman, Türkiye'de henüz yeni olan Bitcoin işlemleriyle ilgili uygulamalarda Avrupa ve ABD'nin hayli yol aldığını belirterek, dünyadaki mevcut tabloyu şöyle özetledi:

ABD

ABD Vergi İdaresi (IRS) tarafından yayımlanan "Sanal Para Rehberi" (IRS Virtual Currency Guidance, Notice 2014 - 21) ile yapılan açıklamalara göre, bitcoin gibi sanal paralar varlık / mal olarak kabul edilmekte. Diğer bir deyişle, Bitcoin ABD'de vergileme açısından varlık veya mal olarak değerlendiriyor.

Bitcoin satış veya değişiminden kaynaklanan kazanç veya zararın niteliği, sanal para biriminin mükellefin elinde sermaye varlığı olup olmadığına bağlı. Bir mükellef genellikle "varlık" olarak kabul edilen Bitcoin alım satımından "gelir" sağlar veya "zarar" edebilir. Hisse senedi, tahvil ve diğer yatırım amaçlı gayrimenkuller sermaye varlıklarına örnek teşkil eder.

İşverenlerin Bitcoin ile çalıştırdıkları işçilere veya hizmet aldıkları serbest meslek erbabına yaptıkları ödemeler bu kişilerin geliri sayılır.

Avrupa Birliği

Avrupa Adalet Divanı Kararına göre (ECJ Public Release No 128/15, 22.11.2015), Bitcoin işlemleri para, banknot ve madeni paralara ilişkin işlemlerle ilgili hüküm kapsamında KDV'den muaf.

Bitcoin alım-satımı KDV'den muaf olsa da Bitcoin işlemlerinden elde edilen kazanç, "sermaye değer kazancı veya gelir vergisi" gibi diğer vergilere tabi olabilir ve vergileme AB ülkesine göre değişir.

Bu karara göre Bitcoin" gelir vergileri açısından varlık, dolaylı vergiler açısından ise para sayılıyor.

Almanya

Bitcoin özel para olarak nitelendiriliyor ancak 1 yıldan az süre içinde elden çıkarma sonucu elde edilen kazançlar vergiye tabi tutuluyor. 800 Euro'yu aşmayan veya 1 yıldan fazla elde tutulan Bitcoin satışından elde edilen değer artış kazancı vergiden istisna.

İngiltere

İngiltere'de Bitcoin döviz olarak değerlendiriliyor. Döviz kazanç ve zararlarının tabi olduğu kurallar, Bitcoin işlemleri için de geçerli. İngiltere Gelir ve Gümrük İdaresi (HMRC), Bitcoin işlemleri ile ilgili vergi uygulamalarında net olmayan bilgiler sunuyor. (Revenue and Customs Brief 9/2014: Bitcoin and other cryptocurrencies). İdare, Bitcoin ile ilgili her bir olayın "kendi kişisel gerçekleri ve koşullarına göre değerlendirileceğini" açıklıyor. Doğru vergi uygulaması için ilgili mevzuat ve içtihatların uygulanacağı ifade edilmiş.

Danimarka

Sanal para alım - satımları ve sanal para satışlarından elde edilen kazançlar vergiden istisna.

Japonya

Bitcoin satışı, 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren tüketim vergisinden muaf.

Sanal para emtia olarak kabul ediliyor. Sanal para birimleri, "ödemeleri yaparken kullanılabilen ve dijital olarak aktarılabilen" varlık benzeri değerler olarak tanımlanıyor. Bu nedenle, Bitcoin ticaretinden elde edilen kazançlar işletme kazancına dahil. Buna göre gelir ve sermaye kazançları vergisi amaçlarıyla işleme tabi tutuluyor.

Avustralya

Avustralya Vergi İdaresi'ne göre Bitcoin 'para veya yabancı para / döviz' değil, değer artış kazancı elde edilebilecek bir varlık.

Diğer taraftan, kişisel Bitcoin işlemleri iki koşul altında vergilendirmeden muaf: 1) Bitcoin kişisel kullanım amaçlı mal ve hizmet ödeme aracı olarak kullanılmışsa ve 2) İşlemin değeri 10 bin Avustralya Doları'ndan düşükse.

Kanada

Kanada Gelir İdaresi (CRA) 2013 tarihli açıklaması ile Bitcoin gibi kripto para birimlerinin Kanada yasalarına göre altın, gümüş ya da doğalgaz gibi emtia olduğunu beyan etti. Buna göre, Bitcoin ya ticari kazanç ya da bir değer artış kazancı (zarar halinde de bu yaklaşım geçerli) olarak vergilendiriliyor.

Türkiye'de durum ne?

Abdulkadir Kahraman, Türkiye'deki durumu ise şöyle değerlendirdi:

"Konu 'kurumlar vergisi' olunca değerlendirme kolay. Çünkü kurumların elde ettikleri her tür kazanç kurumlar vergisine tabi. Para olarak kabul edilse bile. Bitcoin kazancını elde eden 'gerçek kişi' olduğunda sorun karmaşık hale geliyor. Çünkü Gelir Vergisi Kanunumuz gelir unsurlarını tek tek saymış. Buna göre yedi gelir unsuru veya türü var. Vergileme için gelirin bunlardan birinin kapsamında olması şart. Diğer taraftan gerçek kişiler açısından GVK'ye göre bir ödeme aracı olan paranın (ister yerli ister yabancı olsun) değer artışları vergiye tabi değil.

Şimdi karar verilmesi gereken Bitcoin gelirlerinden önce Gelir Vergisi Kanunu'nda elde edilen kazancın niteliği."

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Merkez Bankası ve SPK'nın konuyu değerlendirdiğini vurgulayan Kahraman, Bitcoin'in 'menkul kıymet', 'emtia' veya 'para' olarak tanımlanması alternatifleri üzerinde duruldu-

ğunu belirtti. Kahraman'ın bu üç tanımla ilgili yorumları şöyle:

SPK mevzuatına göre

"Sermaye Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre 'para, çek, poliçe ve bono', menkul kıymet tanımı kapsamında değil. Aynı maddedeki 'sermaye piyasası araçları' tanımı ise 'menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri dâhil olmak üzere kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını' ifade ediyor. SPK'nın Bitcoin'i 'kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçları' yetkisine dayanarak kapsama alma yetkisi var.

Kambiyo mevzuatına göre

1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu'na ile ilgili 32 sayılı kararın 2'nci maddesine göre 'banknot şeklindeki bütün yabancı ülkeler paraları' efektif, 'efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her tür hesap, belge ve vasıtalar' ise döviz (kambiyo) olarak tanımlanmıştır.

Aynı maddede 'sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve yabancı menkul kıymetleri' 'menkul kıymet'; 'her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyum', 'kıymetli maden', 'kıymetli madenler veya kıymetli taşlardan yapılmış ya da bunları içeren eşyalar' ise 'kıymetli eşya' olarak tanımlanmış. Bitcoin bir ülkeye ait olmadığı için döviz veya efektif tanımına uymuyor.

Vergi mevzuatına göre

Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde gayrimenkul sermaye iradı tanımlanıyor. Ancak bu madde kapsamındaki tanımlar dijital çağın mal, hak ve hizmetlerini kavramaktan uzak.

Yine de bu maddenin 5'inci bendindeki '… sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar…' tanımının Bitcoin için kullanılması hakkında net bir şey söylemek zor. Fakat Bitcoin işleyişine bakıldığında gizli bir formül olduğu aşikar. Formül veya kriptolar ancak Bitcoin arayanlarca çözüldüğünde Bitcoin arzı artıyor. Bu durumda Bitcoin alım – satımı kazançları Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80'inci maddesinin 5'inci bendi kapsamında değer artışı kazancı olarak gelir vergisi kapsamına girecektir."

Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan diğer bir düzenleme ise geçici 67'nci maddedeki "diğer sermaye piyasası araçları" ibaresi. "Diğer sermaye piyasası araçlarının" elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler stopaj suretiyle de olsa gelir vergisine tabi.

SPK tanımlarsa vergilenir

Kahraman, "Sonuç olarak Bitcoin alım satımından elde edilen kazancın vergilendirilmesi 'diğer sermaye piyasası aracı' veya 'gayri maddi hak olması' ile mümkün olacak. SPK yetkisinin kullanıp Bitcoin için 'diğer sermaye piyasası aracı' adlandırmasını yaparsa elde edilen kazançlar GKV geçici 67'nci maddesi kapsamında değerlendirilebilecektir. Bu çerçevede SPK'nın Bitcoin'i 'diğer sermaye piyasası araçları' kapsamında alması en doğru yaklaşım görünüyor.

Bu yapılabilirse geçici 67'nci maddedeki "diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan gelirler", stopaj yapılmak suretiyle de olsa verginin konusuna giriyor. Kanaatim SPK'nın bu yetkisi var ve gerek Bitcoin için yatırılan paraların ödeme aracı olmaktan çıkması gerekse diğer ülke vergi uygulamaları bunu destekliyor.

Diğer taraftan Bitcoin alım – satımının süreklilik arz etmesi elde edilen kazancı ticari kazanç niteliğinde olacaktır.

Bu değerlendirmeler sonrasında Bitcoin emtia olarak kabul edilirse söz konusu işlemler KDV'ye tabi olacaktır. Ancak Avrupa Adalet Divanı kararına ve AB KDV Direktifi'ne göre bu işlemlerin KDV'den muaf olduğunu göz önünde bulundurmakta fayda var" diye konuştu.

Yatırım projelerinizde büyümenin tamamlayıcı gücü

Yatırım ekipmanları leasing'inde uzman personelimiz ve avantajlı çözümlerimizle size zaman ve para kazandırmak için 1988'den beri yanınızdayız.

Gücümüze, hızımıza, öncü ruhumuza ve tecrübemize güvenin.

(212) 386 96 00 | info@aklease.com

AKLease

Hüseyin DOĞAN

Bütçe önemlidir

Yılın son çeyreği geldiğinde kamu ve özel sektörde bir bütçe telaşıdır başlar. Kamuda bütçe çalışması mevzuat gereğidir. Özel sektörde de bütçe çalışması işletmenin kurumsallaşmasına, büyüklüğüne, organizasyonel yapısına göre şekillenir. Orta ve küçük boy işletmelerin yoğun olduğu ülkemizde ise bütçe yapmak bazen bir yük ya da gereksiz bir çalışma olarak görülmektedir. Bütçe ya yapılmaz ya da BASEL kriterleri gibi kriterler yüzünden kredi çalışmaları için gönülsüzce yapılır. Genel olarak bu gönülsüzlüğün açıklaması da, yarının ne olacağını nereden bileceğiz, olmaktadır.

Oysa bütçenin varlığı bir sonraki yıl o işletmenin amaçlanan hedefe ulaşması için yapılan rakamlarla ifade edilmiş ayrıntılı ve kısa süreli bir planıdır. Bütçe, işletmenin uzun süreli amaçlarını gerçekleştirmek için sonraki faaliyet döneminde yapması gereken faaliyetleri kesin rakamlar ile belirler. Sağlıklı takip edilebilen ve uygulanabilir bir bütçenin yapımı için planlama kavramını iyi bir şekilde anlamak gereklidir.

Bütçenin en önemli faydası, bütçeleme dönemi içerisindeki faaliyetlerin hareket alanını belirlemesidir. Yani bütçe işletmenin oyun alanını çizer.

Bütçe ile işletmenin hedeflerine ulaşmak için neler yapılması gerektiğini somut rakamlarla gösteren bir yol haritası olması, işletmede yüksek katma değer yaratır.

Ayrıca, bütçe sayesinde işletmeler hedeflerini objektif kriterler ile değerlendirme şansı bulurlar.

Bütçe işletmenin gerçek durumunu gösteren bir resimdir. Bütçe işletmenin yarınını rakamlarla değerlendirilmesi imkanını sağlar.

Bütçe sayesinde çeşitli durumlar karşısında izlenebilecek yollar konusunda ön hazırlık yapılabilir. Böylece nihai hedeflerden şaşma riski azalır.

Bütçenin bir diğer önemli işlevi de bütçe dönemi içinde yapılan faaliyetlerin ölçümü için ciddi bir enstrüman olmasıdır. Bütçeye paralel yürümeyen faaliyetlerin dönem içinde sorgulanması, işletmenin bütçe sonu hedeflerine ulaşmasına yardımcı olur. Bütçeden yaşanan olumsuz sapmalar sorun alanlarına hızlı müdahaleye imkan tanırken, pozitif sapmalar da büyüme ve gelişme imkanlarını yakalamaya yardım eder.

Yani bütçe zorlamalardan dolayı ya da keyfi olmaktan çıkarılıp işletmenin yaşamı için çok önemli bir süreç olarak kabul edilmelidir.

Bütçe, işletmenin amaçlarına uygun hareket planını rakamlarla, sorumlularla ve zamanlamalarla beraber belirleyen bir yol haritasıdır. Detaylı yapılan bir bütçe ile; işletme kabiliyetleri, kaynakları ve bütçe amaçlarına ulaşmak için şart olan imkanlar ve kaynaklar değerlendirmeye tabi tutularak etkin ve verimli kullanımları sağlanabilir. Yolumuzda karşımıza çıkabilecek sorunları öngörmemize ve önlem almamıza imkan sağlar.

Bütçe işletme içindeki sorumluluk ve kaynak dağılımını da planladığından, iç iletişim ve koordinasyon üst düzeye taşınabilir.

Bütçe hazırlamak ilk aşamada size herhangi

bir rekabet avantajı getirmeyecek gibi görülse de, bilerek, planlanarak atılacak adımların sizi rekabet ortamında daha güçlü kılacağı açıktır.

Peki, bir bütçenin başarısını belirleyen faktörler nelerdir?

Bütçenin başarısı için iç ve dış etkenler önemlidir. Dış etkenler olarak tanımlanabilecek makro ekonomik veriler, ülke ve dünya ekonomisinin genel durumu ve gidişatı, iş ve yatırım ortamı, döviz-faiz-enflasyon gibi temel veriler sayılabilir. Bu dış etkenlerin bütçelere doğru yansıması için düzenli takip edilmesi ve doğru yorumlanması çok önemlidir. Sonuçta iç faktörlere müdahale şansı vardır ancak dış faktörleri öngörebiliriz. Bu konuda da, geçen yılın hesaplarına ve gidişatına çok dikkatli bakılarak, ortaya çıkan resmin durumuna göre bazen güvelik öngörüsü ile karamsar, bazen büyüme öngörüsü ile iyimser, bazen de aynı noktada kalma öngörüsü ile durağan bir ruh halini yansıtan bütçeler oluşturulur.

Ancak, öncelikle işletme içinde bir bütçe yapma kültürü ve süreci olmalıdır. Bütçe yaparken hangi yöntemlerin, hangi araçların, hangi kaynakların ve verilerin kullanılacağı belli olmalı ve bunlar bütçeleme döneminde kullanılmak üzere hazırlanmalıdır.

Bütçelerde, hedefler çok açık ve net olmalıdır. Bu hedefler belirlenirken şartlar iyi değerlendirilmeli ve makul sapmalar belirlenmelidir. Belirlenen rakamsal hedefler işletmenin kısa-orta ve uzun vadeli vizyonu ile örtüşmelidir. Rakamları belirlemek kadar o rakamları ölçebilmek de önemlidir.

Ölçüm imkanlarının olması ve yöntemlerin belirlenmesi çok önemlidir. Bütçede yer alan her planlama konusu ilgili herkes ve her bölüm tarafından bilinmeli ve asla akıldan çıkarılmamalıdır.

Bütçenin gerçekleştirilmesi belli bir takvim üzerine oturtulmalıdır. Bütçe gerçekleşmesinin bir zaman planlaması olmalıdır.

Bütçe hareketleri sadece rakamsal olarak değil, zaman planı tespitleri içinde değerlendirilmelidir. Zamanından önce ya da sonra gerçekleşen bütçe öngörüleri planlama ve öngörü eksiklerini ortaya koyar. Farklılıklar rahatsız edici boyutlara ulaşırsa revize bütçe yapmak gereklidir.

Bütçe genelde finansal bir enstrüman olarak görülür ve bütçe yapma, uygulama ve değerlendirme işleri hep mali birimlere bırakılır. Oysa bütçe bir işletmenin/kurumun tüm faaliyetlerinin planlanmasını içeren bir çalışmalıdır. Bu nedenle bütçe çalışmalarına tüm birimler katılmalı, katkı sunmalı ve bütçeye sahip çıkmalıdır. Katılımcı bütçe anlayışı ile her birimin oluru alınarak hazırlanan bütçeler daha çok sahiplenilir ve bütçe hedeflerinin yakalanması daha kolay olur.

Ancak, her işte olduğum gibi bütçeleme işinde de yola çıkarken üst yönetimin tam inancı ve desteği alınmalıdır. Üst yönetim tarafından önemi ve anlamı benimsenmemiş bütçelerin işletmelerin/kurumların karar alma süreçlerinde etkin olması mümkün değildir.

Enver OLGUNSOY

MİNERALOTERAPİ

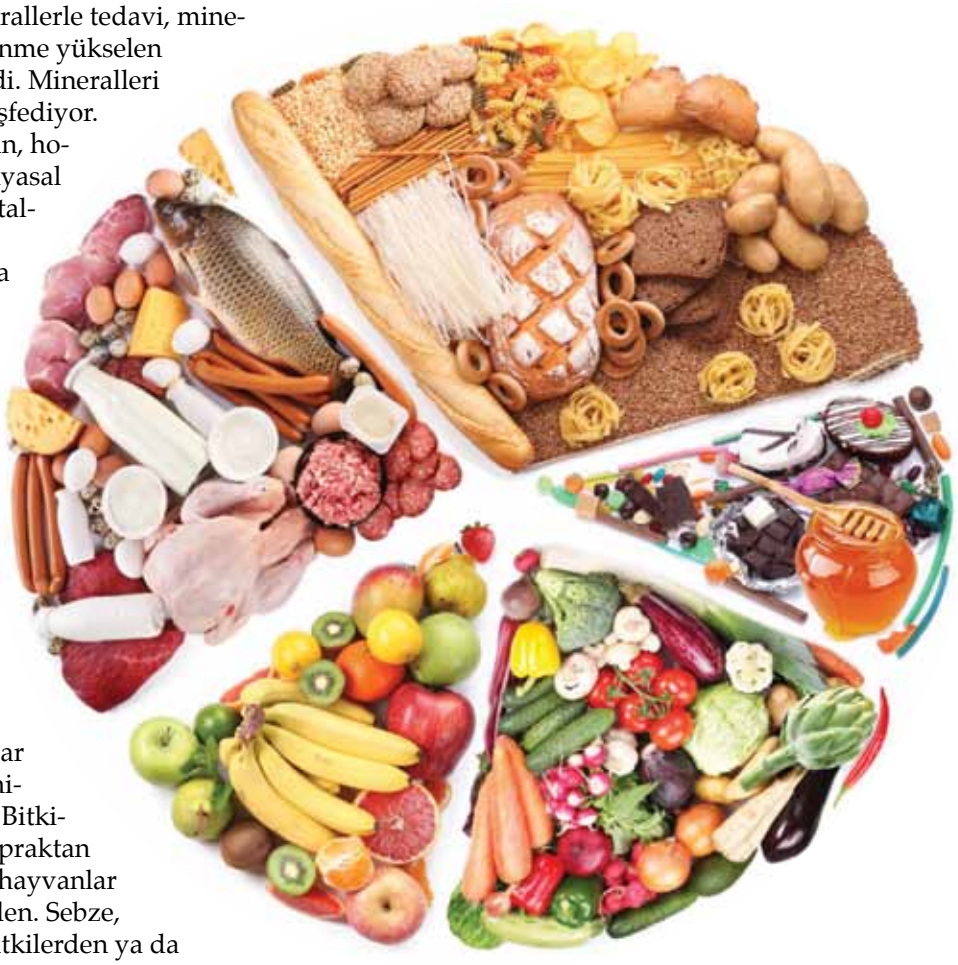

Son yıllarda minerallerle tedavi, mineral zengini beslenme yükselen trend haline geldi. Mineralleri insanoğlu yeniden keşfediyor. Mineral doğada oluşan, homojen ve belli bir kimyasal yapıda inorganik kristalleşmiş katı maddelerdir. Doğaldırlar, ayrıca "yapay mineraller" de kimyasal olarak oluşturulabilirler.

Enerji vermezler, kalori değerleri yoktur. Ancak insan vücudunun diğer fonksiyonların da yaşamsal öneme sahiptirler. Örneğin vitaminler, mineraller olmadığı takdirde kullanılamazlar. Vücudumuz, hatta bitki ve hayvanlar kendi bünyelerinde mineral oluşturamazlar. Bitkiler gerekli minerali topraktan alır, biz de onu yiyen hayvanlar ve yediğimiz bitkilerden. Sebze, meyve, tahıllar gibi bitkilerden ya da süt ve süt ürünleri ve et ve et ürünlerinden…

Mineraloterapi, adından da anlaşılacağı üzere mineral tedavisi, giderek insanoğlunun gündemine yerleşmekte ve yeni uygulama yolları bulmaktadır.

Örnek verecek olursak;

Vücuttaki normal metabolik süreçlerin sonucu olarak ve diğer çeşitli toksinler vb. faktörlerin etkisi altında serbest radikal adı verilen oldukça reaktif gazlar insan vücudunda oluşur. Bu oluşan serbest radikaller sağlıklı hücrelere saldırır, yaşlanma ve hastalıklara neden olan hücre hasarına neden olur.

İnsan vücudunda antioksidan savunma sistemi vardır. Antioksidanlar serbest radikalleri nötralize eden ve yıkıcı hasarlarını önleyen moleküllerdir.

Koruyucu antioksidan sistemi oluşturmak için insan vücudunun yeterli vitamin ve mikro elementlere ihtiyacı vardır. En agresif serbest radikalleri bile nötralize eden zararsız hale dönüştüren süper oksit dismutaz için Çinko'ya ihtiyaç vardır. Vücudun doğal antioksidan savunma enzimi glutatyon peraoksidaz için Selenyum'a ihtiyaç vardır. Bu minerallerin ve elementlerin eser miktarda alınması vücudun antioksidan kapasitesinin arttırılmasına yardımcı olabilir.

Mineral, vücudun kendi kendine oluşturmadığı maddelerdir. Bedenin sağlıklı kalabilmesi, sağlığın devamı için gereklidir ve olmazsa olmaz maddelerdir.

Şimdi de size birkaç mineralin vücudumuzda ne tür işlevleri var, onları vereyim, o takdirde minerallerin öneminin daha da belirginleşeceği kanısındayım.

POTASYUM

Vücutta su ve mineral dengesinin korunmasına yardımcı olur, besinlerin hücre içine taşınmasında, sinir sistemindeki mesajların iletilmesinde rol alır, kalp kaslar için önemlidir, tansiyon dengeler, beyne oksijen taşıyarak zihin faaliyetlerini destekler, ödem atılmasına yardımcı olur, vücuttaki fazla şeker ve tuzun vücuttan atılmasını sağlar.

SİLİSYUM

Silisyum minerali insanlar için son derece

önemli minerallerden birisidir. Ağır metal gideriminde, detoksta toksinlerin atılmasında, demanstan korunmada, kemik ve kollajen oluşumunda, saç ve tırnak sağlığında, cilt sağlığında, biyolojik yaşlanmanın yavaşlatılmasında faydalıdır.

İNOSİTOL

İnositol beynin ana nörotransmitterleri için hayati öneme sahip bir kofaktördür. İnositol en çok kalp ve beyinde bulunur. İnositol zihin sağlığı için önemlidir. İnositol milyarlarca beyin hücresi arasındaki iletişimi kolaylaştırır. Tüm sinir ileticileri (dopamin, norepinefrin, serotonin, asetilkolin ve GABA) mesajları aktarmak için için inositole bağımlıdır. Sinyal yokken akıllı telefonumuzla konuşamayacağımız gibi nörotransmitterler, inositol olmadığında işlerini yapamazlar. Ruh hali, üretkenlik, stresle baş etme becerisi, öğrenme ve hatırlama kabiliyeti ve daha pek çok şey için nörotransmitterler hayatımızda önemli bir rol oynar. Panik atak, anksiyete ve depresyonda yardımcıdır. Karaciğer yağlanmasının azaltılmasında, besinlerin enerjiye dönüştürülmesinde, kilo kontrolünde faydalıdır. Uyku düzeninde, saç bakımı ve sağlıklı saç büyümesinde, saç dökülmesinden muzdarip insanlarda inositol noksanlığı vardır. Çok fazla alkol, çay ve kahve tüketimi inositol seviyelerini düşürür. Kansere karşı korunmada, karaciğer detoksifikasyonunda, kan dolaşımını iyileştirmede yardımcı olur.

L'ARGİNİNE

L'Arginine bir amino asittir. Kan dolaşımını ve kan akışını iyileştirir. L'Arginine vücutta (NO) nitrik okside dönüştürülür. Kalp ve damar sağlığında önemlidir. Kan damarlarını onarımında yardımcı olur. Fiziksel performansı ve dayanıklılığı artırır. İnflamasyonu azaltmada fayda sağlar. Yüksek tansiyonun düşürülmesinde, böbrek fonksiyonlarının iyileştirilmesinde, zihinsel kapasiteyi artırmada, demansta (Alzheimer) savaşta, iktidarsızlığın önlenmesinde, biyolojik yaşlanmanın yavaşlatılmasında, egzersiz performasının artırılmasında, bağışıklık sistemini güçlendirmede, kadınlarda ve erkeklerde kısırlığın önlenmesinde ve kadınlarda hamile kalmayı kolaylaştırmada fayda sağlar.

FOSFOR

Sağlıklı kemik oluşumunda, sindirim sisteminde, protein oluşumunda ve hormonal dengenin korunmasında, enerji oluşumunda ve onarımında rol alır. Vücut asitliğinin azaltılmasında tampon görevi üstlenir.

ÇİNKO VE SELENYUM

Vücutta serbest radikallerin uzaklaştırılmasında önemli antioksidandır. Biyolojik yaşlanmayı yavaşlatır. Kansere karşı korunmada, bağışıklık sisteminin güçlendirilmesinde, kronik yorgunlukta, büyüme geriliğinde, yaraların iyileşmesinde, diyabetten korunmada, kısırlıkta ve üreme organlarının sağlığında faydalıdır.

Bunlar gibi daha bir çok mineral insan sağlığı için önemli işlevler görür. Diğer yazılarımızda mineraller konusuna dönmek üzere, kalın sağlıcakla efendim.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Savun beni mekanizmam

İnsanoğlu makinesinin dış yüzü kalıplaştırdığımız görsel imgelerle tarif edilebilirken; iç yüzünü tarif etmek imkansızdır… Kimisi sakin görünür, kimisi ise samimi… Halbuki içlerinde fırtınalar kopar. Kimisi kayıtsız durur, bu sırada içindeki kazan kaynar durur. Kimisi destek verirken alttan odunları çoktan vermiştir fırına, daha çok yanın diye. İnsanoğlunu anlamak güç tabi. Ne makinesi icat etmek isterdiniz sorusuna en çok verilen yanıtın zihin okuma makinesi olması boşuna olmasa gerek…

İnsanoğlunun içindeki savaşı zamanında Freud ne güzel özetlemiştir. İçgüdün olan id'in şımarık çocuk gibi hemen doyurulmayı isterken, süperego'n toplumun istek ve sorumluluklarının bekçisi olarak sana 'dur yapma, yoksa üzülürsün' der. İkisi arasındaki çatışmayı engellemek ve ortamı sakinleştirmek de şu çok sık kullandığımız kelime olan 'ego' ya düşer. Ego, id'i denetim altında tutar ve gerçek dünya ile id arasında aracı görevi üstlenir. Kişilerde de benliği korumaya yönelik savunma mekanizmaları gelişir.

Hadi gelin, yılın bu son sayısında kendimizi korumak için sarıldığımız bu savunma mekanizmalarından birkaçını inceleyelim. Kendimizi korurken, başkalarını suçsuz yere ateşe attıklarımız varsa da onları bu yıl kendimizden uzaklaştırarak 'iletişimle başlayan' sosyalliğimize bir katkı sağlayalım.

BASTIRMA: Üstbenliğiniz yani süperegomuz tarafından izin verilmeyen duygu ve düşüncelerimizin, altbenden gelen isteklerimizin bastırılmasıdır.

YANSITMA: Başkasını suçlama ya da kendi suçunu başkasına atma olarak tanıdığımız yansıtma, tam anlamıyla bireyin kendi yanlışlıklarını, olumsuzluklarını başkalarında görmesidir. Saldırgan eğilimli birinin diğer insanları saldırganlıkla suçlaması örnek olarak verilebilir. Bireyin kendinde bulunan kusurları başkasında görmeye çalışma, bir nevi suçu bir başkasının kollarına bırakma davranışıdır.

YÖN DEĞİŞTİRME: Kişinin istek ve kızgınlıklarını asıl kızdığı kişiye değil, başkasına yöneltmesidir.

MANTIĞA BÜRÜNME: Bireyin olaylar ve durumlar karşısında asıl sebebi söyleyemeyip nedenler uydurmasıdır. Kişi başaramadığı şey için

mantıklı sebep arar. Aslında hatalıdır ancak bu hatasını bir nedene bağlamak için uğraş verir. Kırmızı ışıkta geçtim çünkü acelem vardı gibi.

ÖZLEŞTİRME: Kişi, bir insanın ya da gurubun bazı özelik ve inançlarını belleğine katarak kişiliğinin bir parçası haline getirir. Süperego kurallarını benimsememiz gibi.

ÖZDEŞLEŞME: Taklittir. Özdeşleşmede kişi kendi değer ve beklentilerine uyan insan ve kavramları benimserken, özleştirmede kişi kendi değerlerine karşı düşse de bunları kabul eder. Özdeşleşmeye örnek siyasi parti üyeliği olabilir.

ÖDÜNLEME: Kişi kendini zayıf gördüğü bir alanda eksikliğini kuvvetli olduğu başka alana çekerek kaygılarından kurtulur. Ki bence en güzeli de budur.

SAPLANMA: Kişiliğin bazı yönlerinin gelişiminin belirli bir düzeyde durması ve bu nedenle olgunlaşmamasıdır.

DÖNÜŞTÜRME: Zorlayıcı duyguların yön değiştirmesi ve bedensel olarak yaşanmasıdır. Nevrotik düzeyde bir savunma mekanizmasıdır. Baş ağrısı, nefes alamama gibi.

DUYGUSAL SOYUTLANMA: İlişkilerde duygusallığa yer vermeyerek düş kırıklığına ve incitmeye karşı korunma biçiminde görülür.

YAPMA-BOZMA: Önce kusuru işleriz, ardından bozduğumuz işi telafi etmek için özür dileriz.

KARŞIT TEPKİ OLUŞTURMA: Suçluluk duyacağınız davranışa kendinizi yöneltmemeniz için bilinçli tutum ve davranışlar ile kendinizi korumaya çalışmanızdır. Güdüleri çarpıtma, ikiyüzlü olma biçiminde de ifade edebileceğimiz karşıt tepkide, birey asıl tepkiyi göstermek yerine zıt (karşıt) tepkiyi gösterir. Eşcinsel eğilimi olan birinin, karşı cinse yönelik abartılı ilgi gösterilmesi ya da eşcinsellere karşıt bir tavır sergilemesi gibi.

NEDEN BULMA: Davranışlara mantıklı ve toplumun onayladığı açıklamalar getirmedir.

DUYGUDAŞLIK VE BOYUN EĞME: Duygudaşlıkta kişi sürekli bir şeyler vererek kendini kabul ettirmeye çalışır. Boyun eğmede ise sevgiye inanış yoktur, uysal davranarak güven kazanmaya çalışırlar.

HAYAL DÜNYASINA KAÇMA: Fakir gencin kendini sürekli zengin hayal etmesi buna verilecek en güzel örnektir.

PARÇALAMA-BENLİK YİTİMİ: Benliğin kendini parçalamasıdır. Bu duruma da psikoz adı verilir.

YÜCELTME: Doğrudan ve doğal biçimde doyurulmasını toplumun onaylamadığı, fizyolojik ve psikolojik dürtülerin toplumca onaylanan bir sosyal alana kaydırılarak, yani biçim değiştirilerek doyurulmasıdır.

POLLYANNA: (Tatlı-limon) Bireyin karşılaştığı her kötü durumda "iyi ki daha kötüsü başıma gelmedi" diyerek mutluluk oyunu oynamasıdır.

Yılın son günlerini yaşıyor, yeni yıl için yeni hedefler, yeni umutlar, yeni beklentiler yeşertmeden edemiyoruz. Geriye dönüp baktığınızda, bu yıl içerisinde sizi mutlu etmeyen, değiştirmeyi hedeflediğiniz hangi özelliğinizi değiştirmek isterdiniz? Hadi bu yıl işe sizi mutluluktan uzak tutan bir huyunuzu geride kalan yılın yanında bırakın. Nice mutlu yıllara…

Global zenginlerin hayırseverlik standartları: Bağış Taahhüdü

Bill ve Melinda Gates ile Warren Buffet tarafından yaratılan ve nesiller boyu sürmesi düşünülen Bağış Taahhüdü, hayırseverliğin normlarının daha fazla, daha çabuk ve daha akıllıca bağış yönünde olmasını hedefliyor.

Ağustos 2010'da, Amerika'nın en zengin 40 birey ve çifti, servetlerinin yarısından fazlasını verme yükümlülüğü için bir araya geldiler. Bill ve Melinda Gates ile Warren Buffett tarafından yaratılan Bağış Taahhüdü, Dünya çapında hayırseverlerle birlikte, ultra-zenginler arasında kitlesel olarak nasıl yeni bir cömertlik standardı oluşturabileceği hakkında geçen bir dizi konuşma sonunda hayata geçirildi.

Bağış Taahhüdü, basit bir kavramdır: milyarderlere ya da kendi sözleri için olmasa da zenginliklerinin büyük kısmını halka açık olarak hayırseverliğe adamış kişilere açık bir davettir. Bağış Taahhüdü, her gelir düzeyinden cömertçe bağış yapan -ve çoğunlukla büyük kişisel fedakârlıklarla- milyonlarca insandan ilham alır. Nesiller boyu sürmesi düşünülen Bağış Taahhüdü, zaman içinde hayırseverliğin normlarının daha fazla, daha çabuk ve daha akıllıca bağışlama yönünde değişmesini hedeflemektedir.

Taahhüde katılanlar genellikle hayırseverliğe daha derin ve halka açık olarak bağlanmaları kararını açıklamanın yanında kendilerini adadıkları yardımseverlik hedeflerini tanımlayan bir mektup kaleme alırlar. Taahhüdü imzalayan taraflar yoksulluğu azaltma, mülteci yardımı, afet yardımı, küresel sağlık, eğitim, kadın ve kızların güçlendirilmesi, tıbbi araştırmalar, sanat ve kültür, cezai adalet reformu ve çevresel sürdürülebilirlik gibi konuları içeren çeşitli aralıktaki sorunlar için

bağış yaparlar.

Başlangıçta Birleşik Devletler üzerinde odaklanmış olsa da, Bağış Taahhüdü, dünya çapında hayırseverlerden hızlıca ilgi gördü. Şubat 2013'te Taahhüt, Avustralya, Almanya, Hindistan, Malezya, Rusya, Güney Afrika, Ukrayna ve Birleşik Krallıktan imzacıların katılımıyla küresel hale geldi.

Bugün Taahhüt yaşları 30 ve 90 arasında değişen dünyanın en zengin birey, çift ve ailelerini kapsamaktadır.

Bağış Taahhüdü, ayrıca dünyanın en gayretli bazı hayırseverleri için zorlukları, başarı ve başarısızlıkları tartışmak ve bağışlama konusunda nasıl daha akıllı olunur konuları için bir forum da sunmaktadır. Taahhüde katılan kişiler, öğrenme ve bağışlama konularında paylaşılan ortak bir yükümlülük etrafında birleşmişlerdir ve bağışçılar yıl içerisinde uzmanlardan dünyadaki en büyük zorluklara çözüm bulmak için hayırseverliklerini en iyin asıl güçlendirebileceklerini öğrenebilecekleri bir araya gelme fırsatları bulurlar.

Bağış Taahhüdü nedir?

Bağış Taahhüdü, dünyadaki en zengin bireyleri ve aileleri, servetlerinin yarısından fazlasını ya ömrü boyunca ya da istekleri doğrultusunda hayırseverlik ya da hayırsever amaçlar uğruna bağışlamak için adamaya davet ederek, toplumun en acil sorunlarına çözüm bulmaya yardımcı olmaya çalışan bir girişimdir.

Kaç kişi Bağış Taahhüdüne katıldı ve hangi ülkelerden katılmaktalar?

Bağış Taahhüdü, 2010 yılında Birleşik Devletlerde 40 bağışçı ile başladı. Mayıs 2017 itibarıyla 21 ülkeden 170 bağışçı bulunmaktadır:

Avustralya, Brezilya, Çin (ana kara ve Tayvan), Kıbrıs, Almanya, Hindistan, Endonezya, İsrail, Malezya, Monako, Norveç, Rusya, Suudi Arabistan, Slovenya, Güney Afrika, Tanzanya, Türkiye, Ukrayna, BAE, Birleşik Krallık ve Birleşik Devletler.

ABD'de, 27 eyaletten ve Columbia Bölgesi'nden.

Kimler taahhüt verebilir?

Bağış Taahhüdü özellikle milyarderlere ya da bağış yapmadığında milyarder durumunda olacak kişilere odaklanmaktadır.

Fikir esin kaynağını, çeşitli finansal imkan ve geçmişe sahip tüm kişileri tanıyan ve cesaretlendiren geçmişteki ve şu andaki çabalardan almaktadır. Dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek için cömertçe (ve çoğunlukla kişisel fedakarlıkla) milyonlarca insanın verdiği örnekten ilham aldık.

Başlangıçta, odak noktası ABD'deki en varlıklı aileler ve bireyler oldu. Bağış Taahhüdü, dünya çapında hayırseverler tarafından Taahhüt'e verilen hevesli tepkilerden ötürü, çeşitli ülkelerden imzacıları kapsayacak şekilde genişletildi.

Neden bir taahhüt?

Servetlerinin çoğunu vermeye niyetli olduklarını açıkça ortaya koyan bir grup şu konularda yardımcı olacaktır:

Sadece ne kadar değil, aynı zamanda hangi amaçlarla/hangi sonuçlar için gerekli olduğu konusunda konuşmalara, tartışmalara ve eylem-

lere ilham vermek

Bunu nasıl yapacaklarına dair en iyi şekilde bilgi alışverişinde bulunmak için bu tür bir bağışa adamış kişileri bir araya getirmek.

Yenilikçi yaklaşımların ve teknolojideki gelişmelerin mümkün olanı yeniden tanımladığı hayırseverlik için heyecan verici bir zamanda yaşıyoruz. Halk hareketleri, zenginliğinden bağımsız olarak tek bir kişinin başkalarının yaşamları üzerinde nasıl kalıcı bir etki yapabileceğini her geçen gün kanıtlıyor.

Neden bir taahhütle halkın karşısına çıkma?

Hedef, açık bir şekilde bağışçılığı ve daha fazla insanı hayırseverliğe çekebilecek bir atmosfer yaratmayı konuşmaktır.

Bağış Taahhüdü nasıl çalışır?

Taahhüt vermeyi seçen her çift ya da birey, taahhüt kararlarını açıklayan bir bildiriyle birlikte taahhüdü halka yapacaktır.

Yıllık bir etkinlikte, taahhüt verenler fikirleri paylaşmak ve birbirlerinden öğrenmek için bir araya gelecekler.

Yıl boyunca, grubun ilgisini çeken belirli konularda daha derinleşen sohbetler için fırsatlar ortaya çıkmaktadır.

İnsanlar neler için taahhütte bulunacak?

Taahhüt, para biriktirilmesini ve belirli organizasyon ve amaçların desteklenmesini kapsamaz Taahhüt, yalnızca bireyin servetlerinin çoğunu ya hayatı boyunca ya da iradeleri doğrultusunda hayırsever amaçlara ya da hayır kurumlarına vermesini ister.

Taahhüt, Bill & Melinda Gates Vakfı ya da herhangi bir başka özel amaç ya da organizasyon için destek istemiyor. Taahhüt imza sahiplerini, kendilerine kişisel olarak ilham veren ve topluma fayda sağlayan kendine özgü yollarını bulmaya teşvik ediyor.

Taahhüt organizasyonlara para veriyor mu?

Doğrudan değil. Taahhüt veren her kişi, desteklemek istedikleri belirli amaç veya organizasyonlar hakkında bireysel bir karar verir.

İnsanlar ne kadar bağışlamalı?

Her aile kendisi için karar verecektir. Taahhüt varlıklarının büyük kısmının bir vaadini ister. Birçoğu bunu aşmış ve aşmaya devam edecektir.

Birisi taahhüt verdikten sonra, takip ettiklerinden nasıl emin olursun?

Taahhüt, yasal bir sözleşme değil ahlaki bir yükümlülüktür.

Fikir nasıl ortaya çıktı?

Bağış Taahhüdü, Bill ve Melinda Gates ile Warren Buffett'in ABD'deki ve diğer ülkelerdeki hayırseverlerle yaptığı çok sayıda sohbetten elde edilen yansımalar ve girdilerden gelmiştir.

Taahhüt ne kadar sürecek?

Beklenti; bu çabanın gelecek nesiller boyunca devam etmesidir.

Taahhüdün etkisini ölçmek veya başarıyı değerlendirmek için ne yapılıyor?

Şimdi, 21 farklı ülkeden 170 bağışçı mevcut. Bu bağışçılar, fakirliğin azaltılması, afet yardımı, küresel sağlık, eğitim ve tıbbi araştırma gibi konuları da kapsayan çeşitli kapsamdaki amaçlar için bağış yapmaktalar. Hayırseverlik cesurca olabilir, önemli riskler alabilir ve yeni fikirleri doğurabilir. Ayrıca, yenilikleri maksimum etki için ölçeklendirmek amacıyla hükümetle etkili bir şekilde ortaklık kurabilir.

501(c)4 organizasyonları gibi siyasi bağışlar taahhüt olarak sayılabilir mi? Herhangi bir parametre var mı?

Taahhüt yalnızca bireylerin servetlerinin çoğunu ya hayatı boyunca ya da iradeleri doğrultusunda hayırsever nedenlere ya da hayır kurumlarına vermesini ister.

Görüldüğü kadarıyla, bağışçılar hayırsever nedenlere bağış yapma, kendi vakıflarını oluşturma ya da diğer vakıfların çalışmalarını destekleme eğilimindedir.

Çeviri: Uğur Yılmaz

MET
GAYRİMENKUL

Muhittin Etçioğlu

A.O.S.B.'deki Danışmanınız

10030 Sk. E Blok No:103 (SGK Üstü)
A.O.S.B. Çiğli - İZMİR

www.metgayrimenkul.com

e-mail: ***info@metgayrimenkul.com***

Tel: ***0232 328 36 06***
Fax: 0232 328 36 04
Gsm: 0532 739 69 12
0532 267 37 55

CAN DİJİTAL BASKI MATBAA TASARIM 328 07 77

ARADA BİR

HİLMİ UĞURTAŞ

postaege@posta.com.tr

HÂLÂ ÇOK KIRILGANIZ

Dünya inanılmaz sıkıntılı bir dönemden geçiyor. Global finans ve ekonomi ekseninde 2008'de başlayan kriz ortamı, bir türlü normalleşmedi. Aksine, özellikle süper güçlerin etkisiyle bölgesel ve ulusal gerginlikler sürekli tırmandırılıyor. Sıcak çatışmalar ve ciddi ekonomik sıkıntılar bu küresel aktörlerden ziyade gelişmekte olan ülkeleri zorluyor. Bu değişken hava içinde daha sakin kalabilen, daha barışçıl bir atmosfer içinde bulunan ve en önemlisi yapısal reformlar konusunda adım atabilen Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika gibi ülkeler kırılgan ekonomiler listesinin başlarındaki yerlerini devrederken, bu sıcaklığı hisseden, yaşayan Türkiye'miz en kırılgan ilk beş içindeki yerini koruyor.

BORÇLANMA SORUNU

Türkiye, cari açık ve dış borç kriterlerine göre belirlenen kırılgan ekonomiler sınıfını Arjantin, Mısır, Pakistan, Katar ile paylaşıyor. Bu beş içinde de enflasyonda ve MB faizinde Arjantin ve Mısır'ın ardından en yüksek üçüncü ülkeyiz. İhracatımız rekor kırıyor ama ithalat da rekor kırıyor. Borçlanma riski artıyor. Cari açık büyürken döviz girişi istenilen düzeyde değil. Bütçe dengeleri zorlanıyor. Hazinenin borçlanma oranı arttı. Geleni yabancı kaynakların ise vadelerinde kısalma görüyoruz. Kredi-mevduat [illegible] bozuk. Enflasyon seviyede bile tutmak iyice zorlaştı. Ekonomi politikalarımız konusunda birbirine zıt olan anlık tepkiler ile yola devam ediyoruz. Bildiğiniz gibi ekonomi politikası ilk temel alandan oluşur. Para ve maliye politikası. Para politikası Merkez Bankası tarafından yürütülür ve faiz, zorunlu karşılıklar, açık piyasa işlemleri ile üç aracı kullanır. Maliye politikaları ise kamu harcamaları, vergiler ve kamu borçlanması ile yönlendirilir. Stabil ve öngörülebilir bir ekonomi politikası için para ve maliye politikaları aynı yönde yürümelidir. Yani para politikası sıkıysa maliye politikası da sıkı olmalı. Eğer bu ikli ana düzlem birbirlerinin ters yönde ilerlerse, ekonomiler sallanır ve ekonomik dengeler öngörülebilir olmaktan çıkar.

ENFLASYON-KUR

Öyle bir durumda siyasi tercih çok önemlidir. Türkiye bu yönde tercihini büyümelden yana kullanmıştır. Son dönemlerde yakalanan büyüme oranları bu tercihin sonucudur. Ancak, yüksek büyüme tercihinin bizi enflasyon-kur sarmalına sokmamaı için gerekli tedbirler a

Türkiy
ilişki
ekono
istikra
devar
İç ve
ile u
vazı
Ko
dir

Sanayiciden de destek

adına Yönelik Şiddete Karşı uslararası Mücadele Günü kinlikleri kapsamında sanayi ruluşlarında çalışanlara elik düzenlenen nçlendirme toplantılarının ilk ğı İzmir Atatürk Organize ayi Bölgesi'nde faaliyet eren Özgün Boya firmasında gerçekleştirildi. Özgün Boya firmasının sahibi, aynı zamanda İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, kadına şiddetin son bulması adına sanayi kuruluşlarında düzenlenmesi planlanan toplantılar için gerekli desteği vermeye hazır olduklarını söyledi.

ORGANİZE SANAYİ

"İzmir'in projeleri acilen hızlanmalı"

Türkiye'nin en eski sanayi bölgelerinden İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IAOSB) 40 bin kişinin çalıştığı, 630 şirketin aktif olarak faaliyet gösterdiği bir bölge. Son yıllarda yabancı yatırımcıların raporlarında İzmir'in öne çıkışına dikkat çeken İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, küresel rekabet için İstanbul Otoyolu, Ankara Hızlı Treni, Çanakkale Otoyolu, Çandarlı Limanı, İzmir Limanı Su Yolu Derinleştirilmesi gibi projelerin acilen kitlenmesi, gerektiğini söylüyor.

"SİYASİ ARGÜMANLAR İŞ DÜNYASININ KARARLARINI ETKİLİYOR"

SİYASETİN İŞ HAYATINA ETKİSİ

İAOSB'de çalışanlara bilgilendirme toplantısı

KADINA Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında sanayi kuruluşlarında çalışanlara yönelik düzenlenen bilinçlendirme toplantılarının ilk ayağı İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Özgün Boya firmasında gerçekleştirildi. Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği İzmir Şube Başkanı Tülin Eraslan ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü uzmanlarının katılımı ile düzenlenen toplantıda, çalışmada cinsiyet ayrımının tarihsel gelişimi hakkında bilgi aktarılarak, kadına şiddetin nedenleri üzerinde duruldu. Özgün Boya firmasının sahibi, aynı zamanda İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, kadına şiddetin son bulması adına sanayi kuruluşlarında düzenlenmesi planlanan toplantılar için gerekli desteği vermeye hazır olduklarını söyledi.

basında İAOSB

SANAYİCİ DESTEK İSTİYOR

YATIRIMLARA DEVAM EDİ

İnşaat da sanayi de mutlaka olmalı

Faizi konuşmayan bir politikaya girelim

Rakamlara inanalım büyümemiz sürsün

Ulusal enerji politikasına ihtiyaç var

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (İAOSB) YENİ YATIRIMLARLA BÜYÜYOR

630 ŞİRKET 40 BİN ÇALIŞAN

Son dönemlerde büyük önemli yatırıma ev sahipliği yapan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) bugün 8 milyar dolaslık üretim hacmi ile Türkiye'nin en önemli OSB'leri arasında yer alıyor. İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, 630 firma ve 40 bin çalışan ile Türkiye'nin büyümesine güç kattıklarını söyledi.

24 250-500'de İAOSB'nde üretim yapan sanayi sayısı

2.5 milyar dolar İAOSB'nin toplam ihracat rakamı

125 Mw Doğalgaz ve yeşil enerji santrali

8 milyar dolar İAOSB'nin toplam üretim hacmi

İAOSB ULAŞIM İLE ÖNE ÇIKIYOR

Şehir merkezine **25** km

Havalimanına **45** km

Limana **20** km

SANAYİCİNİN ATEŞİNİ SÖNDÜRMEMELİ

EN ÖNEMLİ KONU NİTELİKLİ İŞGÜCÜ

GELECEĞİN MÜHENDİSLERİNİ YETİŞTİRİYORLAR

EN 'ÖZEL' MESLEK LİSESİ

Yaklaşık 40 milyon liralık yatırım ile İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) imkânlarıyla hayata geçirilen Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, yıl sonunda ilk mezunlarını veriyor.

ÖZEL İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 96 öğrencisi ile 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında kapılarını açtı. Tüm işletme giderleri İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) tarafından karşılanan Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 405 öğrenci eğitim görüyor. Bu öğrencilerin hepsi yüzde 100 burslu olarak okula kayıt ediliyor. Öğrencilerin eğitim-öğretim, giyim, ulaşım, yemek, kitap ve malzemeleri dahil her şey İAOSB tarafından karşılanıyor. Toplamda 40 milyon lira yatırım maliyeti olan okulun, gelecekte nitelikli iş gücünün yetişmesine katkı sağlaması bekleniyor.

otomasyon teknolojileri alanında mekatronik dalı ve makine teknolojileri alanı altında da bilgisayarlı makine imalatı (CNC) ve endüstriyel kalıp dallarında eğitim veriyor. Okulda 40 öğretmen bulunuyor. Öğretmenlerle birlikte toplam 50 kadrolu personel, öğrencilere hizmet veriyor.

HEDEFİ GERÇEKLEŞTİRDİK

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı ve okulun Kurucu Temsilcisi Hilmi Uğurtaş, "Bir ülke üretmeden büyüyemez. Bu üretimin içerisinde sanayi ilk sırada yer alır. Biz, Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile kendimize ülkenin en iyi eğitim veren Meslek Liselerinden birini hayata geçirmeyi hedef koydu-

Öğrenciler nasıl seçiliyor?

- Okul önümüzdeki yıl ilk mezunlarını verecek.
- Başvuru için özel koşullar bulunuyor.
- Okula TEOG sınavlarında Türkçe, matematik ve fen bilgisi alınıyor.

Tariş Zeytinyağı Birliği 9 yıldır karda

TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Birliği Olağan Mali Genel Kurulu, birliğin Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesislerinde gerçekleştirildi. Topla
yapan Yönetim K
Hilmi Sürek, kur
planlarının hep z

ğı üzerine kurulu olduğunu vurguladı, "Kurumumuz bünyesindeki her kooperatifin en üst düzeyde verimle faaliyetini sürdürmesini istiyoruz. Zayıf kalan 5-6 kooperati-
durumunu iyileştirip
hale getirilmesi
proje bekliyo-

ruz" dedi. Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği Genel Müdürü Güngör Şarman ise "Birliğimizin bankalara kredi borcu yok. 9 yıldır birliğimiz zarar etmeden faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir. Öz kaynaklarımızı 3 milyon 855 bin TL artırdık" şeklinde bilgi paylaştı.

NORM HOLDING

Yeni yapılanma sayesinden her gün büyüyor

1973'ten bu yana sektörünün öncü kuruluş
olan firma, beş farklı pazarlama şirk
sürdürüyor, iki binin üzerinde kişiye

En büyük 227. ihracatçı

Avrupa'nın Havası Türkiye'den...

Tariş'te öncelik zayıf kooperatifler

TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Birliği olagan mali genel kurulu Birliğin Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesislerinde gerçekleştirildi. Toplantıda Egeli zeytin ve zeytinyağı üreticisine hitaben bir konuşma yapan Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Sürek, kişisel bilgi ve birikimlerini kurumun gelişimine adadıklarını vurguladı. En büyük moral ve desteği kendilerinden önceki yöneticilerden ve kurumsal kültürden aldıklarını dile getiren Sürek, 'Birliğimizin bizden sonra da nesiller boyu yükselen başarıyla varlığını sürdürmesi, beraber çalışmakla mümkün

Hilmi Sürek

diye konuştu.

Kurum olarak gelecek planlarının hep zeytin ve zeytinyağı üzerine kurulu olduğunu vurgulayan Sürek, 'Bunun içindir ki kurumumuz bünyesindeki her kooperatifin de en üst düzeyde verimle faaliyetlerini sürdürebilmesini istiyoruz. Zayıf kalan 5-6 kooperatifin genel durumunu iyileştirip beklentilere uygun hale getirilmesi için yöneticilerden proje bekliyoruz. Çalışmalarımız elbette bununla sınırlı değil. Zeytin ve zeytinyağı piyasasındaki iddialı yerimizi daha da güçlendirip pazar

sürdürelim' dedi.

Haftalık alım fiyatı

Birlik ürünlerinin en üst seviyede değer görmesi için titizlikle çalıştıklarını belirten Sürek, 'Her üreticinin ortağın ve kurumun ekonomik kazancının aynı ölçüde artmasını sağlayacak projeler geliştireceğiz. Bunun için de sizlerden gelen haftalık barem fiyatlarını dikkate alarak ortağımızı memnun edecek bir alım sistemi ve fiyatını yansıtmaya çaba gösteriyoruz. Dünya ekonomisinin seyri, zeytin varlığı ve zeytinyağı üretimini de dikkate alarak, birliğimizin etkin konumunu sürdürmesi yolunda uzmanlarımız

STANDART CIVATA 35 YIL OLDU

50 ülkeye ürün satıyor

Bak Ambalaj, doğada karbon ayak izini azaltan ürünler geliştirecek

Geliştirdiği 'esnek ambalaj karbon ayak izi hesaplama modeli' ile birim ürün başına çıkan karbon ayak izini hesaplayabilme imkanına kavuşan Bak Ambalaj, doğada daha az karbon ayak izi bırakan yenilikçi ürünler geliştirecek. İngiltere merkezli Carbon Trust ve Ege Orman Vakfı ile birlikte yürütülkeri proje ile 'esnek ambalaj karbon ayak izi hesaplama modeli'ni geliştirdiklerini kaydeden Bak Ambalaj Genel Müdürü Murat Yıldız, "Söz konusu model ile artık birim ürün başına çıkan karbon ayak izini hesaplayabiliyoruz. Bütün ürün grupları için geçerli olan bu hesaplama modelini, yeni ürün geliştirme sürecinde etkin bir şekilde kullanmayı planlıyoruz. Böylece doğada daha az karbon ayak izi bırakan yenilikçi ürünler geliştirmeyi hedefliyoruz" dedi.

Bak Ambalaj'ın 2025 vizyonuna paralel, orta ve uzun vadede Avrupa'da sektörün liderleri arasında kalıcı olmayı hedeflediklerini ifade eden Yıldız, "Bu hedefe ulaşmak için, geçmişte olduğu gibi önümüzdeki dönemde de müşteri portföyünü geliştirerek, yüksek kalite anlayışıyla sağlıklı ve sürdürülebilir iş ortaklıkları kurmayı amaçlıyoruz. Türkiye'nin önde gelen esnek ambalaj üreticilerinden biriyiz ve sektörün en büyük ihracatçısıyız. Güçlü sermaye yapımız, tecrübeli ve dinamik çalışanlarımız, müşteri odaklı yaklaşımımız ve yenilikçi uygulamalarımız ile 1973'ten bu yana çeşitli sektörlerin önde gelen firmalarına hizmet veriyoruz" diye konuştu.

İzmir Atatürk OSB'de kurulu beş ayrı tesiste faaliyet gösterdiklerini belirten Yıldız, "Bugün itibarıyla yaklaşık 600 kişiyi istihdam ediyoruz. Müşterilerimize sürdürülebilir hizmet verecek, rekabetin yoğun yaşandığı esnek ambalaj sektöründe öne çıkıyoruz. Ayrıca, Bak Akademi tarafından kurgulanan sürekli eğitimlerle çalışanların gelişimine katkıda bulunuyoruz" dedi.

Savatel, 28 milyon liralık yatırımla yeni merkez kuruyor

Çağrı merkezi hizmeti veren Savatel, İzmir Atatürk OSB'de 28 milyon TL yatırımla kuracağı yeni tesisinde 4 bin kişiyi istihdam etmeyi hedefliyor. Savatel, tesiste eğitim ve danışmanlık merkezi de kuracak. Bayraklı Bölgesi'nde kullandıkları binanın yetersiz kalmasından İzmir Atatürk OSB'de arsa al... Savatel Genel Mü... "Hem çalışan... şlük çalışma grubu hedefliyoruz" dedi. Tesis bünyesinde eğitim odaları, toplantı odaları, yemekhane, dinlenme alanları bulunacağını söyleyen Şenol, "Genellikle genç arkadaşlarla çalıştığımız için, bu işi ve bizi bizimle çalışmayı daha cazip hale getirmeye çalışıyoruz" diye konuştu.

Faaliyete 1980 yılında Şenol Hukuk Bürosu adıyla başladıklarını dile getiren Papatya Şenol, "Kurumsal müvekkillerimize alacak takibi konusunda profesyonel hizmet sunmak ...endi çağrı merkezimizi kur... ...te işe başladık. Çağrı ... hızlı büyü... nelik isim arayışla 2017 yılında Savatel ismini aldık. Uzmanlık alanlarımız alacak ve tahsilat. İlk borcun oluştuğu andan itibaren tüm yasal süreci kapsayacak şekilde, 'uçtan uca tahsilat' dediğimiz operasyonu yönetiyoruz" diye konuştu.

Çağrı merkezi temsilcisi olmak için sektörün bir okulu olmadığını dile getiren Şenol, bir telefon görüşmesi ...nın bir ayı bulduğu ...

MESSAN döner üretimine HIZ VE KALİTE KATIYOR

Kırmızı / Beyaz Et & Baharat

Cooling Industry

Messan Soğutma tarafından üretilen MQF spiral tip soğutma ve şoklama sistemleri; döner üreticilerinin üretim hızlarını ve kalitelerini artırıyor, fire oranlarını düşürüyor.

Türkiye'de endüstriyel soğutma sektöründe güçlü oyuncularından Messan İnşaat Bölgesi'nde İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki 5 bin m² lik dönem yatırımı tüketiyorsunuz, MQF spiral soğutma ve soğutma vaya şokleme sistemleri, ürünlerinin ve ürünleyeceğiniz kapasitesine göre ...

Erdinç Yapan, "Gündelik hayatta ve beyaz et sektöründe dönar üreticileri ve sofrasına dönerin yükseyerek gün geçtikçe gelişmekte ve dönar firması faaliyet gösterecekseniz MQF spiral tip soğutma ve şoklama sistemleri ile dönar üreticilerinin üretim hızlarını ve ürünün kalitesini artırıp, fire oranlarını düşürebiliyoruz" diye konuştu.

Messan Soğutma olarak üretimini yapıkları sandviç paneller, soğuk depo kapıları, soğutma ünitelerini, şoklama ünitelerini, MQF spiral soğutma ve şoklama sistemleri ile soğutulan ürünler'e dair o'ye ürünler tesline ...

DÖNER ÜRETİM YÖNTEMLERİ GELİŞİYOR

MQF spiral sistemlerinin her bir soğuyucu ürünü ürün gibi ayrı ayrı geçirilendirildiğini söyleyen Messan Soğutma Genel Müdürü Erdinç Yapan, "Bu sistemler mikroorganizmanın üretim sıcaklarına ve ekolarına uygun olarak tasarlanıyor. HACCP gibi üretim standartlarına göre dizilmiş bulundukten üretimlerinize, her ihtiyacınıza göre doğrudan hazır ve soğutma kapasitelerini ...

"İHRACAT YÜZDEMİZİ ARTIRACAĞIZ"

Messan Soğutma Genel Müdürü Erdinç Yapan, bir projenin oluşturulmasına ... ve yurtiçi yurtdışında hizmet vendiği sektörler Arap Yemenden, Türki Cumhuriyetler, Avrupa, Güney Amerika ve Uzak Doğu Asya'ya ihraç ...

KASTAŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI HAYDAR ATILGAN "DURMAK YOK" DIYOR

"Dünya üçüncüsüyüz hedef daha yukarısı"

İzmir'in dünyanın ipuçlarından Kastaş Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Atılgan, GÖZLEM'in yayın kurulu toplantısına katıldı. Türk sanayisi ve gelecediyle ilgili görüşlerini paylaşan Atılgan, Yayın Kurulu Üyelerinin sorularını da cevapladı. Dosyayı kapattı, İzmir'de İzmir'de ve uzaktan ve elektronik olarak dünyanın üçüncü büyük şirketi haline getirdiği Kastaş Sondrmadki Teknolojileri A.Ş'nin başarı hikayesini anlattı.

Kastaş'ın ne zaman kurduunuz? İzmir'de doğan, sektörünü dünyanın en büyük beş şirketinden biri haline getirdin. Bize başarı öykünü anlatır mısınız?

Kastaş 1981'de kurdum. Babam bu işin ticaretini yapıyorlar. Ben de Çankırı Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nin ardından Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi'nde okudum. Bir teknik altyapım vardı. Babamın ticaretini yaptığı işle teknik altyapımı birleştirerek başladım. Aslında benim eğitimim elektrik-elektronik ilerriydi. 8 yıl bu eğitimden sonra çok farklı bir sektörde işe başladık. Bu da ilginç oldu. Tabii teknik eğitimin altyapısını farklı alanlarda da kullanabiliyorsunuz. Biz onu kullandık. Bugüne kadar hep ilgiyini yıl yapmaya yaptığımız işte de devam olmaya odaklandık.

Neler üretiyorsunuz?

Kastaş, genaş ürün gama ve kasamın hizmet anlayışı ile dünyanın ...de gelen standardı teknolojileri üretenlerinden biridir. İzmir-Menemen'de Plastik İhracat OSB'de konumlanan ürün ve yönetim merkezimiz, 5 şehirde hizmet veren şubelerimiz, Almanya'nın Hamburg kentinde kurduğumuz Kastaş Avrupa Satış ve Dağıtım Merkezinde ve 80 ülkede yer alan satış ve servis partnerlerimizle, müşterilerimize yüksek kalitesi ve güvenliğe sahip olan ürünlerimizi sunuyoruz. 500'ü aşkın çalışanımız bulunuyor.

KASTAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Atılgan, Gözlem Yayın Kurulu toplantısında, İzmirli firmayı sektöründe dünyada ilk üç firmacısı biri haline getirmenin başarı öyküsünü anlattı. Atılgan, "Öncelliğimiz işimizi iyi yapmaktır" dedi.

Hidrolik ve Pnömatik uygulamalar için geniş ürün yelpazesine sahibiz.

Farklı sektörlere özel geliştirilmiş ürünler ve uygulama deneyimi.

Maliyeme Geliştirme ve Ürün Geliştirme alanında adak formuş Ar-Ge birimi.

Hızlı, güvenilir ve kaliteli ürünler için en gelişmiş üretim teknolojisi.

Uluslararası kurumlar tarafından denetlenen üst düzey Kalite Güvence sistemi.

Ülke çapında ... ürün b...

...tırım önceliklerini gerçye bırakıyor. Kazandıklarımızın büyük bölümünü yatırımı ödeyebiliyoruz. Şu anda Türkiye'de sektör lideriyiz. Yüzde 40- 85 pazar payımız var. Dünyada bilinen bir firmayız. 80 ülkede ürünlerimiz satılıyor. Sanayinin olduğu her ülkede satılıkla bir distribütörümüz var. Dünyanın her yerinde sektörümüzle ilgili fuarlara katılıyoruz.

Almanya'da şube

Almanya'da da bir şirket yapılanmanız ve çalışanlarınız var. Ülkemiz ile Almanya arasında son dönemde yaşanan gerginlik iş süreçlerinize nasıl yansıyor?

Türkiye'deki gücümüzü 2009 yılında Avrupa'ya taşıdık, onaklı firmaları yakın olabilmi düşünceyle Almanya-Hamburg'da bir şirket kurdık. Bu şirketimiz 2014 yılını kadar radeye pazarlama yapıyor. Bu tarihten itibaren yapısını de ğiştirdik. Bir binası satın alarak depolama alanı oluştundu. Kastaş Avrupa Satış ve Dağıtım merkezinde 30 bin m² üzerinde ürünün stok kapasitesine sahip ve tüm Avrupa'ya 24 saat içinde ürün teslimi yapabiliyor. 9 kişilik bir ekibimiz var. Bundaki hizmetin tamamına yakını orada da veriliyor. Bizim Avrupa'daki distribütörlerimiz büyük ölçeğimizin hemen altıyorlar. Bizim için önemli konu teknik destek ki burası da Almanya'dadır, ekibimiz ile ...

Müşteri pozu ...

...tıklar zaman? Yatırımlar için yabancı fonlardan yararlanıyor musunuz?

Bir her yıl ortalama yüzde 20 -25 büyümeyle geçiriyoruz. Bu yıl yüzde 35 büyüyeceğiz. Şirketler için en büyük risk dövizi borç. Çok iyi bir finansal denge yönetimini yapmamız gerekiyor. Çünkü kazancımız TL, borcumuz döviz olursa, maliyetimiz gittikçe kaçınılmaz olur. Yabancı kaynakların da büyük bir riski de var. Uzun vadeli fonlarcı riski daha da artıyor. Neyin ne zaman değişeceği pek belli olmıyor. 1998'de, 2010'da krizleri yaşadık.

Bu yıl fraucta bağımlı olan, yıllarca katma değerli ürün üretan firmalarını hepsi çok iyi büyüdü. Otomotiv ihracatta lokomotif pozisyonda. Kredi Garanti Fonu desteklerl önemli bir hareket geliştirdi iç piyasaya.

Sizin üretmiştiğ ürünleri değerlendirmeniz, ürüğünün başına ihracat değeri ne kadardır?

Türkiye ihracatında kilogram değeri 1,37 dolar seviyesinde yken bizim ürünlerimizin değeri ilkin ortalamasında 40 dü 50 kat daha fazla. Önemliydi ürünler üretiyoruz. Katma değeri olduğu yüksek bir ürünü yapıyoruz.

Kaliteyi ne konusu ürün? ...deniyorsunuz. Bu da kalitiye ...

Bir hidrolik sızdırmazlık elemanlarında üretimsizinin yurtsu ihraç ediyoruz. Cromanum da yüzde 25- 30 kadarını ihraç ürününe ulaşmıyoruz. Toplam üretimimizin ne yünde 65'ini ihracat oluşturuyor. Yurt içi de yurt dışı da bu yıl eşit oranda arttı.

Menemen Plastik İhracat OSB, 20 yılı yakın süredir sorunlarla boğuşuyordu. Bu sorunlara bir de ulaşılı hedeflerinizde ekledik yur yorlyordu. Şimdi OSB'ye tıpmalar başladı. Sorunların tümü çözüldü diyebiliriz anlıyız?

Menemen Plastik Organize Sanayi Bölgesi'nde karmaşıyorsunuz hemen hemen tamamı bitti. En büyük sıkıntı kamulaştırmaydı. Ben bir dönem OSB'nin müdürlüğünde bulunduğumdan. 40 metrekarelik yeni üretimde 140 varis çıkabiliyor. İlk üç boşlarımlen, kamulaştırma yapılacak, ondan sonra tamamlıl bedeli bankaya yatırılacak ve inşaata başlanacak. Bizcadar olmaz mahkeme "hepsinin varisini bulacaksınız" dedi. Bu sorunlar nedeniyle yatırımımız 5 yıl kadar geçikti.

Ar-Ge teşvikleri

Kastaş'ın hedefleri nelerdir, gelecekte kendinizi nerede görmeyi hedefliyorsunuz?

Hedefimiz ilk tercih edilen sızdırmazlık teknolojiler üreticisi olmak. Kendi iş kolumuzda lider olmak. Bütün faaliyetlerimizi ona göre okuyoruz, insan kaynağımı, süreç yönetimini, kurum değerli ürünler sunmayı, Ar-Ge yatırımlarımızı ona göre güçlendiriyoruz. Menemen OSB'deki yatırımız bu yönde başladı tapıldı. Bakanlık Ar-Ge yatırımlarına ciddi destek veriyor. Ar-Ge yöneticiliği de çok iyi oluştu. Bu alanda yatırım yapmak istiyorlarsa ilmi açıdı. Sektörümüzü sivil toplum kuruluşu olan Akışkan Güçü Derneği'nde başkanlık yapıyorum, "Ar-Ge'de 50 cha zonuzla çalışan sayısına 25'e düşürdü" dedim. Hükümet 15'e düşürdü. İşletmelerin yüzde 98'i KOBİ olan bir ülke için bu çok iyi bir düzenleme.

Teknik altyapıdan geldiğim için üretim bölümünde çalışmaktan çok keyif alıyorum. Kastaş'ın en büyük gücü de üretim gücüyü. Ben bu konuda çok yoğunum, eşiyle de çalışıyorum. Diğer bölümlerimiz profesyonel bir kadro tarafından yönetiliyor. Kastaş olarak finans yönetimimi ...

...Sağlım olsun, elimizde ..., aman bir sıkıntı olmasın diyoruz. ...nın bir yapılı gülüyoruz. Bu yaşı da ...

...ğlıklı olmayı değişme rağmen, ...

...ne atmadan, inşaatı durdurmadan, ...

...ürümümü sağladı. Ülkede o kadar yaşamasına rağmen bit yaşamadı durmadık. Sektörde lider olmasa da değerli ürün üretmesin bir ...

...Bütün sektörler de bizim kadar olmayabilir.

...ğ kadar insan makineleri ...

...ğ ve dünyanın ...

...ğ sektörlerinden tarım makineleri ...

...ğ ve ...

...ğ sektörlerinden ...

...ğ ve ...

...ğ kadar insan tanıdım ...

...ğ ve ...

...ğ ve ...

...ğ ...

...ğ ...

...ğ

basında İAOSB firmaları

2016-2017 DÖNEMİNDE

Tariş Zeytinyağı Birliği 3.5 milyon TL kâr açıkladı

Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği olağan mali genel kurulu birliğin Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesislerinde gerçekleştirildi. Genel kurulda birliğin 2016-2017 iş yılını 3 milyon 490 bin 505 TL kâr ile kapattığı dile getirildi.

Mali durumu değerlendiren Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği Genel Müdürü Güngör Şarman, Birliğin 2016-2017 bütçesi toplam 20 milyon 633 bin TL iken, 16 milyon 593 bin TL gider gerçekleştirdiklerini, bütçe öngörülerine göre toplamda yüzde 19.6 oranında tasarruf gerçekleştirdiklerini ... "Birliğimizin geçen ... olarak gelecek planlarımız ... zeytin ve zeytinyağı üzerine k... ...ndir ki kurumu...

Demir dışı kıymetli metaller ve mühendislik plastikleri ticareti yapan Ege Asal Metal, bu yıl 350 bin euro'luk yatırımla shredding tam otomatik kesim makinesini bünyesine kattı. Firma, yeni makinesiyle ebatlama hızı ve kalitesinin yanı sıra iş hacmini de artıracak. 2016 yılında İzmir Atatürk OSB'deki yerlerine geçtikten sonra 5 bin 800 metrekare alanda hizmet vermeye başladıklarını dile getiren Ege Asal Metal Şirket Müdürü Yonca Güngör, "Bu yıl ürün ve hizmet kalitemizi çeşitlendireceğiz yatırımlara yöneldik. Başlıca yatırımımız shredding tam otomatik kesim makinesi oldu. Almanya ve Romanya'dan getirdiğimiz bin 370x 4 bin 50 milimetre boyutundaki kalıplık özel plakaların ebatlamasında kullandığımız bu makine ile rekabette öne çıkacağız" dedi.

Ege Asal Metal, yeni makinesi ile iş hacmini artırmak istiyor

Ülkenin 17. hizmet merkezi

Türkiye'nin lider araç üstü ekipman şirketi Katmerciler'in tehlikeli madde taşıyan araçlar için özel olarak tasarlanmış ve TSE tarafından yetkilendirilmiş araç muayene istasyonu hizmet vermeye baslad...

Katmerciler'den muayene istasyonu

Katmerciler, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde açtığı TSE yetkili araç muayene istasyonunda; test, muayene ve belgelendirme hizmetleri vermeye başladı. Türkiye'nin lider araç üstü ekipman şirketi Katmerciler'in tehlikeli madde ta... araçlar için özel olarak ta... muayene ista... vermek...

Luna, 2018'de sayaç ihracatı yaptığı ülke sayısını 20'ye çıkaracak

'AKILLI' İHRACAT

1991 yılında İzmir'de kurulan Luna Elektrik Elektronik, akıllı sayaç üretimiyle 50 milyon dolar ciroya ulaştı. 10 milyon dolar yatırımla 4'üncü fabrikayı hayata geçirdiklerini anlatan Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı, "2018'de 20 ülkeye ihracat yapacağız" dedi.

YAKLAŞIK 26 yıl önce İzmir'de kurulan Luna Elektrik Elektronik, son dönemlerde yaptığı yatırımlarla enerji tasarruflunu önemli katkılar sağladı. 50 milyon dolar ciroya ulaşan şirket, 2017'de 8 ülkeye ihracat yaptıklarını anlatan Luna Elektrik Elektronik Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı, "Son yıllarda sık sık duyduğumuz akıllı şebekelerin ana omurgasını akıllı sayaçlar oluşturuyor. Akıllı sayaçlarla tüketiciler, enerji kullanımlarını zamanlama ve miktar olarak, gün boyunca farklı enerji fiyatlarına uyarlayabiliyor ve daha düşük fiyat dönemlerinde daha fazla enerji harcayarak enerji faturalarında tasarruf ...

büyüme ivkinimi şöyle anlatır:

YÜZDE 10'U İHRACATTAN

"İzmir'de 1991 yılından bu yana akıllı sayaç ve akıllı şebeke üretimi gerçekleştiriyoruz. 5 yıl önce İzmir Atatürk Organize Sanayi bölgesi'ne taşındık. Burada 3 ayrı fabrikada hizmet veriyoruz. İlk etapta elektronik tasarım ve devreler üretiyorduk. 2000'li yılların başında ise enerji kullanımı ve yönetimest öncelikli konular arasına girdi. Biz de burada akıllı sayaçların üretimini gündeme aldık. Bugün Türkiye'deki akıllı sayaç pazarının yüzde 70'ine sahibiz. İç pazara yetişemiyorduk. Bunun için ihracat ikinci planda kalıyordu. Bugüne kadar cironumuzun yüzde 10'u ihracattan geliyordu. 2017 yılında toplamda 8 ülkeye ihracat yapıyorduk. Ancak şimdi çalışmalarla 20'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Akıllı sayaç ürünleri artık dünyanın tüm ülkelerinde tercih ediliyor.

10 MİLYON DOLAR YATIRIM

İhracata ağırlık vereceğimiz için yeni bir üretim tesisine ihtiyacımız oldu. Yine aynı bölgede 4'üncü fabrikamızın inşaatına başladık. Bu üretim tesisini de kısa sürede devreye almayı planlıyoruz. Bu fabrikanın toplam yatırımı tutarı ise 10 milyon dolar olacak. Mevcut tesislerimizde toplamda 550 kişi çalışıyor. Biz daha çok bir marka olduk. Almanya'dan İtalya'ya kadar birçok ülke akıllı sayaçlarda büyük mesafe kat etti. Çünkü bu ülkelerde akıllı şehirler ön plana çıkıyor. Akıllı şehirler için de akıllı şebeke olması ise olmazlar arasında. Yıllık üretim kapasitemiz ...

TASARRUF İÇİN ENERJİ TAKİBİ

AKILLI sayaç kullanmanın enerji tasarrufu yöntemlerinden biri olduğunu belirten Karabağlı, şu değerlendirmeyi yaptı: "Artık teknoloji hayatımızın her yerinde. Evlerde kullandığınız ürünlerde de birçok özellikler bulunuyor. Ancak bunları doğru kullanabilmek için akıllı sayaçlara ihtiyaç var. Yani tüketici enerjiyi takip etmek zorunda. Örneğin kullandığı televizyon, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi ve ısıtma sistemleri ne ürünlerden kazanı. Bunlara kullanımını takip edebilirse tüketici tasarruf oranını da ona göre arttırabilir. Akıllı sayaçlar bunun için çok önemli bir işleve sahip. Sadece tüketiciler için değil sanayide de enerjinin takip edilmesi gerekiyor."

Gelecekte her şey cep telefonuna bağlı olacak

İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (ICANN) Başkanı ve Üst Yöneticisi (CEO) Göran Marby, gelecekte internet kullanımının cep telefonu cihazlarından olacağını belirterek, "Araba tekerlekleri cep telefonları tarafından kontrol edilecek ve her şey cep telefonlarına bağlı olacak" dedi.

Göran Marby, yaptığı açıklamada, dünyadaki internet kullanıcılarına servis sunduklarını ifade etti. İnternetin küresel olduğunu belirten Marby, "Bu yüzden internet insanların hayatına nüfus etmiş durumda" dedi. Marby, bugün dijitali ve buna benzer teknolojilerin konuşulduğunu 10 yıl önceki teknolojinin bugün ile aynı olmadığını kaydetti.

ICANN gibi bir organizasyonun daha önce hiç bulunmadığını belirten Marby, "Bizim herhangi bir şeyle benzerliğimiz yok. Biz karşılaştırılamayız. Çünkü internet insan yaşamının her tarafında" dedi.

Marby, "Biz bu küçük dünyanın daha güzel olması için katkıda bulunuyoruz. Çünkü internetin dünyayı daha iyi yaşanılacak hale getireceğine inanıyoruz" diye konuştu.

İnternetini korumalı ve geliştirmelisin

İnternetin öngörülebilirlilik yarattığını, öngörülebilirliğin yatırımı, yatırımında fırsatları yarattığının altını çizen Marby, şunları kaydetti:

"İnternet benzersiz bir şey. Sen bir internete sahipsin, ben de... Eğer öngörü yapmak istiyorsan internetini korumalı ve geliştirmelisin. İnternetin 5 sene sonra nerede olacağını bilmiyorum. Akıllı telefonların hızı interneti değiştirdi. Bu kısım teknoloji çok değişti. Mesela Facebook, Snapchat, Instagram gibi birçok şey çok hızlı oldu. İnternetin altında yatan bizim temsil ettiğimiz internet değişmedi aynı."

Marby, gelecekte internet kullanımının cep telefonu cihazlarından olacağını belirterek, "Tekerlekler cep telefonları tarafından kontrol edilecek ve her şey cep telefonlarına bağlı olacak" açıklamasında bulundu.

Cep'te hedef Türkiye nüfusu

Türkiye'de mobil haberleşme hizmetlerini kullanan abone sayısının, gelecek yılın sonunda 80 milyona ulaşması planlanıyor. Türkiye'deki genişbant abone yoğunluğunun da artması ve Avrupa Birliği (AB) ortalamasına yaklaşması bekleniyor.

2018 Yılı Programı'nda, Türkiye'de bilgi toplumuna dönüşümü hızlandırmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkili bir araç olarak faydalanılması ve bu teknolojilerin üretiminde yerli katma değerin artırılması temel amaç olarak belirlendi.

Programdan derlenen bilgilere göre, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişimi, bu sektörün GSYH'ye yapacağı doğrudan katkının yanı sıra diğer sektörlerin gelişimi için de kritik önem taşıyor.

Sabit genişbant erişim pazarında, abone sayısı bazında, DSL hizmeti sunan alternatif internet servis sağlayıcılarının pazar payı geçen yılın haziran ayında yüzde 16,9 iken bu oran, bu yılın aynı ayında yüzde 18,9'a yükseldi. Aynı dönemde kablo internet hizmetinin pazar payı yüzde 6,7'den yüzde 7,1'e çıktı.

Bu yılın Haziran ayı sonu itibarıyla mobil haberleşme hizmetlerini kullanan toplam abone sayısı 59,9 milyonu 4,5G olmak üzere 76,6 milyon olurken, genişbant abone sayısı ise 66,4 milyona ulaştı. Gelecek yıl sonu itibarıyla mobil ve genişbant abone sayılarının 80 milyona ulaşması hedefleniyor.

Dünyanın 6'ncı büyük turizm ülkesi olduk

Dünya Turizm Örgütü'ne göre, dünyanın en iyi 10 turizm ülkesi sıralamasında sadece Türkiye bir üst basamağa çıktı.

UNWTO tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanan "Tourism Highlights Edition"ın 2017 sayısındaki verilere göre 1 milyon 300 binin üzerinde yatak kapasitesine sahip olan sektörde, yatırımlar sürüyor.

Türkiye'nin ayrı bir başlıkla incelendiği rapora göre, dünyanın en iyi 10 turizm ülkesi sıralamasında bu yıl sadece bir ülkenin yeri değişti. 2010'dan beri 7. sırada olan Türkiye 6. sıraya yükseldi.

Dünyanın en popüler altıncı turizm merkezi olan ve yılda 30 milyonun üzerinde turist çeken Türkiye, 2023'te 50 milyon turist ziyareti ve 50 milyar dolar turizm geliri hedefliyor. Cari açığın kapatılmasına yaklaşık yüzde 80 katkı sağlayan sektörün milli gelirden aldığı pay ise yüzde 5 civarında bulunuyor. Türkiye'de yaklaşık 14 bin konaklama tesisi bulunurken, bunların 9 bin 200'ü ilgili belediyelerce verilmiş ruhsata sahipken, yaklaşık 4 bin 500 tesisin ise turizm işletme belgesi bulunuyor. Toplam 1 milyon 300 binin üzerinde yatak kapasitesine sahip olan sektörde, yatırımlar da devam ediyor. Bu yatırımların yanı sıra işletme sermayesinin finansmanında banka kredileri ön plana çıkıyor. Turizm kredilerinde son 3 yılda yaşanan artış 2 kattan fazla oldu.

1 yılda 12,5 milyar TL kredi

Hükümetin ekonomiyi canlandırmak için başlattığı Kredi Garanti Fonu (KGF) uygulamasının da etkisiyle bankacılık sektörünün kredi hacminde yıllık bazda yüzde 25 artış yaşanırken, turizm sektörü de bu büyümeden payını aldı. Bankaların turizm sektörüne kullandırdığı kredilerin hacmi, bu yılın Ekim sonunda, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24,5 artarak 63 milyar 520 milyon liraya çıktı. Kredi hacminde bir yılda 12,5 milyar liralık artış gerçekleşti. Aynı dönemde sektörün kullandığı kredilerde takibe dönen kısım yüzde 37 artarak 1 milyar 656 milyon liraya ulaştı. Turizm sektörünün gayrinakdi kredi hacmi ise 5,5 milyar lirayı aştı. Turizm sektörüne verilen 63,5 milyar liralık kredinin 47,3 milyar lirasını oteller, 8 milyar 627 milyon lirasını ise restoranlar kullandı.

4 yılda 32,2 milyar TL

Turizm sektörüne kullandırılan krediler, son üç yılda ise bankacılığın kredi büyümesinin üstünde arttı. 2014 yılı Ekim ayına göre turizm sektörüne kullandırılan krediler yüzde 103 arttı. Bu dönemde özellikle restoranların kullandığı kredilerde büyüme gözlendi. Otellerin 2014 yılının Ekim ayında 22 milyar 735 milyon lira olan kredi hacmi yüzde 108 artarak 47,3 milyar liraya ulaştı. Aynı dönemde restoranların kredileri ise yüzde 124 arttı. Turizm sektörüne kullandırılan kredilerin yüzde 103 arttığı 3 yılda, bankacılık sektörünün genel kredi büyümesi ise yüzde 72 oldu.

36 kat büyüme

Türkiye'de ekonomide ve siyasette sağlanan istikrarın etkisiyle belirsizliğin azaldığı son 15 yıla bakıldığında da turizm sektöründeki kredi artışının, bankacılığın genelinin üstünde olduğu görülüyor. Turizm sektörünün kullandığı krediler 2004 sonundan bu yana yaklaşık 36 kat arttı. Sektörün kullandığı kredi hacmi 2004 sonu itibarıyla 1,8 milyar lira seviyesinde bulunuyordu.

VİZYON KOLEJİ
Geleceğin Anahtarı

BAŞARI ÖYKÜSÜ YENİ KAMPÜSLERLE BÜYÜYOR

Merhaba, Biz "Geleceğin Okuluyuz". Okul öncesinden liseye kadar akademik başarıyı 21.yüzyıl vizyonuyla elde eden yenilikçi eğitim uygulamalarımız İstanbul'da başarı öyküsü haline geldi, uluslararası ortamda ses getirdi. Şimdi vizyonumuzu tüm ülkeye yayma zamanı...

Bu Vizyona Sen de Katıl! Türkiye'nin dört bir yanında Vizyon Koleji kampüsleri için proje geliştirme çalışmalarımız başladı. Şehrine "nitelikli eğitim vizyonu" getirmek için heyecan duyan bir eğitimci, girişimci ya da yatırımcıysanız bizi hemen arayın, tanışalım.

Franchising iletişimi için;

E-mail: franchise@vizyonkoleji.k12.tr • Tel: 0541 649 38 68 • Adres: Vizyon Koleji Bahçeşehir Merkez Kampüsü-İstanbul • Web: www.vizyonkoleji.k12.tr

BHU
BOLULU
HASAN USTA
SÜT TATLILARI

Bostanlı Şubesi

Suat Taşer Tiyatrosu karşısı

Pasaport Şubesi
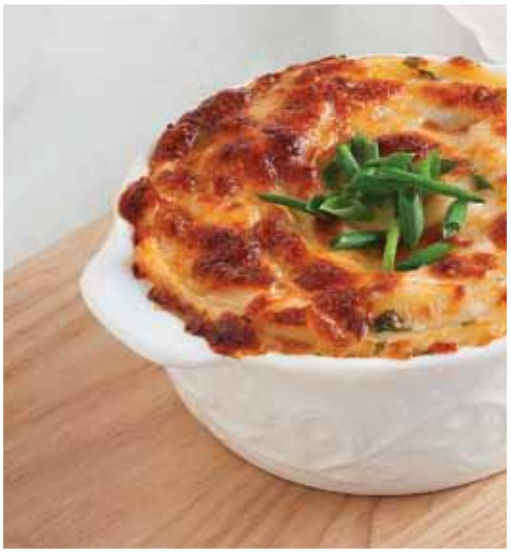
Vapur iskelesi karşısı